

ЗАКОНЪ

ЗА ЕДИНСТВО И ОБЩНОСТЪ

Лекции на специалния класъ
отъ
Учителя

СОФИЯ
1928

Роденъ отъ Бога.

Ще говоря само върху три думи отъ свещената книга: „Роденъ отъ Бога“.

Често съвременнитѣ философи третиратъ въпроса: какъвъ е смисълътъ на живота? Азъ нѣма да говоря подробно върху този въпросъ, но казвамъ: когато човѣкъ е роденъ, животътъ вече има смисълъ. Питамъ: можете ли да опрѣдѣлите дължината на една рѣка, която още не е започнала да тече? Можете ли да опрѣдѣлите свѣтлината на слънцето, което още не е изгрѣло? Тогава, какъ ще опрѣдѣлите, какъвъ е смисълътъ на живота, ако хората не сж още родени? Слѣдователно, животътъ не може да има нѣкакъвъ смисълъ за човѣка, който още не е роденъ.

Нѣкой пита: може ли да излѣзе нѣщо отъ мене? — Ако не си роденъ, нищо не може да излѣзе. Чудни сте! Какъ може да излѣзе нѣщо отъ това, което не е родено? Какъ може да излѣзе нѣщо отъ земя, на която нищо не си сѣлъ? Щомъ нищо не си сѣлъ, нищо не може да излѣзе. Ако си сѣлъ жито, ще излѣзе жито; ако си сѣлъ цареви-

ца, ще излѣзе царевица. Изобщо, каквото си сѣлъ, това ще излѣзе. Да разисквашъ върху това, какво може да роди една нива, на която нищо не си сѣлъ, това е празно философствуване. Това азъ наричамъ „философия на празнитѣ думи“.

Мнозина отъ съврѣменнитѣ хора питатъ: какъ можемъ да се спасимъ? — Ако не си роденъ, не можешъ да се спасишъ; ако си роденъ, можешъ да се спасишъ. Който не е роденъ, той не е грѣшилъ, и нѣма какво да се спасява. Нѣкой казва: какъ ще позная Бога? — Ако си роденъ, ще Го познаешъ; ако не си роденъ, нѣма какво да Го познавашъ. Намѣрите ли се прѣдъ извѣстно противорѣчие въ живота си, разсждавайте философски: роденъ ли съмъ азъ, или не съмъ роденъ. То значи: посѣтъ ли съмъ на нивата, или не съмъ посѣтъ. — Ама азъ трѣбва да мисля. — Ако не си роденъ, нищо не можешъ да мислишъ, главата ти нищо не може да роди. Роденъ ли си, ще мислишъ и ще чувствувашъ — главата ти ще ражда и сърцето ти ще ражда — всичко въ тебъ ще ражда. То значи: родениятъ ще сѣе и плодъ ще ражда.

Сега, за мене не е важно, дали ще разберете това, което ви говоря, или не. Азъ говоря за тѣзи, които сж родени и знаая положително, че тѣ ще ме разбератъ. У васъ

ще се зароди мисълта, дали сте родени или не. Това е задача, разрѣшението на която се отнася лично до всѣки едного. Нѣкой може да запита: азъ роденъ ли съмъ, или не? Който задава такъвъ въпросъ, ще мяза на онзи българинъ Стоянъ, на когото откраднали магарето. Единъ день той трѣгналъ за града да продава магарето си, но по пътя се уморилъ и легналъ подъ едно дърво да си почине. За да не открадне нѣкой магарето му, той го завързалъ съ юлара за ржката си и спокойно заспалъ. Въ това врѣме покрай него минали нѣколко дѣца, и като го видѣли, че спи, внимателно развързали магарето, като оставили само юлара въ ржцѣтъ му, и избѣгали. Като се събудилъ, Стоянъ видѣлъ въ ржката си само юлара, а магарето го нѣмало. Той поразтъркалъ очитѣ си, да види, дали не се лъже, и си казалъ: „Стоянъ ли съмъ азъ, или не съмъ? Ако съмъ Стоянъ, магарето отиде; ако не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.“ Защо Стоянъ се запитва, дали е той, или не е? Значи, той е изгубилъ нѣщо съществено и казва: „Ако азъ съмъ Стоянъ, изгубихъ магарето и съжалявамъ за него; ако пъкъ не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.“ Той съзнава, че е изгубилъ нѣщо важно, но все пакъ си дава малка утѣха и казва: „Поне единъ юларъ спечелихъ“.

Често и ние, съврѣменнитѣ хора, като

изгубимъ нѣщо съществено въ живота — магарето си — се утѣшаваме поне съ юлара. Като влѣзе въ живота и изгуби магарето си, човѣкъ съзнава, че по-рано животътъ му е билъ по-лекъ съ магарето. Изгуби ли магарето си, той казва: тежъкъ е животътъ ми! Защо е тежъкъ животътъ ти? — Изгубихъ магарето. Послѣ казва: животътъ ми олекна. Защо? — Намѣрихъ магарето си.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави.“

Това учение е основата на живота, начало на една велика философия. Думата „роденъ отъ Бога, раждане“ не подразбира еднократенъ процесъ, но вѣченъ, непрѣривенъ процесъ: ежедневно, ежечасно, ежеминутно ще се раждашъ. Да мисли човѣкъ, че само единъ пътъ се ражда, това не е нѣ каква дълбока философия, това е чисто материалистическо схващане. Отъ Божествено гледище „раждането“ е вѣченъ процесъ. Вчера може да си билъ роденъ, а днесъ да не си роденъ и обратно: вчера може да не си билъ роденъ, а днесъ да си роденъ. И едното е възможно, и другото е възможно. Казвате: въ тази мисълъ има противорѣчие. — Ние не се занимаваме съ противорѣчиата въ живота, оставяме ги сами да се разрѣшаватъ. Има една философия, която казва: не губете врѣмето си съ разрѣшаване на противорѣчиата въ живота. Защо? — Понеже хо-

рата на земята не разполагатъ съ достатъчно врѣме. Вие сте се родили въ епоха, въ която нѣмате на разположение много врѣме, затова живѣете почти извънъ врѣмето. Въ физическия свѣтъ пространство имате достатъчно, но врѣме нѣмате.

Днесъ хората съзнаватъ този фактъ, и затова всички бързатъ, като казватъ: врѣме нѣмаме! Прѣдложете на кого и да е да прочете нѣкоя хубава книга, той ще ви каже: врѣме нѣмамъ! Накарайте нѣкоя домакиня да направи нѣщо извънъ своята работа, и тя ще каже: врѣме нѣмамъ! Всички хора се оплакватъ, че нѣматъ врѣме. Всѣки моментъ отъ врѣмето е заетъ съ опрѣдѣлена работа.

Думата „раждане“ може да се разгледа въ тѣсенъ и въ широкъ смисълъ. Азъ я разглеждамъ въ широкъ смисълъ, за да не се спънете, защото въ тѣснотата се крие злото. Когато човѣкъ се спъва, това показва, че той живѣе въ тѣсния смисълъ на нѣщата. Злото живѣе въ тѣсния смисълъ на любовта, на мъдростта, на истината, на правдата, на добродѣтелята и т. н. Злото търси мѣсто въ тѣсногрудството, но дойде ли до широчината, до широкогрудството, то казва: това мѣсто не е за мене, тукъ не мога да живѣя, изгубвамъ се. И дѣйствително, всѣко нѣщо трѣбва да има свое първоначално мѣсто, т. е. свое начало. Ако нѣщата започватъ отъ своя

първоначален пунктъ, тѣ ще получатъ и своя естественъ подемъ. При това положение ще може да очакваме качествата на раждането.

Често хората запитватъ, на какво се дължатъ противорѣчията въ живота. За да се обяснятъ противорѣчията въ живота, ще ви приведа единъ малкъ разказъ, който се отнася до старитѣ врѣмена. Въ разказа се говори за нѣкой си графъ Карнаци — чудакъ човѣкъ въ своитѣ разбирания и проявления. Той билъ затворенъ, саможивъ човѣкъ, така далечъ отъ хората и тѣхнитѣ болки и страдания, че самъ не помнилъ да е направилъ нѣкому най-малкото добро. Богатъ човѣкъ билъ графъ Карнаци, живѣлъ близо до морето, дѣто ималъ обичай да излиза често на разходка. Всички хора, които го познавали, имали лошо мнѣние за него, като жестокъ, суровъ човѣкъ — никому благъ погледъ, никому дума не казвалъ, на никой просекъ милостиня не давалъ.

Наблизо до кжщата на графа живѣлъ бѣденъ, скроменъ човѣкъ, но голѣмъ философъ, нареченъ Севадинъ. И той билъ голѣмъ чудакъ: бѣдно облѣченъ, безъ шапка и безъ обуца, отъ никого нищо не приемалъ, живѣлъ съ каквото ималъ. Никога не търсилъ удобства въ живота си, задоволявалъ се съ най-малкото, което ималъ. Занимавалъ се, обаче, съ философия и наука — единственото

удоволствие въ неговия животъ. Прѣкарвалъ днитѣ на своя животъ като философъ-стоикъ. Единъ день Севадинъ се заинтересувалъ отъ живота на графъ Карнаци, започналъ внимателно да го изучава съ сериозното и искрено желание да му помогне по нѣкакъвъ начинъ, да измѣни малко своя характеръ. Редъ години той проучавалъ живота на Карнация, наблюдавалъ го въ неговитѣ редовни разходки покрай морето. Веднѣжъ му дохожда на умъ една свѣтла идея, да отвори тази душа, и си казва: „Ще направя единъ опитъ, да видя, какъвъ резултатъ иматъ моитѣ теории.

Опитътъ му се състоялъ въ слѣдното: отивалъ всѣка сутринъ на морето, прѣди да е дошълъ още Карнаци, и тамъ, върху пѣсѣка на морския брѣгъ, написвалъ по едно изречение на нѣкой отъ великитѣ философи, мъдреци или Учители, които сж живѣли отъ началото на свѣта, до послѣдно врѣме. Написвалъ изречението и се скривалъ нѣкъдѣ, отдѣто могълъ да наблюдава, какво ще направи Карнаци, като дойде покрай морето. Идва Карнаци, разхожда се, наблюдава морето, и изведнѣжъ забѣлѣзва нѣщо написано върху пѣсѣка. Чете, намира, че това изречение е хубаво, дълбока философия има въ него и си казва: „Чудно нѣщо! Кой ще е написалъ тукъ това изречение? Жалко, вълнитѣ на морето ще дойдатъ до брѣга,

ще залѣятъ пѣсѣка и ще заличатъ изречението“. Замисля се и си заминава. На втория денъ дохожда, вижда друго изречение написано. На третия денъ — трето изречение и т. н. Замисля се вече сериозно, какъ да запази тия изречения, едно отъ друго по хубави и смислени. Севадинъ отдалечъ наблюдавалъ, какъвъ ефектъ произвежда тази замислена отъ него работа. Карнаци не могълъ да си обясни, кой ще е този човѣкъ, който пише тия хубави изречения на морския брѣгъ. По едно врѣме си казалъ: „Да не би това да е нѣкаква илюзия на моя умъ, да се заблуждавамъ нѣкакъ!“ Продължавалъ да прави всѣки денъ своитѣ разходки и всѣкога намиралъ по едно хубаво изречение, което слѣдъ малко морскитѣ вълни заливали. „Важни сж тия мисли, не трѣбва да се изоставятъ така на морскитѣ вълни, да бждатъ заличени“, си казва той. Брѣква въ джоба си да извади моливъ и намира такъвъ. Не много далечъ отъ него седи Севадинъ и наблюдава. Като го забѣлѣзва Карнаци, веднага го извиква и го запитва: „Ти безъ работа ли си?“ — Да. — Бѣденъ човѣкъ ли си? — Да, бѣденъ съмъ. — Знаешъ ли да пишешъ? — Зная. — Вземи тогава тѣзи листъ и моливъ и трѣгни слѣдъ мене, ще ти кажа, какво ще правишъ.

Сега вече трѣгватъ двамата заедно: Карнаци напредъ, Севадинъ слѣдъ него. Карнаци

спира прѣдъ първото изречение, започва да чете и казва на Севадина: „Пиши, каквото чувашъ“. Севадинъ пише. Отиватъ на друго мѣсто. Карнаци чете второто изречение, а Севадинъ пише. Отиватъ на трето, на четвърто мѣсто. Севадинъ прѣписва всичкитѣ написани изречения. Казва му Карнаци: „Ти си простъ човѣкъ, не разбирашъ тия изречения, но нищо отъ това. Утрѣ пакъ ще дойдешъ на сжщото мѣсто. Всичко, което съмъ ти продиктувалъ досега, както и това, което ще ти диктувамъ за въ бждеще, ще прѣпишешъ на чисто и така ще ми го донесешъ“. Денъ слѣдъ денъ отивалъ Севадинъ на морския брѣгъ и прѣписвалъ своитѣ изречения.

И тѣй, по този начинъ, между графъ Карнаци и Севадинъ се създава една вжтрѣшна връзка. По едно врѣме Карнаци чете едно отъ написанитѣ изречения: „Пий отъ самоизцѣдения сокъ на лозовата прѣчка!“ Слѣдъ това прочита второ изречение: „Пий отъ живата вода, която тече“. И най-послѣ прочита трето изречение: „Направи най-малкото добро, което никога досега не си направилъ“. Той се замислилъ дълбоко върху тия три изречения и казалъ на Севадина: „Този човѣкъ, който пише всѣки денъ тия изречения по морския брѣгъ, трѣбва да е нѣкой великъ философъ. Обаче, не е достатъчно само да прѣписваме тия велики изречения, но трѣбва

да ги приложимъ въ живота си, да видимъ тѣхния резултатъ. Ще приложатъ третото изречение, да направятъ най-малкото добро. Кое считашъ ти за най-малко добро?" — „Помисли малко!“ казва му Севадинъ. — „Добрѣ, ще помисля. Отива Карнаци дома си и влиза въ своята стая, на която прозорцитѣ били затворени съ години. Като влѣзълъ вжтрѣ, замислилъ се и си казалъ: „Сега не мога да направя друго най-малко добро, освѣнъ това, да отворя кепенцитѣ на прозорцитѣ въ моята стая, които не сж отваряни, откакъ сж умрѣли майка ми и баща ми.“ Отваря кепенцитѣ на прозорцитѣ, и веднага вижда обстановката на цѣлата стая.

На другия день Карнаци и Севадинъ пакъ отиватъ на морския брѣгъ и четатъ написано ново изречение: „Прочети най-прашасалата книга въ твоята стая! При това, чети я тъй, както е, съ праха заедно, безъ да го изтърсвашъ!“ Карнаци си казва: имамъ една такава книга, навѣрно отъ никого непипана и неотваряна отъ редъ поколѣния. Влиза въ стаята си, намира тази книга и безъ да я чисти отъ праха, започва да я чете. Да четешъ една книга, както е прашасала, да не чистишъ праха ѝ, това е философия! Чистишъ ли праха ѝ и послѣ я четешъ, прахътъ ще влѣзе въ бѣлитѣ дробове и ще повлияе върху ума ти. Не махай праха отъ книгитѣ. Чети ги съ него заедно. Прахътъ, който е полепналъ

по книгитѣ на хората, има свое съдържание. Това не може да се доказва, но може да се опита. Ако нѣкой цигуларь постави внимателно на цигулката една хартия, посипана съ прахецъ, и полека тегли лжка върху струнитѣ, отъ праха ще се образуватъ извѣстни линии, по които ще се познае, какви сж били тоноветѣ. Ще кажете: за насъ е непонятно, какъ така прахътъ върху книгитѣ да има свой смисълъ и съдържание. Казвамъ: неразбранитѣ нѣща въ живота иматъ свой вжтрѣшенъ смисълъ.

Карнаци отваря прашасалата книга, и тя се указала Библията, която не била четена отъ прѣди четири поколѣния. Той отваря книгата и попада на слѣдното изречение: „Богъ е Любовь.“

Замисля се върху тия думи и си казва: „Вѣрно е, че Богъ е Любовь, но Той оставя своитѣ дѣца да се напрашатъ така, както тази книга, затворена отъ четири поколѣния насамъ.“ Не е ли малко противорѣчиво, като казваме, че Богъ е Любовь, а при това сжществуватъ най-голѣмитѣ страдания въ свѣта? Не е ли малко противорѣчиво, като казваме, че Богъ е Любовь, а при това смъртта сжествува въ свѣта? Не е ли малко противорѣчиво, като казваме, че Богъ е Любовь, а при това зло то сжествува на земята?

Азъ приведохъ този примѣръ, за да ви изясня чръзъ него положението, въ което вие се намирате. Севадинъ, това сте вие. Карнаци, това сж условията, обществото, въ които живѣете. Мнозина казватъ: нѣма работа за насъ. Казвамъ: вземете примѣръ отъ Севадина. Той не бѣше богатъ човѣкъ, но намѣри изходенъ пѣтъ, да спечели сърцето на Карнаци и да се сприятелятъ. Слѣдователно, намѣрите ли се прѣдъ нѣкое противорѣчие въ живота си, трѣбва правилно да го разрѣшите. То е вашиятъ Карнаци, съ когото вашиятъ Севадинъ трѣбва да се заеме, да изучи характера му, да спечели сърцето му и най-послѣ да се сприятели. Вашиятъ Севадинъ всѣки день трѣбва да пише по едно ново изречение на морския брѣгъ, безъ да се страхува, че вълнитѣ ще заличатъ усилията му. Ако едно отъ тия сѣменца попадне въ ума или въ сърцето на Карнация, цѣлѣта, къмъ която се стремѣлъ Севадинъ, е постигната.

Каква е била цѣлѣта на Севадина, нѣма да обяснявамъ. Важното е, че той ималъ близка и далечна цѣль въ живота си, къмъ която се стремѣлъ. Азъ не говоря за цѣлѣта на онѣзи, които не сж родени отъ Бога, но за цѣлѣта на роденитѣ отъ Бога. За послѣднитѣ Писанието казва: „Роденитѣ отъ Бога грѣхъ не правятъ“. Това не подразбира,

че по време и пространство тѣ не правятъ грѣхъ, но родениятъ отъ Бога, за всѣки даденъ моментъ, когато съзнава това, при каквито изкушения и да изпадне, грѣхъ не може да направи. Отъ философско гледище този въпросъ е ясенъ. Богатиятъ не може да краде. Питате: защо богатиятъ не може да краде? — Защото той е задоволенъ, може да има всичко, каквото пожелае.

Ще кажете: въ какво седи тази невъзможность? Допуснете, че вие носите на гърба си единъ чувалъ, пълненъ съ скжпоцѣнни камъни и цѣлъ сте въ потъ отъ тежестъта на този товаръ. Питамъ: ако намѣрите по пѣтя още единъ такъвъ чувалъ, пълненъ съ скжпоцѣнности, ще го вземете ли на гърба си? — Не, ще оставите този чувалъ за другъ пѣтъ, той сега не може да ви съблазнява. Въ този моментъ вие сте богатъ, задоволенъ човѣкъ. Когато се явяватъ противорѣчията въ живота ви, това показва, че вие не можете да се справите съ положението, защо едни хора носятъ пълни чували на гърба си, а други носятъ празни чували. Всѣки човѣкъ, който носи на гърба си празненъ чувалъ, има изкушения. Всички изкушения, скърби и страдания въ живота произтичатъ отъ празнитѣ чували. Човѣкъ, който носи на гърба си чувалъ, пълненъ съ скжпоцѣнности, е цѣлъ въ потъ, пѣшка, страда отъ тежестъта на чу-

вала, но той има планове, мечти, мисли, прѣдприема едно, друго — разчита на нѣщо. Човѣкъ, който носи празенъ чувалъ на гърба си, обръща се натукъ-натамъ, навсѣкждѣ вижда безмислие и пустота, и казва: празенъ е животътъ, нѣма смисълъ въ него.

Казвамъ: нека този, който носи празния чувалъ на гърба си, хване пѣтя на Севадина и отиде на морския брѣгъ да пише велики мисли. Онзи пъкъ, който носи пълния чувалъ на гърба си, е графъ Карнаци. Нека той прѣписва изреченията отъ морския брѣгъ и ги прилага въ живота си. Не постѣпватели така, всѣкога ще се намѣрите прѣдъ противорѣчия въ живота си. Обаче, не се опитвайте сами да разрѣшавате противорѣчиата!

Тази сутринъ азъ говоря на младитѣ ученици. Млади наричамъ тия, които сега започватъ работата си, а стари — тия, които отдавна работятъ. Това не подразбира, че старитѣ сж завършили своята работа, но работятъ вече. Като се говори, че едни сж млади, а други стари, това е по отношение върмето на тѣхната работа. Нѣкой ученикъ може да е постѣпилъ въ училището прѣди нѣколко години, но не учи, не работи. Това показва, че той е още младъ, не съзнава, какво трѣбва да прави. Другъ може да е постѣпилъ само прѣди една година, но той учи, работи. Този ученикъ е старъ, съзнава

задълженията си и учи. Често младитѣ ученици сж по-способни отъ старитѣ, а нѣкога старитѣ ученици сж по-способни отъ младитѣ. Способни ученици има и между младитѣ, и между старитѣ. Не разбирайте понятията „младъ и старъ“ въ тѣхния букваленъ смисълъ. Способенъ ученикъ е този, който идва въ училището съ готови дарби и таланти въ себе си, а училището му дава само условия за тѣхното развитие. Благороднитѣ чувства сжщо така не се създаватъ нито въ училището, нито въ обществото, но училището (и обществото сж само фактори, условия за тѣхното развитие. Слѣдователно, човѣкъ иде отнѣкждѣ съ готови заложби въ себе си, които той развива и разработва въ живота. Отдѣ иде човѣкъ въ свѣта, този въпросъ ще оставимъ настрана, защото, ако говоримъ за другия свѣтъ, мнозина ще кажатъ, че той не е реаленъ. Дѣйствително, всѣки свѣтъ, който не може да даде отпечатъкъ на физическия свѣтъ, се счита нереаленъ. Обаче, има свѣтове, които могатъ да се отпечатватъ на физическия свѣтъ. Сжщото нѣщо е и съ идеитѣ. Има идеи, които могатъ да се отпечатватъ въ нашия умъ, а има идеи, които не могатъ да се отпечатватъ въ нашия умъ.

Роденъ отъ Бога! — Това е началото на истинския, разумния животъ въ човѣка. Нѣкой казва: за да бѣде човѣкъ роденъ отъ

Бога, трѣбва да е високо ученъ! Ученикътъ трѣбва да започне съ тази велика проблема на живота си — да бжде роденъ отъ Бога. Правиленъ ли е процесътъ на физическото раждане? Колко мѣсеца продължава периодътъ на брѣмнеността за човѣка? — Деветъ мѣсеца. Прѣзъ този периодъ зародишътъ минава прѣзъ 400,000 форми въ утробата на майката, докато се създаде като човѣкъ. Освѣнъ 400,000 форми зародишътъ прѣзъ тия деветъ мѣсеца минава и редъ други форми, за които сега нѣма да говоримъ. Прѣзъ цѣлото врѣме на брѣмнеността вие можете да изчислите, по колко отъ тия форми се падатъ на минута, на часъ, на день. Когато кажемъ, че нѣкой е роденъ отъ Бога, ние подразбираме пакъ процеси подобни на зачеването и раждането, както това става и въ физическия свѣтъ на земята. Родениятъ отъ Бога постепенно ще минава отъ слава въ слава, отъ знание въ знание, отъ любовъ въ любовъ, отъ правда въ правда, отъ истина въ истина и т. н. Когато нѣкой казва, че има широки схващания за живота, азъ разбирамъ, че той се намира въ процеса на ново зачеване и отива къмъ новораждането, защото само въ този процесъ има постепенно разширяване.

Ще ви приведа още единъ разказъ, безъ да споменавамъ имена на лица, за които

се говори въ разказа. Ще ви прѣдамъ разказа въ проста форма, както дѣцата разправятъ приказки. Една царска дъщеря, благородна, добра мома, се разболѣла злѣ и била почти на умирање. Тя се обърнала къмъ Бога съ гореща молба да продължи живота ѝ, да поживѣе още на земята. Богъ чулъ нейната молба и рѣшилъ да продължи живота ѝ съ 20 години. За тази цѣль Той изпраща отъ небето единъ ангелъ съ писмо, въ което съобщава на царската дъщеря, че животътъ ѝ се продължава съ 20 години. Тя прочела писмото, зарадвала се и погледнала къмъ Божия посланикъ. Въ този моментъ се влюбила въ него. Сега вече тя се намѣрила прѣдъ една дилема, която не могла да разрѣши. Да отиде съ ангела на небето — не може, Богъ продължилъ живота ѝ съ още 20 години. Освѣнъ това, мъчно ще ѝ бжде за майка ѝ, за баща ѝ — искало ѝ се да поживѣе на земята. Да остане ангелътъ при нея — и това не може. Той дошълъ на земята съ мисия: да прѣдаде писмото на царската дъщеря и да се върне горѣ. Какво да прави? Ако знаеше съдържанието на писмото прѣди да го отвори, тя би пожелала да отиде съ ангела заедно на небето. Ами сега? Ако рече да напусне земята и отиде съ ангела, тя ще прѣстѣпи Божия законъ. Богъ ѝ продължава живота съ 20 години. Ако ангелътъ

остане на земята при нея, той прѣстѣпва Божия законъ, не е изпълнилъ мисията си, както трѣбва. Какво да се прави? — Вие ще разрѣшите тази задача.

Този разказъ изобразява сегашния ви животъ съ всички противорѣчия, които се срѣщатъ въ него. Сега животътъ на всинца ви е продълженъ съ 20 години. Какво ще правите? Любовта дойдѣ, донесе ви писмото Господа, но ще си замине. Съ нея не можете да отидете. Бѣше врѣме, когато можате да отидете съ нея, но тогава се откажете. Сега, младитѣ ученици, нека мислятъ, а старитѣ нека разгадаватъ. Младитѣ ученици да оратъ, а старитѣ да сѣятъ! Младитѣ да жънатъ, а старитѣ да вършеятъ! Младитѣ да копятъ лозето, а старитѣ да бератъ гроздето! Младитѣ да готвятъ, а старитѣ да ядатъ! Младитѣ да печелятъ, а старитѣ да харчатъ! Това сѣ положения изъ живота. Това е философия, която всѣки ще разбира, както може. Разбирайте я широко, споредъ новитѣ схващания, споредъ великия Божественъ законъ, който работи въ свѣта. За нѣкои свѣтътъ е загадка, а за други той е въпросъ на разрѣшение. За нѣкои свѣтътъ е мѣчение, а за други той е свѣтлина. Свѣтътъ включва различни условия, при които всѣки човѣкъ се намира. Заключениеята, изводитѣ на този или онзи човѣкъ за свѣта, че той е добъръ

или лошъ, сѣ субективни. „Отчасти знаемъ, отчасти мѣдруваме“, казва Павелъ.

Нѣкой казва: тежъкъ е животътъ ми! Азъ подразбирамъ, че неговиятъ животъ е тежъкъ, но не и животътъ на другитѣ хора, нито животътъ на ангелитѣ. Животътъ на ангелитѣ е щастливъ, смисленъ. Когато нѣкой каже, че животътъ е брѣме, или че животътъ е борба, неговиятъ животъ е брѣме, неговиятъ животъ е борба. Никой не може да говори за трудноститѣ на цѣлокупния животъ. Когато нѣкой каже, че животътъ е щастливъ, това подразбира неговия животъ, но не и живота на другитѣ хора и сѣщества. Това, което въ даденъ случай е вѣрно за едного, не е вѣрно за всички. Ако нѣкой човѣкъ се намира при сѣщитѣ условия, при които се намирамъ и азъ, и двамата ще имаме една и сѣща опитностъ. И тогава, ако азъ съмъ нещастенъ, и той ще бѣде нещастенъ; ако азъ съмъ щастливъ, и той ще бѣде щастливъ. Като казвамъ, че и двамата ще имаме сѣщата опитностъ, не подразбирамъ абсолютно идентична, но приблизително еднаква. Нѣщата постоянно се мѣнятъ по врѣме и пространство. Двама души могатъ да иматъ една и сѣща опитностъ, но все пакъ ще има нѣкакъви малки различия въ опитността на двамата.

Роденъ отъ Бога! Размишлявайте всички върху тази мисль. Помислете малко и върху

двата малки разказа. Тъ изясняватъ нѣкои положения отъ вашия животъ. Казва се въ Писанието: „Богъ е Любовъ! Любовта ражда живота.“ Значи, същевременно Богъ е животътъ, въ който се пишатъ хубавитѣ нѣща, но идватъ вълнитѣ на морския брѣгъ и заличаватъ написаното. Вълнитѣ, това е бурниятъ животъ, който заличава всичко. Ако вие, като графъ Карнаци, нѣмате обичай да пишете, свѣтътъ, бурното море у васъ ще заличи всичко. Вие трѣбва да намѣрите въ себе си този Севадинъ, който пише всѣки день по нѣщо ново на морския брѣгъ и послѣ го прѣписва въ чиста тетрадка. Този Севадинъ се намира въ всѣки човѣкъ. Севадинъ не е богатъ, не е силенъ, не е знатенъ човѣкъ за свѣта, но той разбира живота и за всѣки даденъ случай може да ви помогне.

Казвамъ: условията, при които живѣете, ще опрѣдѣлятъ вашия характеръ. Всѣки човѣкъ, който не иска да се състезава съ мъжнотиитѣ въ живота; който не иска да разрѣшава проблемата на грѣха, на злобата, на умразата, на съмнѣнието въ себе си, той е първокласенъ охлювъ, съ два рога. Животътъ на такъвъ човѣкъ е въздухообразенъ. Онзи човѣкъ, който не иска да страда, той е въ положението на охлювъ. Станешъ ли като охлюва, никакво страдание нѣма да имашъ. Искашъ ли човѣкъ да станешъ, ще напус-

нешъ своя охлювообразенъ животъ. Човѣшкиятъ животъ е придруженъ, ако не съ най-великитѣ задачи, поне съ по-високи задачи отъ тия на охлюва. Вие казвате: чудно нѣщо! Едно врѣме живѣхъ чистъ и светъ животъ, всички мъжнотии въ живота си разрѣшавахъ лесно. Какво стана сега съ мене, че не мога вече лесно да рѣшавамъ задачитѣ си, не мога да живѣя такъвъ чистъ животъ? Казвамъ: едно врѣме, като охлювъ, ти разрѣшаваше лесно задачитѣ си, но сега си човѣкъ. И като човѣкъ твоитѣ задачи сега сж по-трудни, отъ тебе изискватъ повече. Какво лошо има въ това, че мъчно рѣшавашъ задачитѣ си? Радвай се, ти сега си човѣкъ! Нѣкой пита: какво да правя тогава? — Ще се мъчишъ, ще страдашъ и ще се радвашъ, ще разрѣшавашъ задачитѣ си. — Ако не мога? — Охлювъ ще станешъ. Като охлювъ нѣма да имашъ голѣми страдания и щастливъ ще бждешъ. Понѣкога може да те турятъ въ тенджерата, да те сварятъ. И тогава ще минешъ отъ едно състояние въ друго.

И тъй, всѣки самъ ще избере положението, въ което трѣбва да работи и да рѣшава задачитѣ си. Такъвъ е Божествениятъ свѣтъ — свѣтъ на свобода. Всѣки самъ постѣпва въ училището. Когато дѣтето отива на училище да учи, учителътъ ли го заставя да направи това? — Не, то само отива. Въ дѣтето

има силно желание да учи, ученикъ да бжде. По сжщия начинъ и вие сами сте постъпили въ училището да учите. Щомъ е така, ще изучавате прѣдметитѣ, които сж турени въ програмата на училището. Нѣкой казва: за що влѣзохъ въ училището? — Да учишъ! — Ама не мога да уча. — Тогава ще излѣзешъ отъ училището. — Но искамъ да уча! — Щомъ искашъ да учишъ, ще разрѣшавашъ всички задачи, ще приемешъ всички страдания и радости, които ще те слѣдватъ въ живота. Приемете ли тия нѣща, нѣма да се оплаквате, че Господъ е несправедливъ къмъ васъ, че учителитѣ не ви разбиратъ и цѣнятъ правилно, че хората не ви обичатъ, че вашиятъ животъ е малко по другояче поставенъ отъ този на другитѣ и т. н. Това сж второстепенни въпроси. Трѣбва да знаете, че къмъ способния ученикъ всички учители се отнасятъ благосклонно. Той разрѣшава всички задачи, които му се даватъ, колкото трудни и да сж тѣ.

Казвамъ: когато хората съзнаятъ, че положението, въ което се намиратъ, е доброволно поето отъ тѣхъ, тѣ ще избегнатъ голѣма частъ отъ нещастията и страданията, въ които сега изпадатъ. Нѣкой човѣкъ страда, като гледа себе си нещастенъ и простъ, а другъ живѣе чистъ и светъ животъ и минава за ученъ. Прѣди всичко, всѣки самъ

е причина за своето положение. Питамъ: коя е нормата ви, чрѣзъ която опрѣдѣляте светостта на човѣка? Коя е вашата норма, чрѣзъ която опрѣдѣляте учеността на човѣка? Коя е вашата норма, чрѣзъ която опрѣдѣляте, че нѣкой човѣкъ е добъръ? — Ама така мисля. — Това не е наука. Въ природата има една положителна, установена мѣрка, съ която се опрѣдѣля, кой човѣкъ е лошъ и кой добъръ, кой човѣкъ е простъ, кой ученъ и т. н. Не може да се разчита на онзи човѣкъ, който нѣма мѣрката на природата, съ която да различава злото отъ доброто, грозното отъ красивото.

Днесъ много отъ съврѣменнитѣ хора си служатъ съ несъвършенъ езикъ. Говори се за нѣща, които нѣматъ начало. Не може да се опрѣдѣли дължината на рѣка, която още не е започнала да тече. Не може да се опрѣдѣли смисъла на живота, ако той още не е проявенъ. Не може да се опрѣдѣлятъ качества на съмето, което още не е посѣто въ земята.

Мнозина питатъ: какъ ще познаемъ новото учение? — По дѣлата на хората. Христосъ казва: „По дѣлата ви ще познаятъ, че сте мои ученици“. Посѣли ли сте новото учение въ сърцето или въ ума си? Нѣкой казватъ: чели сме нѣщо по новото учение: — Това още нищо не значи. Ако видите

единъ малъкъ портретъ на царската дъщеря, това означава ли, че сте видѣли дѣйствителния ѝ образъ? Можете ли да опрѣдѣлите характера ѝ по нейния малъкъ портретъ? — За да опрѣдѣлите точно характера ѝ, трѣбва да имате най-малко 400,000 портрети отъ нея, вадени огъ деня на рождението ѝ до послѣдния часъ. Днесъ има физиогномисти, които, щомъ погледнатъ лицето на нѣкой човѣкъ, могатъ да говорятъ, какъвъ е той. За такива случаи турцитѣ казватъ: „И да видишъ, не вѣрвай!“ Фактъ е, обаче, че лицето на човѣка е огледало на душата. Казватъ за нѣкого: този човѣкъ е честенъ, способенъ, добъръ. Питамъ: докъдѣ се простира неговата честность? Единъ виденъ инженеръ прѣди нѣколко години ме запитва: „Господине, кажи ми нѣкоя чѣрта отъ моя характеръ.“ Азъ му казахъ: „Ти си честенъ човѣкъ, но твоята честность може да издържи до единъ милионъ лева. Отъ единъ милионъ нагорѣ не може да отиде. Съ единъ милионъ лева могатъ да те подкупятъ. Съ 100,000 лева, съ 200,000 лева, съ 500,000 лева не могатъ да те подкупятъ, но дойде ли до единъ милионъ, ти отстъпвашъ.“ — „Правъ си. Съ единъ милионъ лева могатъ да ме подкупятъ: ще замина за странство, тамъ да живѣя.“ Казвамъ: да познавашъ хората по този начинъ, това е наука. Всѣки трѣбва да знае, докъдѣ

се простиратъ неговитѣ добродѣтели и колко може да издържа.

Нѣкой казва: азъ съмъ търпеливъ човѣкъ. — Колко си търпеливъ? Като ти ударятъ една-две пръчки, издържашъ, но ударятъ ли ти 25 пръчки, викашъ вече: охъ, убиха ме! — Това не е търпѣние. Като ти ударятъ 25 тояги, всичкото ти търпѣние се изчерпва. Азъ наричамъ търпеливъ човѣкъ онзи философъ, при когото дошло едно малко дѣте и започнало да го удря съ пръчка по главата. Той разрѣшавалъ единъ много важенъ философски въпросъ и тъй дълбоко билъ концентриранъ въ мисълта си, че не усѣтилъ нито единъ отъ ударитѣ на това дѣте. По едно врѣме вдигналъ главата си нагорѣ и вижда, че дѣтето седи съ пръчка въ рѣка и го запитва: „Дѣтенце, какво правишъ тукъ?“ — Ти нищо ли не усѣти? — Не. — Чудно нѣщо! Азъ те удряхъ досега съ тази пръчка по главата. — Не съмъ усѣтилъ нищо. — Не брои ли, колко пѣти те ударихъ? — Не. Колко пѣти ме удари? — 1000 пѣти. Казвамъ: това наричамъ азъ търпѣние. Нетърпеливиятъ човѣкъ, когато разрѣшава нѣкоя важна задача, още отъ първия ударъ на това дѣте ще каже: „Слушай, ти нѣмашъ ли друга работа, ами се занимавашъ съ мене? Хайде, иди при баща си и майка си! Не знаешъ ли, че азъ се занимавамъ съ рѣшението на единъ много“

важенъ въпросъ? Ако те ударя единъ пжтъ, ще се търколишъ на земята." Питамъ: какво може да се направи на земята при такива разбирания за живота? Който върши човѣшки работи, това е лесно, то всѣкога може да стане, но що се отнася до Божественото, другъ е въпросътъ. Тамъ се изискватъ нови разбирания, нови хора.

Сега, азъ не говоря за човѣшкия животъ — за него всички хора сж майстори. Азъ говоря за Божествения животъ, за Божественото у насъ. Когато Божественото начало живѣе у хората, тѣ нѣма да се запитватъ, дали сж родени, или не, но веднага ще се разбератъ. Двама души, родени отъ Бога, могатъ да говорятъ помежду си за Божествения животъ и ще се разбиратъ. Двама души, които не сж родени отъ Бога, могатъ да си говорятъ за човѣшкия животъ и ще се разбиратъ. Обаче единъ човѣкъ, роденъ отъ Бога, и другъ, който не е роденъ отъ Бога, не могатъ да се разбиратъ.

Ще ви приведа единъ примѣръ за обяснение на мисълта си. Едно младо момче срѣща на пжтя си старецъ, възседналъ едно магаре и му казва: „Дѣдо, хайде да си поговоримъ за онова, което не може да бжде!“ — А, синко, азъ съмъ философъ човѣкъ, съ опитностъ въ живота, всичко може да бжде. — Не, дѣдо, има нѣща, които не могатъ да

бждатъ. Старецътъ отговаря: „Не е така, дѣдовото, всичко може да бжде.“ — Добръ, тогава, слѣзъ отъ магарето, за да се кача азъ! — А, това не може да бжде! Както виждате, дѣдото веднага опровергава своята философия. При вторъ случай дѣдото срѣща момчето на пжтя си, възседнало едно магаре и му казва: „Синко, хайде да си поговоримъ за онова, което може да бжде. — Да си поговоримъ, дѣдо! — Слѣзъ отъ магарето, за да се кача азъ на него! — Може, дѣдо. Момчето веднага слиза отъ магарето, и дѣдото се качва на него.

Питамъ: защо дѣдото не можа да слѣзе отъ магарето, а момчето слѣзе? Всичкиятъ споръ въ живота седи въ това, че ние не слизаемъ отъ магарето. Нѣкой казва: азъ не слизамъ отъ магарето. — Правъ си, но зависи, дѣ си отишълъ съ това магаре. Ако отивашъ на гости при своя приятель, нѣма ли да слѣзешъ отъ магарето? — Ще слѣзешъ, защото е непочтително да влѣзешъ съ магарето въ дома на своя приятель. Магарето ще отиде на едно мѣсто, а ти — на друго. Ако искашъ да се отдаде на магарето ти сжщата честъ, каквато и на тебе, ти ще обидишъ своя приятель. Ако отиваме въ Божествения свѣтъ съ нашето магаре и желаемъ и на него да се отдаде сжщата почестъ, каквато на насъ, ние сме на кривъ пжтъ. Когато

хората не сполучват въ живота си, когато страдатъ, причината за това е, че тѣ искатъ да наложатъ своитѣ възгледи на Бога, както и на другитѣ хора. Обаче, всѣки, който иска да поучи другитѣ хора, трѣбва да е направилъ опита на Севадина, да пише велики мисли на морския брѣгъ и да може да интересува Карнаци съ тѣхъ. Чудакъ е билъ Севадинъ, но успѣлъ да интересува Карнаци, който казва: „Великъ човѣкъ е този, който пише тия изречения на морския брѣгъ. Щомъ той пише на морския брѣгъ, дѣто вълнитѣ всичко заличаватъ, значи Господъ го е пратилъ. Въ такъвъ случай азъ мога да приложа тия изречения въ живота си“.

И тѣй, младитѣ ученици да пишатъ, а старитѣ — да прилагатъ. Наблюдавайте новороденото дѣте. Нали то учи майка си? Тази майка, която, като мома била малко мързеливичка, това не могла да направи, онова не могла да направи, рано не могла да става, като дойде първото ѝ дѣтенце, става вече виденъ професоръ, лекции чете. Дѣтего, като младъ ученикъ, изправя се прѣдъ нея почително и казва: „Добъръ день, господинъ професоре!“ — и майката започва своитѣ лекции. Като прѣподаде лекцията си, тя излиза навънъ и казва: „Ти ще учишъ тукъ урока си, азъ скоро ще се върна.“ Този младъ професоръ има вече и търпѣние, може да изтър-

пява своя пръвъ ученикъ. Той пише, драска всѣки день, а тя търпеливо чака, надѣва се, че ще дойде день, когато този младъ ученикъ ще стане виденъ, знаменитъ човѣкъ и нѣкои отъ нейнитѣ идеи ще се реализиратъ чрѣзъ него. Ако майката знаеше, че отъ това дѣте нищо нѣма да излѣзе, тя не би се интересувала отъ него. Слѣдователно, и учителтъ, който прѣподава на своитѣ ученици, работи по сжщия законъ — по закона на Любовта. И Богъ, Който създаде свѣта, работи по закона на Любовта. И майката, и учителтъ, и Богъ работятъ съ една и сжща опрѣдѣлена цѣль. Разликата е въ степенъта на проявленията.

Нѣкои отъ младитѣ ученици казватъ: какво да правимъ при тия мжчни условия на живота, като виждаме, какъ хората се разколебаватъ въ своитѣ убѣждения? Казвамъ: тия хора никога не сж имали убѣждения. — Защо сж охладнѣли въ любовта си? — Тѣ не сж имали силна любовъ. Истинската, правилната любовъ никога не охлажда. — Ама тѣ мислятъ криво. — Право никога не сж мислили. — Лоши хора сж станали. — Добри никога не сж били. И обратното положение ще срещнете. Ще ви кажатъ за нѣкого: този човѣкъ е добъръ. — Лошъ никога не е билъ. — Ама той е истинолюбивъ. — Този човѣкъ никога не е лъгалъ. — Той е много справед-

ливъ. — Неправда той не познава. Ръзки и положителни трѣбва да бждет! Казватъ: ние можемъ да грѣшимъ. — Можемъ и да не грѣшимъ. Ако въ даденъ случай нѣкой човѣкъ прави добро, той не може да грѣши. Доброто изключва всѣкаква погрѣшка, всѣкакво зло. Щомъ вашиятъ умъ е заетъ съ каква и да е добра мисль, злото не може да се вмѣкне въ него. Слѣдователно, въ даденъ моментъ, асѣки човѣкъ може да направи нѣкакво зло или нѣкакво добро — зависи отъ неговитѣ мисли, чувства и настроения прѣзъ това врѣме. Както мисли, както чувствува и както дѣйствува, такива ще бждатъ и резултатитѣ. Каквито сж причинитѣ, такива ще бждатъ и дѣйствиата. Каквито сж схващанията, такива ще бждатъ и заключенията. Прави схващания, прави заключения!

Младитѣ ученици сж дошли до едно крайно заключение и казватъ: какво трѣбва да правимъ по-нататѣкъ? Казвамъ: най-първо трѣбва да се родите. Това ще приемете като аксиома. Обаче, раждането не е еднократенъ, а многократенъ процесъ: постоянно ще се раждаме и възраждаме. Тази теория, която наричатъ „законъ за прѣраждане“, подразбира сжщото раждане, за което се говори въ Евангелието. Раждане, прѣраждане, вселяване е едно и сжщо нѣщо. Когато човѣкъ се прѣражда, той не разбира дълбокия сми-

сь на живота, но когато се ражда, той разбира своето Божествено произхождение. Само родениятъ отъ Бога разбира дълбокия смисль на живота. И тогава, приятно е да бжде човѣкъ роденъ. Приятно е човѣкъ и да умре. Приятно е да страда, приятно е и да се радва. За кого е приятно това? — Само за родения отъ Бога. За добрия човѣкъ е еднакво приятно и когато му се дава, и когато му се взима нѣщо. Нѣкои казватъ, че по-приятно е да се дава на човѣка, отколкото да му се взима. Така е за човѣка, който живѣе съ обикновенитѣ изисквания и разбирания на живота. За съвършения, за Божественния човѣкъ процеситѣ и на взимането, и на даването сж еднакви. При това, важно е какво се дава и какво се взима. Еднакво приятно ли ще бжде, ако нѣкой ви дава своитѣ дългове, своитѣ прѣстѣпления, или ако ви дава скъпоцѣнни камъни, или своето голѣмо наслѣдство? — Не е еднакво приятно, разбира се. За съвършения човѣкъ, обаче, и мъчнотията, и благото, което му се дава, сж отъ еднаква цѣна и важност, защото въ тѣхъ той вижда сериозни задачи за разрѣшение.

Роденъ отъ Бога! — Това е първиятъ контактъ, чрѣзъ който човѣкъ може да влѣзе въ съгласие съ Първичната Причина, отъ която е излѣзълъ. Така той ще обнови живота на своята душа. Каквото е началото, та-

къвъ ще бжде и краятъ. Въ човѣшкия животъ началото е чисто, а краятъ постепенно става по-мжтенъ и по-мжтенъ. Въ Божествения животъ и началото, и краятъ сж чисти. Въ сжщностъ, водата на края става по-чиста, отколкото е била въ началото. Животътъ въ края има по голѣмъ изразъ.

Сега ще ви дамъ още единъ примѣръ, съ който ще си иясните нѣкои отъ противорѣчията, които срѣщате въ живота си. Запримѣръ, често вие казвате, че водата тече между два брѣга. Това твърдение е наполовина вѣрно. Защо? — Водата може да тече и безъ брѣгове. Ако подъ думата „брѣгове“ вие разбирате твърда, суха почва, питамъ: какъ можете да си обясните образуването на топлото течение Голфштромъ въ Атлантическия океанъ, което заема пространство около 150 клм.? Какъ може да се образува това топло течение всрѣдъ водата, безъ да има брѣгове отъ твърда почва? Слѣдователно, по-слабото движение на водата въ морето или въ океана може да образува брѣгове на по-силно течение. Значи, слабото течение образува брѣговетъ на силното течение. Тѣй щото, оттукъ изличаме слѣдния законъ: силнитъ хора сж рѣки, които текатъ, а слабитъ хора сж брѣгове, между които тия рѣки текатъ. Въ това отношение човѣкъ може да бжде или брѣгъ, или рѣка — нѣма друго положение. Ако си си-

ленъ, рѣка ще бждешъ и ще се движишъ въ морето; ако си слабъ, брѣгъ ще бждешъ, и много бавно ще се движишъ въ морето.

Казвамъ: човѣкъ може да заема двѣ положения въ живота. Когато животътъ ти се проявява и бързо тече, рѣка ще бждешъ; когато животътъ ти бавно тече, брѣгъ ще бждешъ, отъ който постоянно ще се отниматъ частици и ще се отнасятъ въ морето. Ако питате, защо еди-коя си рѣка постоянно завлича своитъ брѣгове, ние отговаряме: тази рѣка завлича брѣговетъ си, защото е силна въ своето движение, животъ има въ нея. Кажатъ ли за нѣкого, че този човѣкъ завлича всичко, това показва, че той се движи силно, бързо. Ако се противопоставяте на живота, който движи свѣта, той всичко ще завлѣче. Страданията въ свѣта произтичатъ отъ факта, че тѣлото, сърцето или умътъ на човѣка сж нечисти. И тогава, Божественитъ сили, като влѣзатъ въ човѣка, срѣщатъ извѣстно съпротивление; но понеже тѣ се движатъ бързо, завличатъ всички тия прѣпятствия, вслѣдствие на което се явяватъ страданията. Ако човѣкъ е чистъ, ако неговитъ тѣло, сърце и умъ сж чисти, свободни отъ всѣкакви нечистотии, върху него могатъ да падатъ хиляди електрически искри, безъ да го умъртвятъ. Електричеството ще мине и замине прѣзъ него, безъ да му направи нѣкаква пакостъ. Ако ва-

шитѣ тѣло, сърце и умъ сж чисти, страданиято, както и електричеството ще мине покрай васъ безъ да ви докосне. Когато въ Писанието се казва, че трѣбва да бждемъ чисти, това е по отношение изявленията на живота. Чистотата не е само физиологическа потрѣба на организма, но тя е и необходимостъ за истинското проявление на живота. Ако искашъ да бждешъ здравъ, тѣлото ти трѣбва да бжде чисто; ако искашъ да бждешъ щастливъ, сърцето ти трѣбва да бжде чисто; ако искашъ да бждешъ поетъ, да имашъ свѣтли идеи, умътъ ти трѣбва да бжде чистъ. Нѣкои казватъ, че едни хора сж надарени богато отъ Бога, а други сж по-малко надарени. — Първоначално всички хора сж били еднакво надарени, но всички не сж обработвали еднакво дарбитѣ си.

Сега казвамъ на младитѣ ученици: понеже всички вие сте призвани да се учите, правете съзнателни усилия — отъ васъ зависи всичко. Започнете съ най-малкото добро, което досега не сте направили. Всѣки, който започва съ най-големьото добро, се заема съ много трудна задача.

Писанието казва: „Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Родениятъ отъ Бога започва съ Любовта. Както Богъ прѣподава на хората Любовта, така и майката я прѣподава на свритѣ дѣца, така и учителътъ — на свои-

тѣ ученици. Христосъ, който бѣше роденъ отъ Бога, казваше: „Както ме Отецъ ми възлюбил, така и азъ ви възлюбихъ. Прѣбждете въ моята Любовь, както и азъ прѣбждамъ въ Любовта на Отца си“. Само родениятъ отъ Бога може да прѣбжда въ Любовта. Добръ е, всѣка сутринъ, като ставате, да се запитвате, не само веднѣжъ, но много пѣти прѣзъ деня, родени ли сте отъ Бога, или ще се раждате и прѣраждате.

Нѣкои казватъ: дотегна ми вече да се раждамъ и прѣраждамъ. Казвамъ: тия хора още не сж започнали процеса на истинското раждане. Щастливъ е моментътъ, когато човѣкъ почувствува онзи великъ актъ на своето раждане отъ Бога. Въ този моментъ Богъ усилено работи върху човѣшката душа: Може ли нѣкой да се оплаква при това положение? Нима камъкътъ, който скулпторътъ вае съ своя чукъ, трѣбва да се оплаква, да казва, че му дотегнало това положение? Щомъ този скулпторъ работи върху камъка, той все ще изкара нѣщо отъ него. Обаче, ако камъкътъ е оставенъ вънъ, на произвола на природата, тя ще го разсипе на малки парченца, на пѣськъ ще го направи. Когато Богъ работи върху васъ, Той все ще извае нѣщо; когато хората и механическата природа работятъ върху васъ, на пѣськъ ще станете. Сега ще ви запитамъ: Богъ ли трѣбва да работи върху васъ, или хората? Ако

хората работят върху васъ, на пѣськъ ще станете; ако кажете „да бжде волята Божия“, отъ васъ, макаръ и камѣкъ, хубава статуя ще се извае. Вие трѣбва да разглеждате нѣщата въ тѣхния оптимистически смисълъ. За Бога всичко е възможно. Тогава, и за човѣка на правата мисълъ всичко е възможно. Въ този смисълъ Христосъ казва: „Ако думитѣ ми не прѣбждватъ въ васъ, нѣмате животъ въ себе си“. То значи: ако Любовта, Мъдростта и Истината не прѣбждватъ въ васъ, и вие не прѣбждвате въ мене, нѣмате животъ въ себе си. По-нататѣкъ Христосъ казва: „Ако Словото ми прѣбждва въ васъ, и вие въ мене, Азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище въ васъ ще направимъ.“ Това сж дълбоки философски въпроси, които за вѣждеще ще разрѣшаватъ и младитѣ, и старитѣ ученици.

Прочетете шеста глава отъ Евангелието на Иоана, за да придобиете по-широки разбирания за живота. Всѣки, който е роденъ отъ Бога, да започне да пише велики мисли върху морския брѣгъ. Красиво е да срещне човѣкъ нѣкой младъ ученикъ-идеалистъ, съ велики мисли и съ широки разбирания! Жалко е да срещнете нѣкой младъ ученикъ, който едва що влиза въ училището, започва да мисли, какъ да се прѣпитава, каква работа да започне, като свърши училището. Не мис-

лете, каква работа ще започнете и какво ще ядете. Този въпросъ е разрѣшенъ. Христосъ казва: „Погледнете криноветѣ на полето, нито сѣятъ, ни оратъ.“ Ако вие сте родени отъ Бога, този въпросъ за васъ е разрѣшенъ; и ако не сте родени отъ Бога, въпросътъ е пакъ разрѣшенъ. Всѣко дѣте, което е родено, има кой да се грижи за него — майка му се грижи. На основание на този Божественъ законъ, човѣкъ трѣбва да размишлява върху нѣщата.

Нѣкои казватъ: изгубихме вече смисъла на живота, не знаемъ, какво ще става по-нататѣкъ. Остарѣхме вече и не постигнахме своитѣ идеали. Какъ ще ги постигнете? По този пѣтъ, по който сега вървите, и хиляди години да живѣете, пакъ нѣма да постигнете своитѣ идеали. Като дойдатъ съмнѣнията въ живота, тѣ така го обезсмислятъ, както морскитѣ вълни заличаватъ всичко, което вие пишете на морския брѣгъ. Какво можете да постигнете съ такова писане? Ако приложите въ живота си всичко това, което е написано на морския брѣгъ, животътъ ви ще се разрѣши другояче. Много отъ съврѣменнитѣ хора очакватъ щастието да дойде отъвънъ. Щастието е въпросъ на дълбоко, разбирање на живота.

Азъ говоря на младитѣ ученици. Тѣ често казватъ: идеализъмъ, идеализъмъ, но като

дойде грубият животъ, той изисква друго нѣщо. Кой е грубият животъ? — Неразбраниятъ животъ. Ние не можемъ да изпълнимъ всичко, което се говори. — Майсторътъ-шивачъ, който разбира своя занаятъ, лесно крои, лесно шие. Онзи майсторъ, който не разбира добръ отъ занаята си, мжно крои, мжно шие. Поетътъ, който добръ разбира своето изкуство, лесно пише стихове. Онзи поетъ, който не разбира своето изкуство, той само пише и задрасква. Поетътъ, комуто се удава стихотворството, е придобилъ съ усилие това изкуство. Той, като пише, се прѣнася въ свѣта на поезията и така твори.

Роденъ отъ Бога! Младитъ трѣбва да поставятъ тая мисль като мото на своя животъ. Съ него трѣбва да започне философията на вашия животъ. Казвате: какъвъ е смисълътъ, каква е задачата на родения отъ Бога? Онзи, който е роденъ отъ Бога, намира смисълъ въ живота и лесно рѣшава задачите си. И той има мжнотии, но ги рѣшава безъ голѣми затруднения. Ако мислите, че можете да прѣкарете живота си безъ мжнотии и страдания, безъ да ви засегне нѣщо, вие сте на кривъ пжтъ. Такъвъ животъ съществува въ приказкитъ отъ 1001 нощъ. Питамъ: какъ сж били посрещнати на земята най-виднитъ учени, велики хора и философи? Какъ сж посрещнали Христа и апостолитъ на своето

врѣме? Цѣли три години отъ своя животъ Христосъ бѣше подлаганъ на голѣми изпитания и поругания, а отъ 2000 години насамъ Го посрѣщатъ съ финикови вѣйки. Днесъ всѣки говори за Него, всѣки цитира Неговитѣ думи. Какви ли не паметници, какви ли не храмове се правятъ въ Негово име? Всички се обличатъ за Христа. Кой не мечтае да бжде посетенъ отъ Христа, да изпрати Духа си върху него? Питамъ: по кой начинъ дойде Христосъ? Казвате: Христосъ е роденъ отъ Бога.

Роденъ отъ Бога! — Това е философия, отъ която, ще се спънете, ако не я разбирате. Христосъ казва на ученицитѣ си: „Както азъ не съмъ отъ тоя свѣтъ, така и вие не сте отъ този свѣтъ.“ Дѣйствително, родениятъ отъ Бога не е отъ този свѣтъ. Ако вие искате едновременно да бждете граждани и на този, и на онзи свѣтъ, нѣма да успѣете. Вие ще бждете граждани на земята, а ще работите за онзи свѣтъ, та като отидете тамъ, веднага да станете граждани на Царството Божие горѣ на небето. Въ сжщностъ, Царството Божие е и долу на земята, и горѣ на небето — зависи, какъ живѣе човѣкъ. Турете тази мисль въ ума си. Тя съществува отдавна, но сега ви давамъ правилото, какъ да разрѣшавате правилно мжнотиитѣ, които срѣщате въ живота си. Каквито задачи и да ви се даватъ, ако нѣмате въ ума си основ-

ната мисъл — да бъдете родени отъ Бога. вие не ще можете да разрѣшите правилно задачитѣ на своя животъ. Сиромашията е изключена за родения отъ Бога. Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Като не прави грѣхъ, той не може да умре. Значи, животътъ е съ него. Родениятъ отъ Бога не може да бъде нещастенъ, понеже щастието е съ него. Родениятъ отъ Бога не познава оскуденостъ и лишения, понеже е богатъ. Богатството на човѣка седи въ опитноститѣ на неговата душа. За да бъде богатъ, човѣкъ трѣбва да се ползува отъ опитноститѣ на миналото. Опитноститѣ на миналитѣ вѣкове трѣбва да бъдатъ и ваша опитностъ.

Като говоря за миналото, мнозина запитватъ, дали сж съществували въ миналото. — Ако си роденъ, съществувалъ си; ако не си роденъ, не си съществувалъ. Само родениятъ човѣкъ може да разрѣшава въпроса за раждането. Съ свѣтлината, която има, той прониква навсѣкждѣ. На онзи, който не е роденъ отъ Бога, ще отговоримъ, както единъ американски френологъ отговорилъ на единъ голѣмъ богаташъ. Този богаташъ отива при американския френологъ и му казва: „Господине, ако ми кажете нѣщо отъ характера, добръ ще ви заплатя.“ Френологътъ започва да пипа главата му, дрън прочете нѣщо, да каже на богаташа нѣкои негови характерни

чѣрти. Слѣдъ дълго изслѣждане, той му казва: „Господине, нито паритѣ ви искамъ, нищо не искамъ. Така ситно е писано върху главата ви, че нищо не мога да прочета.“ Има много хора, на главата на които не може да се чете. Какво означава това? Питамъ: каква глава искате да имате — глава, по която може да се чете, или такава, по която нищо не може да се чете? Нѣкой казва: азъ не искамъ хората да четатъ по главата ми, да ме познаятъ, какъвъ съмъ. Казвамъ: прѣимущество е да може да се чете една книга! Ако хората не могатъ да четатъ по моята глава, защо ми е тя? Ако и азъ не мога да чета по своята глава, защо ми е тя? Всѣки трѣбва да знае да чете по своята глава, както и по главата на другитѣ. Казвате: ами ако хората узнаятъ характера ми? — Какво лошо има въ това, че ще узнаятъ характера ви? — Може да откриятъ нѣкои лоши чѣрти. — Какво лошо има въ това? Така поне ще можете да изправите грѣшкитѣ си.

Казвамъ: когато човѣкъ чете по главата на нѣкого, той трѣбва да е просветенъ човѣкъ, да разбира смисъла на нѣщата. Нѣкои хора, които не разбиратъ смисъла на нѣщата, казватъ: въ Библията има лоши работи. — Невие не разбирате дълбокия смисълъ на това, което четете. Другъ нѣкой казва: хубави работи има въ Библията. Това показва, че си!

започналъ да разбирашъ смисъла на нѣщата. Въ този смисълъ, всѣка написана книга е отворена книга, която всички трѣбва да четатъ. Когато човѣкъ се натъкне на извѣстни противорѣчия, не трѣбва да казва, че Господъ го е създалъ така, но трѣбва да търси смисъла на тия противорѣчия.

Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Родениятъ отъ Бога не мисли криво. Родениятъ отъ Бога зло не прави. Родениятъ отъ Бога ученикъ може да бжде, а който не е роденъ отъ Бога, никакъвъ ученикъ не може да бжде. Въ старитѣ врѣмена само княжескигѣ, само царскитѣ синове отивали на училище. Днесъ, понеже има много царски синове, отворили сж се много училища, дѣто царскитѣ синове се учатъ. Ако нѣкой човѣкъ не е роденъ отъ Бога, за него цѣлата природа ще бжде една затворена книга, отъ която той не ще може да чете. За него тя ще бжде ситно написана книга. За родения отъ Бога природата ще бжде отворена книга, по която той ще чете и ще се учи. Въ всѣки листъ на тази свещена книга той ще намира хиляди интересни задачи, които ще го радватъ. Ето защо, всѣки трѣбва да се стреми къмъ основното и дълбоко разбиране смисъла на нѣщата. Нѣкои хора мислятъ, че знаятъ много и не искатъ да учатъ. Единъ 90-годишенъ американецъ прочелъ Библията 90 пжти прѣзъ

живота си. Питамъ: какво е научилъ този човѣкъ отъ Библията? — Все е научилъ нѣщо. Ако ние четемъ и прѣпрочитаме своя животъ 90 пжти, ще научимъ ли нѣщо? — Ще научимъ нѣщо, разбира се. Какво може да се очаква отъ човѣка, който нито веднѣжъ не е прочелъ своя животъ? Нѣкой казва: азъ искамъ да ми се разправи нѣщо за свещената книга. — Първо ще я прочетешъ, и послѣ ще ти се разправя.

Съврѣменнитѣ хора питатъ: защо сме дошли на земята. Каква е задачата на живота? — Ние сме дошли на земята да четемъ живота, свещената книга на природата, която стои разтворена прѣдъ насъ. Първо трѣбва да се прочете до край, а слѣдъ това ще се започне нейното основно проучаване. Така разбираме ние смисъла на живота, затова нѣма да се спираме върху дребнавоститѣ, кой какъ живѣе, кой какво върши и т. н. За човѣка, който е роденъ отъ Бога, животътъ е красивъ въ всички свои чѣрти и проявления. Всички постѣпки на добрия човѣкъ сж красиви. Ако отрѣжете една малка частъ отъ нѣкоя картина, или отчупите една малка частъ отъ нѣкоя статуя, можете ли отъ тази малка частъ да сждите за красотата на цѣлата картина или статуя? — Не може. По сжшия начинъ и ние нѣкога анализираме една малка частъ отъ нѣкой човѣкъ и се произнасяме, а

съ това се изгубва красотата на цѣлото. Красотата седи въ цѣлокупността на нѣщата. Гениаленъ трѣбва да бжде човѣкъ, за да постави на своето мѣсто една малка частъ, отчупена отъ нѣкоя статуя. Понѣкога азъ употребявамъ цѣла година, за да поставя на своето мѣсто нѣкой малъкъ камъкъ, намѣренъ нѣкъждѣ изъ Витоша. Поставя ли го на своето мѣсто, започвамъ вече да чета. Нѣкой казва: азъ не мога да употребя толкова врѣме, за да търся мѣстото на това малко камъче. Врѣме нѣмамъ за това. — Ще намѣришь врѣме. Ами, ако това камъче те е спънало въ живота ти, не е ли интересно да знаешъ, кои сж причинитѣ за това спъване? По сжщия начинъ и вие не трѣбва да отдѣляте своитѣ постѣпки отъ цѣлия ви животъ. Всѣка ваша погрѣшка има свой произходъ. Тя е частъ отъ цѣлото, и вие трѣбва да я поставите на своето мѣсто. Поставите ли я на мѣстото ѝ, вие ще извадите поука отъ нея и ще разберете смисъла, който тя крие. Всѣки удѣлъ, взетъ въ съотношение съ цѣлото, е красивъ и смисленъ. Отдѣлно разгледанъ, той нѣма вече никаква красота, никакъвъ смисълъ.

Допуснете, че азъ нахранвамъ единъ човѣкъ, като му занасямъ най-хубавата храна. Този човѣкъ прѣяжда и се разстройва. Питамъ: кой отъ двамата е виновенъ за това нещастие: азъ, който занесохъ яденето ли

съмъ виновенъ, или той, който нѣмаше мѣрка въ яденето и прѣяде? И азъ имамъ извѣстна вина, и той има извѣстна вина. У мене имаше желание да изяде всичкото ядене, защото бѣше хубаво. И у него имаше желание да изяде всичко, понеже му се харесваше. Обаче, този човѣкъ бѣше боленъ. Азъ знаехъ, че той е боленъ и трѣбваше да го прѣдупрѣдя да не изяде всичко, за да не се поврѣди повече. Пъкъ и той, като знае, че е боленъ, трѣбваше да изяде най-много десетина лъжици, да не се прѣсилва, а останалото да задържи за втори пѣтъ. Правилното разрѣшение на въпроса седи въ слѣдното: азъ трѣбва да оставя човѣка свободенъ да постѣпва, както намира за добръ. А той, отъ своя страна, трѣбва да знае своето положение и да се въздържа. Речете ли да морализирате човѣка, вие ще мязате на онази жена, която имала обичай да бode мжжа си съ игла, понеже той обичалъ да яде много и не могълъ да се въздържа. Като отивали заедно на гости, тя носила съ себе си игла, та като се увличалъ мжжа ѝ въ яденето, бодвала го отъ врѣме на врѣме съ иглата. Като се връщали дома си, той ѝ казалъ: „Много ти благодаря за подсѣщането, но не трѣбваше да забивашъ иглата така дълбоко. Достатъчно бѣше само да допрешъ иглата, азъ щѣхъ да се сѣтя, какво искашъ да ми

кажешъ. " Сега и на васъ казвамъ: носете иглитъ си, но не ги забивайте тъй дълбоко. Хората лесно разбиратъ, какво искате да имъ кажете. Достатъчно е да кажешъ на мъжа си слѣднитъ думи: „Мжжю, знаешъ ли дѣ е иглата ми? Искамъ да шия.“ Символично ще си говорите. Мжжътъ ви ще разбере, че не трѣбва да прѣяжда.

Единъ православенъ свещеникъ ми разправяше слѣдната своя опитностъ: „Единъ день ми сложиха на обѣдъ хубаво опечено прасенце. Понеже ми се вкуси, азъ не се задоволихъ съ малко, но изядохъ цѣлъ кебапъ. Слѣдъ това, обаче, лежахъ на легло цѣли двѣ седмици. И дълго врѣме помнихъ този кебапъ.“ Казвамъ: малко яжте, но добръ яжте! Този законъ се отнася до много случаи изъ живота. Казва се: малко разбирайте, но добръ разбирайте; малко четете, но добръ четете! Не разрѣшавайте всички задачи изведнѣжъ. Казвате: ние трѣбва да знаемъ всичко, което става на небето и подъ небето. Какво става на небето? Това сж велики задачи, достъпни само за Бога. Само Богъ знае дълбокия смисълъ на живота. Нашата задача е да се радваме на живота, да използваме добръ благата, които Богъ ни е далъ. Ние трѣбва да се радваме, като гледаме, какъ Богъ разрѣшава задачитъ. За всѣки день Богъ има опрѣдѣлена задача, която трѣбва да изпълни. Хри-

стосъ казва: „Отецъ ми работи непрѣстанно. И както Той работи, така и азъ работя.“ Така и всички ние трѣбва разумно да работимъ и правилно да разбираме живота.

Сега, азъ вѣрвамъ, че роденитъ отъ Бога ще започнатъ да работятъ. Работятъ ли за Бога, животътъ имъ ще се оформи, ще стане по-красивъ. Умоветъ имъ ще станатъ по-свѣтли, а сърцата — по-чисти. Само така тѣ ще получатъ благоволенieto на Онзи, Който ги е родилъ. Нѣма по-голѣма радостъ за майката отъ тази, да вижда, че дѣтето ѝ се развива правилно! Нѣма по-голѣма радостъ за Бога отъ тази, да вижда, че роденитъ отъ Него дѣца вървятъ по Неговитъ пѣтица и славятъ името Му! Нѣма по-хубаво нѣщо отъ това, когато ние вършимъ волята Божия на земята! Не е въпросътъ за грандиозни работи. Малки работи се изискватъ отъ насъ! Малко добро е, ако азъ мога да отворя кепенцитъ на своитъ прозорци. Ако мога да отворя кепенцитъ на прозорцитъ си, всичко ще мога да направя. Ако мога да изпълня гамата, както трѣбва, ще мога да изпълня и композициитъ на Бетховена. Това показва, че съмъ великъ музикантъ. Тази гама влиза и въ произведенията на Бетховена. Не мога ли да изпълня гамата, както трѣбва, нищо не мога да направя. Вие трѣбва да започвате съ елементарни работи. Ако мога да напиша чи-

слата отъ 1 — 10, както трѣбва, съ най-го-
лѣмо разбиране, азъ съмъ великъ математикъ.
Разбирамъ ли смисъла на тия числа, ще мога
да рѣшавамъ всички задачи въ математиката.
Това е само въпросъ на врѣмето. Не може
ли човѣкъ да напише, както трѣбва, числата
отъ 1 — 10, отъ него нищо не може да стане.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“.
Двата примѣра, които ви дадохъ, за Карнаци
и за Севадинъ, както и за ангела и царската
дъщеря, постоянно ще държите въ ума си,
като елементи, необходими за разрѣшаване
задачата на вашия животъ. Който не държи
въ ума си мисълта, че родениятъ отъ Бога
грѣхъ не прави, отъ него нищо не може да
излѣзе. Който не държи въ ума си образитѣ на
Карнаци, Севадина, ангела и царската дъще-
ря, отъ него нищо не може да излѣзе. Въ-
кътъ, въ който живѣете, изисква герои. Се-
гащиятъ животъ не иска слабохарактерни
хора; той не иска листа, откъснати отъ дър-
ветата, които вѣтрѣтъ навсѣкждѣ може да
отнася. Сегащиятъ животъ иска хора съ
опредѣлени убѣждения и разбирания за Бо-
жествената Истина: той иска хора, които мо-
гатъ разумно да носятъ страданията. Който
носи страданията разумно, като го биятъ, не
страда. Изкуство е като богатъ да носишъ
сиромашията, като ученъ да носишъ неве-
жеството, като праведенъ да носишъ неправ-

дата. Да си не праведенъ и да носишъ не-
правдата, това е тежъкъ товаръ.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“.
Сега, азъ ще поздравя по официалния редъ
младитѣ съ тѣхната срѣща. Азъ считамъ мла-
ди ученици само тия, които сж родени отъ
Бога. Ако сте родени отъ Бога, вие сте
ученици, и тогава ще имате разумна срѣща.
Поставете този въпросъ идейно въ ума си.
Сега се изискватъ разумни събирания! Нера-
зумнитѣ хора се трупатъ, а разумнитѣ се
събиратъ. Ако сте родени отъ Бога, ако
сте ученици, тогава цѣлиятъ невидимъ
свѣтъ — Богъ, ангелитѣ, светиитѣ, пра-
веднитѣ и добритѣ хора ще взематъ уча-
стие въ вашата работа. Тогава ще се про-
никнете отъ хубави и възвишени мисли и
идеи. Който върви по стария пѣтъ, нищо не
може да изкара, и въ края на краищата казва:
„Празна Мара тѣпанъ била“. — Не трѣбва да
се бие тѣпана напразно. Кога биятъ тѣпана?
— Когато се удари тѣпанътъ, всички войници
трѣгватъ на походъ. Тѣпанътъ за войницитѣ
е важенъ, надалечъ се чува гласътъ му.

Сега вие ще се натъкнете на едно про-
творѣчие съ досегашнитѣ си разбирания.
Ще кажете: какво мислихме, а какво излѣзе!
Не разрѣшавайте сами мъжнитѣ въпроси! Ще
ви дамъ обяснение въ общъ смисълъ на слѣд-
ното правило: „Не кжсай най-тънкия конецъ! Не

кжсай и най-дебелото вжже! Най-тънкият конецъ прѣдставлява обикновения животъ на човѣка. Каквото и да ви се случи въ живота, не кжсайте този конецъ! Най-дебелото вжже прѣдставлява идейния животъ на човѣка. Християнството е това дебело вжже, което минава прѣзъ твоя дворъ. Тури дрехигѣ си на него, но не го кжсай! Кжсате ли тънкия конецъ и дебелото вжже, ще изгубите врѣмето си. Сега се образува третиятъ конецъ, отъ срѣдна величина. Дайте мѣсто и на този конецъ въ себе си! Вие сами трѣбва да намѣрите вжтрѣшния смисълъ на третия конецъ. Не кжсайте тия три конци, т. е. не разваляйте условията за тѣхното развитие. Най-тънкиятъ конецъ и най-дебелото вжже ще бждатъ въ услуга на новия конецъ, който сега се създава. По него ще разбирате дълбокия смисълъ на живота. Той е коментарѣтъ на всички прояви въ живота. Досега най-тънкиятъ конецъ и най-дебелото вжже сж били безъ коментаръ. Третиятъ конецъ, който сега се проектира, е новата свѣтлина, която иде въ свѣта, за да обясни всички противорѣчия и страдания, които смушаватъ човѣчеството. Тази свѣтлина ще ви обясни, че всичко, което вие сте считали за зло, за лошо въ свѣта, е добро, смисъла на което не сте разбирали. Разберете ли това нѣщо, вие ще се зарадвате и щастливи ще бждете.

И тъй, третиятъ конецъ е Божественото благовѣстие, което сега слиза на земята. То слиза периодически. На човѣшки езикъ прѣведено, то прѣдставлява Духа Божий, Който отива при царската дъщеря да ѝ каже, че Богъ продължава живота ѝ съ още 20 години. Обаче, какъвъ смисълъ ще има вашиятъ животъ, ако вие се влюбите въ този ангелъ, когото Богъ изпраца до васъ? Това е ваша лична погрѣшка, която вие сами трѣбва да разрѣшите. Този ангелъ, Духътъ Божий, ще слѣзе до всѣки едногo, който е роденъ отъ Бога. Когато Христосъ се роди, не само единъ, но много ангели слѣзоха отъ небето да извѣстятъ, че Христосъ се роди.

Желая на всинца ви тази опитностъ — да слѣзе при васъ поне единъ ангелъ. Може да дойдатъ двама, трима, четирма, петима, дори и цѣла дружина ангели при васъ, но задръжете тази опитностъ за себе си. Когато дойдатъ ангелитѣ, бждете радостни. На вашето небе ще се яви една звѣзда, която ще означава, че сте се родили отъ Бога. Който се роди отъ Бога, звѣзда на небето ще се яви, и ангелъ ще слѣзе върху него.

Желая на всички да бждете родени отъ Бога, съ чисти сърца и улове, духовно добръ облѣчени, за да бждете приятни на Бога!

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Той на всичко се радва — въ всичко намира

смисълъ. За него Богъ прониква навсѣкждѣ и въ всичко. Той не кжса най-тънкия конецъ, не кжса и най-дебелото вжже и създава условия за новага свѣтлина, която слиза отъ Бога.

Понедѣлникъ, 5 ч. с.

9 юли.

Безъ окови!

Когато се даватъ малки упжтвания въ нѣкоя частъ или глава отъ Свещената книга, не мислете, че въ тѣхъ се заключава цѣлата Истина, или че отъ тия упжтвания ще дойде спасението на човѣчеството. Четенето на нѣщо азъ уподобявамъ на това, когато нѣкой вашъ приятель ви даде единъ обѣдъ или една малка закуска. Ще ви нахрани ли той съ тази закуска или съ този обѣдъ? — Не, ще ви залъже само. То е равносилно на това, че ви дава единъ орѣхъ, или една ябълка, или лъжичка сладко. Умниятъ човѣкъ ще бжде благодаренъ и на това, но онзи, който не разбира, ще каже: защо не ми дадоха да се наямъ, както трѣбва? Обаче, смисълътъ на живота не е въ яденето.

Сега могатъ да се родятъ редъ въпроси, трѣбва ли да се яде, или не трѣбва да се яде? — Яденето е условие, процесъ, който става въ организма на човѣка. Много процеси се извършватъ въ човѣшкия организъмъ, но яденето е единъ отъ необходимитъ процеси, безъ които човѣкъ не може да продължава

Дѣяния на Апостолитъ, 26.

живота си. Този процесъ изпжива като голѣмъ клонъ на нѣкое дърво, и като дойдемъ до този клонъ, щемъ не щемъ, ще се облегнемъ на него. Това е тъй необходимо, както, когато влизате въ нѣкоя къща, непременно ще минете надъ и подъ прага на вратата. И цартъ, и простиятъ човѣкъ, като дойдатъ до вратата, ще минатъ подъ горния и прагъ. Казвате: да махнемъ този прагъ, който е надъ главитѣ ни! — Ако махнете този прагъ, другъ ще дойде на неговото мѣсто, и пакъ нѣма да бждете свободни. По този начинъ, и въ всѣка прочетена глава все има нѣколко зрънца, които трѣбва да сдѣвчете и да асимилирате. Яденето има смисълъ само тогава, когато храната, която ви се дава, за да подкрѣпи живота, може да се смѣли. Ако човѣкъ асимилира храната добръ, ще може да извлѣче отъ нея сила, която ще му даде микроскопическа радостъ за деня.

Въ прочетената глава има важни въпроси, като този, какво значи да бжде човѣкъ роденъ отъ Бога. За да се разбере този въпросъ въ своята пълнота, трѣбва да се говори по него съ години. Той съдържа въ себе си Божията Любовь, Мъдростъ, Истина — всичко велико и красиво въ живота се заключава въ този въпросъ.

„Що? Мислите ли за невѣрване, че Богъ възкръсява мъртвитѣ?“ — 8 ст.

Питамъ: кой възкръсва? — Който се е родилъ отъ Бога. Онзи, който не се е родилъ отъ Бога, може ли да възкръсне? — Не може. Значи, всѣки, който веднѣжъ се е родилъ и умрѣлъ, може да се роди изново и да възкръсне.

Ако прослѣдите съврѣмения животъ въ неговата пълнота, ще видите, че съществуватъ редъ теоретически познания, които ще иматъ приложение и въ бждещето. Обаче, има редъ познания, които сж нужни само за настоящия день. Има обикновени, работнически дрехи, съ които се работи всѣки день; има и празнични, великденски дрехи, съ които човѣкъ се облича само въ велики, свѣтли дни, или когато очаква нѣкой свой добъръ приятель. И дѣлничнитѣ дрехи сж хубави, и празничнитѣ дрехи сж хубави. По нѣкога дѣлничнитѣ дрехи сж по-хубави, защото съ тѣхъ се извършва повече работа. Но за дѣлничнитѣ дрехи никой не говори така, както за празничнитѣ. Обикновенитѣ дрехи, които носите, постепенно ставатъ работнически; като започнете да носите празничнитѣ дрехи по-често, и тѣ ставатъ дѣлнични, а послѣ — работнически. Щомъ празничнитѣ ви дрехи станатъ дѣлнични, вие започвате да мислите вече за нови дрехи. Това, което виждаме да става вънъ съ човѣка, става и вътрѣ съ него. Тѣй че всѣки про-

цесъ, всѣко явление въ живота, има свой външенъ и свой вжтрѣшенъ изразъ.

Казвамъ: първиятъ актъ, когато човѣкъ дойде на земята, е да се роди. Дѣ е билъ човѣкъ прѣди да се роди? — У Бога. Значи, Богъ е първиятъ, Който извадилъ човѣка вънъ отъ себе си и го направилъ жива душа. Слѣдъ това Богъ започналъ да работи върху тази душа: да я създава и прѣсъздава, да ѝ прѣдава редъ качества, да я надарява съ редъ дарби и способности. Така Богъ работилъ и продължава да работи епоха слѣдъ епоха, вънъ и вжтрѣ въ човѣка. Ето защо, вие трѣбва да добръ да разбирате, какво прѣдставлява човѣкъ самъ по себе си, какъвъ е неговиятъ стремежъ, какви сж неговитѣ мисли, чувства и дѣйствия, какви сж неговитѣ задължения на първо мѣсто спрѣмо Този, Който му е далъ животъ и импулсъ за работа въ живота. Всѣки човѣкъ, който съзнава своето положение така, и който има ясна прѣдстава за себе си, ще мисли правилно, ще чувствува правилно и ще дѣйствува правилно. Азъ нѣма да обяснявамъ сега, какво означава права мисль, право чувство и право дѣйствие. Защо? — Има отношения, които врѣмето, само по себе си, ще обясни; обаче, има и врѣме, когато съзнанието на хората ще се пробуди, и тѣ ще бждатъ готови да разбиратъ Истината. Ако сега на съврѣмненото човѣчество не се откриватъ

известни истини, то е по единствената причина, че още не сж готови да ги възприематъ. Ако известни истини се поседятъ сега въ съзнанието на хората, тѣ ще израснатъ, но скоро ще увехнатъ, безъ да дадатъ плодъ. Ако нѣкой човѣкъ приеме едно вѣрую, но нѣма стимулъ въ себе си да го слѣдва, то скоро ще изсъхне. Всѣка работа въ живота, която се започва, трѣбва да се завърши. Ако единъ ученикъ влѣзе въ отдѣленията и не свърши този основенъ курсъ, той не може да влѣзе и въ гимназията; ако влѣзе въ гимназията и не я завърши, той не може да влѣзе въ университета. Въпрѣки това, ние виждаме много ученици, които се записватъ въ училището, но не свършватъ. Всѣка започната работа трѣбва да се завърши! Всѣко свършване на една работа подразбира започване на нова — новъ развой, нова стѣпка въ живота на човѣка.

Мнозина казватъ: отъ толкова години насамъ ние вѣрваме, но какво придобихме съ тази вѣра? Казвамъ: и въ вѣрата трѣбва да става вжтрѣшно обновяване. Какъвъ смисль има вашата вѣра, ако вѣрвашъ, че първо си дѣте, послѣ ставашъ голѣмъ човѣкъ, слѣдъ това — възрастень, докато стигнешъ до 120 години и най-послѣ вѣрвашъ, че ще умрешъ, ще отидешъ на сждъ при Бога и оттамъ ще те изпатятъ или въ ада, или

въ рая при светиитѣ, праведнитѣ и добритѣ хора? Питамъ: слѣдъ като умрете и отидете на онзи свѣтъ, ще можете ли да прѣдадете оттамъ нѣкоя своя опитностъ на хората, които сж останали слѣдъ васъ на земята? — Не можете. Вашиятъ баща, който е заминалъ за онзи свѣтъ, дошълъ ли е нѣкога, да ви каже, какво има тамъ? Ще кажете, че много отъ заминалитѣ за онзи свѣтъ сж се проявили чрѣзъ нѣкои медиуми тукъ на земята. Казвамъ: тогава и азъ мога да ви кажа много нѣща за онзи свѣтъ, но вие ще вѣрвате ли? Досега никой отъ обикновенитѣ заминали хора не сж се явили да кажатъ, какво има на онзи свѣтъ. За да могатъ нѣкои отъ заминалитѣ за онзи свѣтъ да дойдатъ тукъ и да разправятъ, какво има на онзи свѣтъ, тѣхното съзнание трѣбва да е будно. Тия хора не трѣбва да сж умрѣли. Подъ „умрѣли хора“ ние подразбираме тѣзи хора, които слѣдъ смъртта изгубватъ частъ отъ съзнанието си, което сж имали, тукъ на земята. Тия хора не виждатъ пѣтя, прѣзъ който минаватъ. При това положение и тѣ сами не знаятъ, дѣ сж, какво е станало съ тѣхъ и т. н. Слѣдователно, само този човѣкъ може да разправя, какво има на онзи свѣтъ, който вижда нѣщата, понеже и въ онзи свѣтъ той запазва свѣтлината на своето съзнание. И тогава, смъртта за него не е нищо друго, освѣнъ

събличане на старата дреха и обличане на нова. Само онзи човѣкъ вижда, на когото съзнанието е будно да разбира отношенията, които съществуватъ между този и онзи животъ.

Когато нѣкой казва, че разбира хората, това значи, че той възприема тѣхнитѣ мисли и чувства. Каже ли нѣкой човѣкъ, че еди кой си го обича, това показва, че той не само чувствува неговата любовъ, но вижда още въ лицето му образа на Любовта. Любовта има свой образъ. Мждростъта има свой образъ. Истината има свой образъ. Правдата, Добродѣтельта сжщо така иматъ свои образи. Всѣки, който има очи, той може да вижда и да разбира тѣзи образи. Прѣдставете си, че рисувамъ на дъската само чело на човѣкъ. Какво означава това нѣщо? — Човѣкъ, който мисли. Слѣдъ това долу на челото рисувамъ вѣжди, а подъ тѣхъ — очи и носъ. Какво означаватъ сега тия нѣща? — Че на този човѣкъ се даватъ условия да вижда и да помирисва нѣщата. Послѣ, рисувамъ на този образъ и уста. Какво показва тя? — Че този човѣкъ може вече да говори, да яде, а съ езика си — да вкусва. Най послѣ рисувамъ и ушитѣ. Какво показватъ тѣ? — Че този човѣкъ започва да чува и да слуша. Значи, най важнитѣ нѣща на главата на човѣка сж: челото, очитѣ, носа, устата, езика и ушитѣ. Слѣдъ това рисувамъ тѣлото съ краката и

ржцѣтъ и получаваме цѣлата фигура на човѣка. Какво показватъ краката? — Че този човѣкъ може да ходи. Какво показватъ ржцѣтъ? — Че този човѣкъ може да работи, да хваща нѣщата.

Та казвамъ: когато говоримъ за човѣка, за великата Истина, която той включва въ себе си, трѣбва да го рисуваме такъвъ, какъвто е. Нѣкои отъ васъ рисуватъ човѣка много изопачено — такъвъ, какъвто не е. Поставятъ го въ положение профилъ и нарисуватъ половинъ чело, изкривенъ носъ, едно око, едно ухо и казватъ: красивъ е този образъ! — Не, въ този образъ нѣма никаква красота. Може би хората въ духовния свѣтъ да иматъ по едно око, но тукъ, въ физическия свѣтъ, хората иматъ двѣ очи и двѣ уши.

Какъ ще разберете тия нѣща? — По човѣшки не можете да ги разберете. Затова, пазете се отъ бърза прѣцѣнка на нѣщата. Всѣко нѣщо има двѣ страни: човѣшка и Божествена. Запримѣръ, има човѣшки движения, има и Божествени движения; има човѣшко знание, има и Божествено знание; има човѣшко служене, има и Божествено служене. Не смѣсвайте тия, двѣ положения, защото всичкитъ ви понятия ще се объркатъ, каша ще се получи. Най-първо разберете човѣшкото, а послѣ Божественото. Ако разберете човѣшкото, и Божественото ще разберете.

И обратниятъ процесъ е вѣренъ: ако разберете Божественото, и човѣшкото ще разберете.

Та казвамъ: когато дойдете до вжтрѣшното разбиране на ония истини, които лежатъ дълбоко у васъ, вие ще разберете и вашата сжщина, като човѣкъ. Най-първо човѣкъ трѣбва да изправи своя умъ, за да могатъ да се развиватъ правилно неговитѣ умствени способности. Слѣдъ това той трѣбва да изправи своето сърце, за да регулира чувствата си. Колкото чувства има човѣкъ, толкова сж и способноститѣ му. Ако чувствата на нѣкой човѣкъ не сж правилно оформени, и умственитѣ му изводи и заключения ще бждатъ неправилни. Нѣкой казва: азъ не обичамъ едичкой си прѣдметъ. — Щомъ не обичашъ този прѣдметъ, ти не можешъ да го изучавашъ. Ако не обичашъ Правдата, никога не ще можешъ да я изучавашъ. Ако не обичашъ Истината, не ще можешъ да я разберешъ. Човѣкъ може да изучава само това, което обича.

Често хората третиратъ въпроса за Истината. Нѣкой казва: азъ говоря абсолютната Истина. Другъ говори за относителната истина. Трети говори за спасителната истина. Да говоришъ Истината, това не подразбира да вѣрвашъ въ нея. Питатъ нѣкого: ти ли направи това нѣщо? — Азъ го направихъ. — Истината ли говоришъ? — Да, Исти-

ната говоря. То значи: тъй ли направи това нѣщо, както си го мислилъ, или си вложилъ нѣкакъвъ примѣсъ въ него? Когато се говори за спасителна, за относителна, както и за абсолютна истина, това подразбира, че понятието Истина е широко и постоянно може да се разширява — зависи отъ самия човѣкъ. Колкото по-голямъ е широтата на човѣка, толкова по-близо е той до самата Истина.

Какъ може да се познае широтата на човѣка? — По неговото чело. Носътъ на човѣка показва, каква е неговата наблюдателностъ, неговата интелигентностъ и разумностъ. По устата на човѣка се сѣди, каква е неговата любовъ: човѣшка, ангелска или Божествена. Любовта не изтича отъ устата, но чрѣзъ устата се проявява. Ушитъ сжщо тъй показватъ разумността на човѣка. Изобщо, човѣкъ се познава по формата на своето чело, на своитѣ очи, уши, вѣжди, носъ, уста. Всички тия удове у човѣка, както и цѣлото тѣло, сж подложени на постоянни промѣни. Човѣкъ не може да измѣни външнитѣ си форми, докато не измѣни своитѣ вътрѣшни състояния. Какъвъ е човѣкъ, всичко е написано на него, но вие още не можете да си служите напълно съ тази наука. Само просвѣтениятъ, разумниятъ човѣкъ може да си служи съ нея. Неразумниятъ човѣкъ ще я използва да търси

недостатъцитѣ на хората. Непросвѣтениятъ човѣкъ, като види нѣкого съ типиченъ бѣлѣгъ на носа, ще му каже: „Азъ зная, какъвъ човѣкъ си; ти си отъ бѣлѣзанитѣ. Казвамъ: Богъ е бѣлѣзалъ всички хора, но едни сж бѣлѣзани за добро, други сж бѣлѣзани за зло. Нѣкои хора сж бѣлѣзани отъ Бога като поети, други — като писатели, трети — като музиканти, четвърти — като художници и т. н. Добрѣ е човѣкъ да е бѣлѣзанъ отъ Бога! По какво ще познаете единъ ангелъ? И той е бѣлѣзанъ отъ Бога. Ангелътъ се отличава съ голѣма разумностъ и свѣтлина, съ голѣма пластичностъ и подвижностъ; той може да бѣде видимъ и невидимъ. Всички негови удове сж напълно подъ контрола на волята му. Той влиза и излиза въ вашата стая при затворенѣ врата. Уплашите ли се отъ него, втори пѣтъ не идва при васъ. Страхътъ показва, че съзнанието ви не е готово. Влѣзе ли нѣкой ангелъ въ стаята ви, зарадвайте се, той е изпратенъ отъ Бога. Съзнанието на всички хора трѣбва да бѣде готово, защото все ще дойде день, когато нѣкой ангелъ ще ви посѣти.

Допуснете, че днесъ дойде при васъ Учителътъ на вашата душа, Когото очаквате съ години. Какво ще Го запитате най-първо? Вче ще Го запитате: „Учителю, ще бѣда ли спасенъ, или не? Добрѣ ли вървя въ пѣтя,

или не?" Това сж обикновени работи, за които и свѣтътъ се интересува и запитва. Къде е най-сжщественото нѣщо, което ученикътъ трѣбва да каже на своя Учителю? Той трѣбва да Му каже: „Учителю, научи ме да вървя правилно по Твоя пѣтъ, да позная Бога, както Ти Го познаваш! Научи Ме да Му служа така, както Ти Му служиш! Покажи ми, какъ да придобия Любовѣта, която Ти имашъ къмъ Бога, къмъ своята душа и къмъ своитѣ ближни!“ Пожелае ли ученикътъ тия качества, той нѣма да ги придобие изведнѣжъ, но ще прави усилия за постигането имъ, ще работи съзнателно върху тѣхъ. Всѣки ученикъ, който знае какво иска, той бързо напредва.

Мнозина мислятъ, че като дойде Учителътъ имъ, Той ще влѣе изведнѣжъ всичко въ главата имъ. Вливането не става изведнѣжъ. Ако водата на нѣкоя рѣка започне да се влива въ една голѣма празнина, ще може ли за една година да я прѣвърне въ езеро? Питамъ: колко милиони години сж били нужни, докато се създаде Великиятъ океанъ? Колко години текоха небеснигѣ рѣки, за да се образува този океанъ? Това е задача за ученигѣ хора, а не за васъ. Вие не се интересувате отъ този въпросъ. Въ дадения моментъ за васъ има нѣщо по-важно отъ това, какъ и за колко врѣме се е образувалъ Вели-

киятъ океанъ. За всички съврѣмenni хора е важенъ въпросътъ за обновяването.

Често на извѣстни мѣста въ природата се събира вода, въ която, ако не става непрѣкъснато вливане на ново количество чиста, прѣсна вода, се развиватъ отровни, миризливи газове. Тия мѣста съ застояла вода се наричатъ блата, локви. Водата на тия блата се отличава по това, че въ нея се образуватъ жабуняци, а отъ гниенето на попадналитѣ растителни и животински части започватъ да се развиватъ отровнитѣ газове. Ако не паднатъ дъждове, или ако не дойдатъ бури и вѣтрове, които раздвижватъ тази вода, тя не може да се обнови и става разсадникъ на най-лошитѣ болести за човѣка. Подобно нѣщо прѣдставляватъ и застоялитѣ мисли и чувства у човѣка. Тѣ го правятъ недоволеиъ отъ себе си. Какъ ще се помогне на човѣка при това негово положение? Кой ще му дойде на помощъ? — Висшето съзнание, което дѣйствува въ великата разумна природа, въ тѣзи случаи, изпраща на човѣчеството нѣкое голѣмо нещастие, за да го освободи, както отъ жабуняцитѣ, натрупани върху него, тъй и отъ отровнитѣ миризливи газове, които се развили въ него. Постоянно трѣбва да се работи върху хората! По какъвъ начинъ? — Чрѣзъ страданията. Тѣ сж оцѣзи спасителни за тѣхъ вѣтрове и бури,

които раздвижатъ застоялитъ води въ тѣх-
ния организъмъ и по този начинъ ги обно-
вява. Върху кои хора работи висшето съзна-
ние? — Върху тия, които сж опрѣдѣлени да
възкрѣснатъ и да наслѣдятъ Вѣчния Животъ.
Писанието казва: „Които Богъ обича, тѣхъ
обработва.“ Христосъ изказа тази мисль въ
слѣдната форма: „Азъ съмъ лозата, вие —
пржчкитѣ, а Отецъ ми е земледѣлецътъ.“
Значи, Богъ обработва лозовитѣ пржчки, за
да дадатъ добъръ плодъ.

Когато се говори, че човѣкъ трѣбва да
бжде роденъ отъ Бога, това раждане не е
еднократенъ, но — многократенъ процесъ.
Родениятъ отъ Бога трѣбва постоянно да
расте, да се развива. Много отъ негови-
тъ убѣждения и разбирания за нѣщата ще
се измѣнятъ. Ще бжде жалко, ако идеитѣ,
вѣрванията и възгледитѣ на този човѣкъ оста-
натъ такива, каквито сж били въ миналото.
Всѣки день той трѣбва да има една малка
придобивка къмъ своето съзнание. Задачата
на човѣка е да развива и разширява своята
душа, защото въ нея сж складирани опит-
ноститѣ на миналото, а сега се складиратъ
тия на настоящето. Колкото повече се раз-
ширява съзнанието, толкова повече се обо-
гатава и душата съ опитности. Човѣшкиятъ
умъ съ своитѣ мисли и човѣшкото сърце съ
своитѣ чувства идватъ като помощници на

човѣшкото съзнание, да го разширятъ и
развиятъ.

Слѣдователно, ако чувствата на човѣка
не се подобрятъ, и съзнанието му не може
да се подобри. Затова, пазете чувствата си
да не огрубѣватъ. Нѣкои хора се влюбватъ
въ прѣдметъ, който прѣзъ цѣлия имъ животъ
се явява като спѣнка на тѣхното развитие.
Напримѣръ, тѣ се влюбватъ въ паритѣ и цѣль
животъ имъ служатъ. Паритѣ могатъ да слу-
жатъ като срѣдство, като условие за пости-
гане на по-висши цѣли и идеали, но тѣ сами
не могатъ да бждатъ нито цѣль, нито иде-
алъ. Да се влюбишъ въ паритѣ, значи да
огрубишъ чувствата си. По нѣкога може да
обикнете нѣкого така, че тази обичъ да
бжде спѣнка въ вашия животъ. Онзи, ко-
гото обичате, трѣбва да внася всѣки день по
нѣщо ново въ живота ви. Нѣкой казва: „Азъ
искамъ еди-кой си човѣкъ да ме обича.“ Доб-
ръ, но днесъ, при условията, въ които се на-
мира този човѣкъ, той не може да ви обича.
Защо? — Днесъ този човѣкъ не може да вне-
се нищо ново въ васъ. Тогава, за какво ви е
неговата обичъ? Тя нѣма да ви ползува въ
нищо. Ето защо, за да дойде Любовта у
насъ, да могатъ хората да ни обичатъ, и ние
да обичаме, трѣбва да се пристѣпимъ къмъ
единъ подготовителенъ процесъ.

И тъй, за да дойде Божествената Лю-

бовъ у насъ, ние трѣбва да бждемъ абсолютно чисти, за да не срѣща тя никакво съпротивление. Само така тя ще може да прѣдаде своитѣ качества, своитѣ елементи на лицето, което ние любимъ. Човѣкъ, въ когото е дошла Божията Любовь, трѣбва да има точно опрѣдѣлени отношения къмъ мжжа, къмъ жената, къмъ приятелитѣ, къмъ господаритѣ, къмъ слугитѣ и къмъ всички живи същества, отъ най-малкитѣ до най-големитѣ. Ако обикнете нѣкого и внесете въ ума или въ сърцето му една непотрѣбна мисль или едно непотрѣбно чувство, вие го спъвате въ живота. Ако нѣкой пияница обикне една жена, която никога въ живота си не е пила, и той успѣе да събуди въ нея желание да пие, питамъ: какво ново е внесль този човѣкъ въ душата на своята любима? Той внесе въ душата ѝ едно отрицателно качество, съ което я осакати, но не я повдигна. Този човѣкъ не можа да внесе въ душата ѝ любовь къмъ Истината, или желание да се самопожертвува за великото, за красивото въ свѣта.

Казвамъ: новитѣ разбирания на живота изискватъ отъ всинца ни, когато обичаме нѣкого, да имаме силното желание да внесемъ въ душата му нѣщо хубаво, красиво. И тогава, всѣки ще благодари на Бога, че е срещналъ човѣкъ, който съ своя-

та любовь е могълъ да внесе въ ума му една свѣтла мисль и въ сърцето му едно красиво чувство и желание. Такива хора съществуватъ въ свѣта. Само чиститѣ хора могатъ да обичатъ. Хора, които не сж чисти по сърце, всѣкога ще губятъ въ любовта си. Въ Писанието е казано: „Само чиститѣ по сърце ще видятъ Бога“. Когато хората страдатъ, че никой не ги сбича, това се дължи на Божествения гласъ въ тѣхъ, който имъ казва: „Докато вие не сте чисти, докато не се отречете отъ низшето „азъ“, не можете да използвате моята Любовь.“ Има нѣщо въ човѣка, което трѣбва да умре! Павелъ казва: „Сега вече не живѣя азъ, но Христосъ живѣе въ мене.“ Това подразбира, че онзи Павелъ, който гонилъ, прѣслѣдвалъ Христа, и слѣдъ това се обърналъ къмъ Бога, сега вече Христосъ живѣе въ него. Питамъ: когато нѣкой човѣкъ влѣзе въ Царството Божие, като Иванъ, като Стоянъ, или като Драганъ — ще влѣзе? — Не, Иванъ ще отиде при ивановци, Стоянъ — при стояновци, Драганъ — при драгановци, а душата ще отиде при Бога. Иванъ, Стоянъ, Драганъ, това сж нѣща, дадени отъ хората, затова и при тѣхъ ще останатъ. Това, което е Божествено въ човѣка, ще отиде при Бога. Човѣшкитѣ разбирания и човѣшкото съзнание ще останатъ при хората, а Божественото съзнание ще отиде при своя Първоизточникъ,

Нѣкои хора се плашатъ отъ смъртъта и казватъ: „Какъ тъй да умра!“ Чудни сж тия хора! Кое е по-хубаво: да лежи човѣкъ на легло и да се прѣвива отъ болки, или да умре това съзнание за болката въ него и да се замѣсти съ ново съзнание за здраве, на което човѣкъ да уповава въ живота си и да се радва? Нѣкой се оплаква отъ живота си и казва: „Голѣмъ грѣшникъ съмъ азъ, мислитѣ ми сж нечисти, чувствата ми сж нечисти, дѣйствиата — сжщо, не знамъ, какво да правя“. Питамъ: не е ли по добръ, това състояние да се смѣни съ онова здравословно състояние, да се усѣщашъ мощенъ, здравъ, да гледашъ съ открито лице на свѣта? Често хората се смущаватъ отъ своитѣ неджзи. Казвамъ: радвайте се, ако имате неджзи. Тѣ ви създаватъ условия за работа. Чрѣзъ тѣхъ вие ще създадете характеръ въ себе си, като работите неуморно и постоянно за тѣхното исправяне. Нѣкой човѣкъ не обича да говори Истината, обича да полъгва малко. Ако този човѣкъ погледне малкия си прѣстъ, ще забѣлѣжи на него едно малко изкривяване. Причината на този неджгъ не се крие въ кривината на малкия прѣстъ, но нѣйдѣ въ ума или сърцето на този човѣкъ има нѣщо анормално. Тази анормалность е изкривила малкия прѣстъ. За да се изправи прѣстътъ, този човѣкъ трѣбва да се върне къмъ първичнитѣ причини на

това изкривяване, да обикне Истината, да изправи своитѣ мисли и чувства.

Питамъ: кои сж причинитѣ, дѣто нѣкой човѣкъ обича да полъгва? Той казва, напри-мѣръ, че е ученъ човѣкъ, свършилъ два факултета, когато въ сжщность не е свършилъ даже и гимназия. Другъ нѣкой казва за себе си, че е много добъръ човѣкъ, подобенъ на него нѣма, а въ дѣйствителность той не е добъръ човѣкъ. Благословение за хората е, когато тѣ говорятъ Истината. Защо човѣкъ не казва това, което е въ дѣйствителность, а изнася фактитѣ другояче? Ако ти си ученъ или добъръ човѣкъ, това е благо и за тебе, и за околнитѣ хора. Ако ти не си такъвъ, за каквѣто се прѣпоръчвашъ, ще се намѣришъ въ безизходно положение. Хората ще те поставятъ на работа и ще разбератъ, какво можешъ да направишъ. Ако не можешъ да свършишъ работата, за която се прѣпоръчвашъ, ти ще се намѣришъ въ положението на онзи българинъ отъ южна България, който се хвалилъ, че може да крои и шиє хубави български потури. Той се условилъ на едно мѣсто на работа, дѣто му дали да изработи едни такива потури. Започналъ да мѣри и крои, но потуритѣ се указвали все още широки. Мѣрилъ, кроилъ, но по едно време вижда, че платътъ не стига за поту-ритѣ. — „Е, нищо“, казалъ си този майсторъ-

кроячъ. „Ще изкарамъ отъ този платъ поне една салтамарка.“ Крои салтамарката, рѣже плата, но и салтамарка не излиза. — Поне една тютюнена кесия ще изкарамъ. Питамъ: ако отъ вашето вѣрую не можете да изкарате поне една тютюнена кесия, какво е това вѣрую; какви хора сте вие? Можете ли отъ вашето вѣрую да изкарате поне една тютюнена кесия?

Нѣкой казва: „Азъ вѣрвамъ.“ — Въ какво? — Въ Бога. Разговаряли ли сте се поне съ Неговитѣ посланици? — Не, азъ вѣрвамъ въ Бога на своя баща, отъ когото ми е оставенъ като прѣдание. Казвамъ: не се осланяйте на старитѣ прѣдания отъ миналото! Не се осланяйте на водата въ блатата, въ локвитѣ! Осленяйте се на това вѣрую, което винаги е ново и отъ което животътъ произлиза! Осланяйте се на онази прѣсна, чиста вода отъ извора, която поддържа живота и винаги свѣжа остава! За васъ е важно да проучавате Великото Начало въ свѣта тѣй, както днесъ се проявява то, а не както се е проявявало въ миналото. Азъ често повтарямъ слѣднитѣ формули: „Вѣрвамъ въ Господа, Който е говорилъ въ миналото; вѣрвамъ въ Господа, Който ми говори сега; вѣрвамъ и въ Великия и Вѣченъ Духъ на Истината, Който ми показва пътя и изработва велики и славни дѣла на бждещето.“

Онѣзи, които не разбиратъ дълбокия смисълъ на тия формули, ще кажатъ: „Каква полза имамъ отъ това, да вѣрвамъ въ онзи Господъ, Който е говорилъ въ миналото? Каква полза имамъ отъ това, да вѣрвамъ въ Неговия Вѣченъ Духъ, Който ще ми говори за вѣбждеще? Ние вѣрваме само въ този Господъ, Който сега ни говори.“ Казвамъ: тия формули сж разбрани и смислени само за онзи човѣкъ, на когото висшето съзнание е пробудено. За този човѣкъ миналото, настоящето и бждещето сж страници отъ великата книга на живота. За да разбира цѣлокупността на живота, той трѣбва да чете и проучава всичкитѣ страници на тази книга.

Питамъ: какво значи да вѣрва човѣкъ въ Бога? — Да вѣрвашъ въ Бога на миналото, на настоящето и на бждещето, значи да поставишъ здрава, солидна основа на живота си. Слѣдователно, Богъ на миналото съставлява основата на живота; Богъ на настоящето е строителятъ на новия животъ. Вѣчниятъ Духъ, Който ще говори за вѣбждеще, доставя материалитѣ за този животъ; И тѣй, животътъ се нуждае отъ здрава, солидна основа, отъ строителъ и отъ материали за неговия строежъ. Сжщото отношение сжществува и въ живота на отдѣлния човѣкъ: той трѣбва да има разумно сърце — основа на живота; свѣтълъ умъ — строителъ; и ус-

тойчива воля — доставчица на материали за новия строеж. Понѣкога хората правятъ погрѣшки, но Великиятъ Духъ отвѣтрѣ имъ казва: „Това, което сте направили, не е добро, развалете го!“ — Добрѣ, ще го развалимъ. Архитектътъ замине, погрѣшката се замазва отгорѣ-отгорѣ, като се самозаблуждаватъ, че всичко е поправено. Дохожда архитектътъ втори пѣтъ, поразчопля постройката тукъ-тамъ и запитва работниците: „Поправихте ли погрѣшката?“ — Поправихме. — Не, не сте я поправили, както трѣбва. Ще развалите стѣнитъ на зданието до основа и ще ги съградите отново, както трѣбва.

Казвате: това сж материални положения, които нѣматъ нищо общо съ нашия духовенъ животъ. Казвамъ: има връзка, съотношение между материалнитъ и духовнитъ работи на човѣка. Каквито сж материалнитъ, такива ще бждатъ и духовнитъ му работи. Физическитъ работи на човѣка сж редъ опитности, които го ползватъ и въ духовния му животъ. Запримѣрь, често вашитъ състояния се смѣнятъ: ту сте скърбни, ту весели; ту вървате въ Бога, ту се съмнѣвате; нѣкога мислите, че сте спасени; нѣкога, че не сте спасени. Съ една дума, животътъ ви прѣдставлява непрѣкъснатата връзка отъ радости и скърби, отъ падания и ставания и т. н. Това сж илюзии на вгшетото съзнание. На какво се

дължатъ тѣ? — На връзката ви съ различни същества. Ако се свържете съ човѣкъ, на когото съзнанието е пробудено, той ще ви повдигне до своя уровень, и вие ще имате добро разположение. Който върва въ Първичната причина, той има пробудено съзнание. Започне ли този човѣкъ да се съмнява, той се връща назадъ, и съзнанието му се замъглява.

Мнозина отъ свърѣменнитъ хора се връщатъ назадъ, къмъ своето минало, и по този начинъ губятъ свѣтлината на съзнанието си. Всички трѣбва да се пазятъ отъ тази погрѣшка! Не е достатъчно само човѣкъ да казва, че е спасенъ, но спасението трѣбва да съставлява положителенъ фактъ въ неговия животъ. Спасението не е завършенъ процесъ. Да бждешъ спасенъ, това не значи царѣтъ да отиѣни твоята присѣда, и съ това да се изчерпи въпросътъ. Спасението подразбира ново направление въ живота на човѣка — да върви паралелно съ Божия Духъ, Който работи въ него. Въ всички тежки случаи на неговия животъ, Духътъ Божий тихо му нашепва: „Не се обезсърчавай, напредъ върви! Учи, люби, Истината обикни!“ Проговори ли ви този гласъ, борбитъ, изпитанията непрѣменно ще дойдатъ, но вие ще имате сила да ги понесете. Гласътъ на Бога е толкова силенъ, че всѣкога произвежда пертурбации вънъ и вжтрѣ въ човѣка. Оба-

че, тия пертурбации не сж нищо друго, освѣнъ намѣстване на всички измѣстени, отклонени части отъ своя пжть.

Мнозина се обезсърдчаватъ, оплакватъ, че откакъ тръгнали въ пжтя на Истината, оголѣли, станали по-нѣщастни. Питамъ: какъ обличате новата си дреха? Нали първо събличате старата дреха, а послѣ обличате новата? Който не оголѣе, не може да разбере Истината. Когато Богъ създаде първитѣ човѣци, Той имъ направи хубави, свещени дрехи, но тѣ ги изцапахъ, окаляха. Като съблѣкоха окалянитѣ си дрехи, тѣ вече сами се облѣкоха съ дрехи отъ кожа. Като ги видѣ така облѣчени, Богъ имъ каза: „Вървете сега така облѣчени въ широкия свѣтъ да работите!“ И досега ние виждаме всички хора, като блудния синъ, облѣчени въ тия кожени дрехи, окжсани, немили-недраги. За тия два вида дрехи говори Павелъ въ Писанието: „Има тѣло естествено, има и тѣло духовно“.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ придобиване на онѣзи свѣтли първоначални дрехи, които Богъ на врѣмето бѣ приготвилъ. За да ни се дадатъ отново тѣзи дрехи, ние трѣбва да имаме такова обширно вѣру, което да включва въ себе си цѣлия свѣтъ и такава велика Любовь, която да ни свързва съ всички живи сжщества въ свѣта.

Често запитвате: „Какъ трѣбва да си прѣд-

ставяме Бога?“ Казвамъ: когато мислите за Бога, вие трѣбва да си Го прѣдставяте като велика, всеобемаща сжщина, която обгръща и прониква цѣлия свѣтъ съ всички свои създания. Въ всѣко най-малко и най-голѣмо сжщество вие трѣбва да виждате Божественото проявление. Въ всичко и навсѣкждѣ трѣбва да виждате Божественото съзнание, което ви обгръща. Въ това отношение, каквото и да ви се случи въ свѣта, вие трѣбва да живѣете съ свещения образъ на Бога. Не допускайте никакво съмнѣние въ душата си, защото то е низшето начало въ човѣка, което може да донесе страдания, падания, смъртъ, изгубване смисъла на живота.

Когато низшето съзнание у човѣка отсѣпи на висшето, тогава той ще бжде свободенъ, способенъ за великата наука на живота, да разбере неговия дълбокъ смисълъ и да намѣри това, което търси. Само по този начинъ човѣкъ ще може да добие истинското щастие. Кога е щастливъ длъжникътъ? — Когато дългътъ му се прости. Кога е щастливъ болниятъ? — Когато болестята го напусне. Изобщо, кога е щастливъ човѣкъ: когато изгубва, или когато придобива живота? — Разбира се, когато го придобива. Казано е въ Писанието: „Това е Животъ Вѣченъ да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога!“

И тъй, познаването на Бога трѣбва да

бжде първата и най-важна задача на всѣки човѣкъ. Питамъ: какъ ще познаете Бога? Какъ ще познаете вашия Учителъ? Учителътъ не може да се яви на физическия свѣтъ като завършенъ актъ. Той не може да се яви и като нѣкакво явление вътрѣ или вънъ отъ хората. Учителътъ се явява само като вътрѣшна разумна проява въ човѣка. Често, много хора приематъ по внушение нѣкои мисли и считатъ, че това е тѣхниятъ Учителъ, който имъ говори отвѣтрѣ. Не, това сж мисли, приети по внушение. Има разлика между говоренето на Учителя и внушението. Внушението е физически актъ на насилие. Когато Учителътъ говори, ученикътъ се вдъхновява. Въ това говорене има винаги свобода: ученикътъ може да приеме или да не приеме съвѣтитѣ на Учителя. Той не насилва никого. Всѣки човѣкъ, който иска да се наложи, той си служи съ насилие.

Казватъ за нѣкого: този човѣкъ не е културенъ, не е просвѣтенъ, нѣма дипломъ, че е свършилъ нѣкаква наука. Казвамъ: единъ дипломъ има важенъ за човѣка! Това е неговиятъ умъ, чрѣзъ който той може да провѣржава истинността на нѣщата, а не само да говори, че това знае, онова знае. Истинско зноние наричамъ това, което е абсолютно провѣрено въ живота. Затова, пазете се отъ външнитѣ заблуждения въ свѣта, че то-

зи човѣкъ е ученъ, или онзи човѣкъ е ученъ. Знаещъ, ученъ човѣкъ е този, който има не само теоретически знания, но който владѣе изкуството да живѣе.

Нѣкои питатъ: „Какъ трѣбва да се считаме, като Синове Божии, или ангели-служители?“ — По сжщина човѣкъ е Синъ Божий, произлѣзълъ отъ Бога, а по служене той е ангелъ-служителъ. Нѣкои души сж останали при Бога и се радватъ на хубоститѣ и красотитѣ около Него, а други души сж слѣзли на земята да работятъ. Много отъ послѣднитѣ сж въ постояненъ споръ помежду си, кой получава по-малко, кой повече и т. н. Тѣзи души се намиратъ въ положението на блудния синъ, който, слѣдъ като живѣлъ съ своитѣ фантастични идеи, напусналъ баща си и отишълъ въ широкия свѣтъ, дѣто напълно пропадналъ.

И тѣй, ако държите въ ума си свещения образъ на Първичната Причина, вие ще бждете въ връзка и съ вашия Учителъ, който ви говори отвѣтрѣ всѣки день и часъ.

Учителъ въ свѣта може да бжде само Богъ, само Първичната Причина. Вие трѣбва да знаете, че всѣки, който е натоваренъ съ мисията да прѣдаде на свѣта Божията Истина, той не говори отъ свое име. Затова и Христосъ казва: „Азъ не дойдохъ въ свѣта да сторя своята воля, но волята на Онзи,

Който ме е проводилъ.“ И до днесъ хората тълкуватъ Христовото учение, разглеждатъ стихове единъ слѣдъ другъ, пишатъ трактати върху тѣхъ и т. н. Казвамъ: добръ е да се разглеждатъ стиховетъ, както е казалъ Христосъ, но важно е да се знае, приложимо ли е всичко, което Той е казалъ, или не. Значи, опити трѣбва да се правятъ. Христовото учение не е само теория, но то е живо учение на опита. Мнозина казватъ: „Щомъ е така, нека се направи опитъ да възкрѣсатъ нѣкой мъртавъ човѣкъ.“ Казвамъ: може да възкрѣсне само този човѣкъ, който е роденъ отъ Бога. Може да се роди само този човѣкъ, който е заченатъ. Коренно може да се излѣкува единъ човѣкъ и отъ физическитъ, и отъ психическитъ му недѣзи, само ако е заживѣлъ духовенъ животъ. Да се лѣкува човѣкъ физически, това е лесно нѣщо, но аз да се лѣкува психически, иска се духовна обнова. Физическитъ работи ставатъ лесно, но духовнитъ работи ставатъ мъчно. Съврѣменното християнство се е спънало, именно, въ духовния животъ. Голѣма опасностъ очаква човѣка, ако той се опита да влѣзе въ духовния свѣтъ съ своитъ стари разбирания, съ своитъ стари вѣрвания.

Съврѣменнитъ хора иматъ много желания. Тѣ искатъ богатство, имане, кѣщи, ниви, лозя и т. н. Обаче, религиознитъ хора се

противопоставятъ на тия желания у свѣтскитъ хора и казватъ: „Не ни трѣбватъ кѣщи, не ни трѣбватъ богатства и имоти. Самъ Христосъ е казалъ: „Азъ отивамъ при Отца си, жилище да ви приготвя и ще дойда да ви взема.“ Питамъ: ами ако Христотъ не ви направи жилища, какво ще кажете тогава? Не взимайте думитъ на Христа въ букваленъ смисълъ. Докато сте на земята, разумно използвайте условията, при които се намирате и благодарете на Бога за добритъ условия, които ви сж дадени. И да имате кѣща на земята, тя е една врѣменна колибка. Не се свързвайте съ нея, но я използвайте като условие за вашето развитие. Нѣкой пита: „Позволено ли е на религиозния човѣкъ да мисли за нови дрехи?“ — Ако имате сръдства, направете си нови дрехи, но ако нѣмате, не ходете да правите заеми оттукъ-оттамъ; и вие да изпадате въ изкушения, и другитъ да изкушавате. Казвамъ: истински религиозниятъ човѣкъ е напълно свободенъ въ своитъ дѣйствия. Той има мѣрка въ всичко и доброволно се ограничава въ своитъ желания. Казано е въ Писанието: „Всѣко добро желание е отъ Бога.“ Имате ли нѣкое добро желание, изпълнете го. Казватъ: „Какво ще кажатъ хората затова?“ — Ако вашето желание е Божествено, изпълнете го и не се интересувате за мнѣнието на хората.

Не туряйте Божественъ характеръ на човѣшкитѣ си желания, защото сами ще си създадете нещастие. Нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ отъ Бога.“ — Нѣма защо да казвате, че сте родени отъ Бога. Отъ плодовѣтъ ще ви познаятъ. Карамфилтъ казва: „Помириши ме и вижъ, какъвъ миризъ имамъ.“ Черешата казва: „Вкуси ме, и самъ ще се произнесешъ за моя вкусъ.“ Който иска да знае, добъръ ли съмъ, или не, нека ме опита.

Мнозина отъ съврѣмненитѣ хора мислятъ, че добриятъ човѣкъ трѣбва да бжде кроткъ, любещъ. Казвамъ: Богъ е Любовь, но по-справедливъ и по-строгъ отъ Него нѣма. Подобъръ отъ Бога нѣма, но и по-строгъ отъ Него нѣма. Казано е: „Земята ще изгори прѣдъ лицето на Бога“. Той може въ единъ моментъ да унищожи хиляди и милиони хора и отново да ги създаде. Кой може да го сжди за дѣлата Му? Щомъ Богъ види, че нѣкоя форма, въ движението си изъ свѣта, се е изкривила, Той я унищожава и отново създава. Само Богъ е въ сила да отнеме живота и да създаде живота на всички сжщества. Ако проникнемъ въ Божията Любовь, ще видимъ, че цѣлиятъ свѣтъ е създаденъ, именно, върху тази Любовь. Добъръ човѣкъ ние наричаме не само кроткия, но всѣки човѣкъ, който въ постѣпкитѣ си спрѣмо другитѣ хора е такъвъ, какъвто е спрѣмо себе си. Ако

човѣкъ въ постѣпкитѣ си спрѣмо другитѣ хора не е такъвъ, какъвто е спрѣмо себе си, той не може да се нарече нито добъръ, нито правдивъ, нито любещъ човѣкъ. Такъвъ човѣкъ има двѣ различни мѣрки, съ които опрѣдѣля отношенията си.

Сега, азъ ви желая, като ученици, да изучавате себе си, да придобиете нова свѣтлина въ съзнанието си. Тия, които прилагатъ новитѣ разбирания въ живота си, сж прѣдъ прѣга на Царството Божие. На тѣхъ вече майка имъ може да говори. Кога говори майката на своитѣ дѣца? — Когато я разбиратъ. Кои дѣца я разбиратъ повече? — По възрастнитѣ, по-разумнитѣ. На тия свои дѣца майката говори направо, защото тѣ я разбиратъ добръ. Желая всинца вие да пиете отъ чистата изворна вода, и то направо отъ самия изворъ, а не отъ водата, която е далечъ отъ него съ километри. Който пие веднѣжъ отъ тази вода, той нѣма да казва, че не се нуждае отъ никого. Който опита и разбере Божията Истина, ще се слѣе съ всички и ще види, че отъ всички има нужда, защото тѣ сж части отъ голѣмата Единица. Всички хора, всички сжщества сж части на общия Божественъ организъмъ. Тогава Богъ ще живѣе въ васъ, и вие въ Него — ще се влѣете въ Бога и ще разполагате съ Неговата сила. Само така може да се

разбере пълнотата на вътрешния живот. Мнозина се чувствуват далеч от Бога и се нуждаят други хора да се молят заради тях. Тъ казват: „Вие се молете заради нас, понеже Бог не иска да чуе молитвата ни.“ — Не, всеки човек сам поставя прѣграда между себе си и Великото Начало въ живота.

Когато хората се сблъскват съ известни противорѣчия въ живота, това се дължи на тяхното съзнание за нѣщата. Колкото съзнанието на човека е по-пробудено, толкова и противорѣчията за него сж по-малко. Запримѣръ, нѣкои хора не разбират дълбокия смисъл на плътта въ човека и казват: „Добрѣ щѣше да е, ако не съществуваше плътта въ свѣта.“ Питамъ: наистина, какво щѣше да бжде, ако всичко бѣше само духъ? — Не, нито плътта може безъ духъ, нито духътъ може безъ плътъ. Великиятъ Създателъ знае това нѣщо. Ако нѣмаше нужда отъ плътта, Той не би я създалъ. Както не може безъ духовното, така не може и безъ плътското. Тѣ сж двѣ начала въ човѣшкото естество, неразривно свързани. Плътта и духътъ сж въ постоянна борба. Въ тази борба, именно, се ражда Божественото, което ги примирява. Ще знаете, че плътта и духътъ се примирятъ само тогава, когато Божествениятъ елементъ влѣзе между тяхъ. Ще

дойде день, когато плътта и духътъ ще живеятъ заедно въ Божественото. Тогава всички хора ще иматъ ново съзнание, съ нова свѣтлина, различна отъ досегашната, и ще бждатъ подобни на ангелитѣ. Казано е въ Писанието: „Ще бждете подобни на Христа“.

И тъй, докато реализирате вашия животъ разумно, много вода ще изтече, защото вие ще имате редъ мъчности и страдания, които трѣбва да надделѣете. Сега, като слушате да ви се говори, вие се влияете, съгласявате се съ това, което слушате. Като влѣзете въ свѣта — и тамъ ще ви влияятъ. Четете съчиненията на единъ авторъ, на вторъ авторъ тѣ ви влияятъ. Отивате въ нѣкоя църква, слушате единъ, втори, трети проповѣдникъ — и тѣ ви влияятъ. Най-послѣ се запитвате: наистина, правъ ли е този пжтъ, въ който сега вървимъ? Питамъ: кой е правиятъ пжтъ? Пжтътъ, по който майка ви и баща ви вървятъ, правъ ли е? Пжтътъ, по който вашитѣ дѣди и прадѣди вървѣха, правъ ли бѣше? Откакъ е излѣзълъ човекъ отъ рая и досега пжтътъ му е билъ все кривъ. Обаче, слѣдъ идването на Христа на земята, пжтътъ на мнозина вече е изправенъ. Тия хора вече се връщатъ по обратния пжтъ къмъ онова първично състояние, въ което сж били нѣкога. Тѣ сж на пжтъ вече да влѣзатъ въ рая.

Христосъ е границата, при която чо-

въшкото съзнание минава отъ едно състояние въ друго. Този процесъ на съзнанието, ние наричаме „просвѣтление на душата“. Христосъ е пътятъ на душитѣ къмъ Бога. Въ свѣтлината, която Христосъ донесе на свѣта, може да се разграничи обикновеното отъ просветеното съзнание на хората. Слѣдователно, новиятъ пътъ, който се очѣртава отъ Христовата свѣтлина, се отличава съ слѣдното качество: въ всѣка душа, която влѣзе въ този пътъ, се заражда непрѣодолимо желание да върви напредъ. И тогава, никаква сила не е въ състояние да спре тази душа отъ нейния пътъ. Това желание е толкова силно, колкото е силно течението на водата, която слиза по наклонъ. Каквото прѣпятствие да турите на тази вода, тя продължава безспирно да тече. Нѣма прѣпятствие въ свѣта, което може да спре душата въ нейния стремежъ да върви къмъ Първоизточника на живота. Защо? — Понеже стремежътъ ѝ е силенъ.

Казвамъ: не се плашете отъ прѣпятствията въ живота си! Вървете къмъ великата цѣль, къмъ новитѣ велики разбирания, чрезъ които ще влѣзете въ новата наука на живота. Придобийте ли новото съзнание, ще знаете, какъ да наредите живота си на земята; ще знаете, какъ да се обличате, какъ да се храните, какви жилища да си правите, какъ

да възпитавате дѣцата си; ще знаете новитѣ начини и методи за възпитание на цѣлото общество. Нѣкой пита: „Трѣбва ли да се откажемъ отъ живота? Не е въпросътъ за отказване. Животътъ е необходимостъ за всички. Той е вътрѣшно проявяване на Първичната Причина. Обаче, животътъ трѣбва да се разбира отъ гледището на новата свѣтлина. Пътътъ, въ който Богъ прониква, не трѣбва да се изкривява; служенето, като задача на всѣка душа, не трѣбва да се избѣгва. Никой не трѣбва да се мѣси въ работитѣ на другия. Онѣзи, които се мѣсятъ въ работитѣ на другитѣ, не могатъ да бждатъ ученици; онѣзи, които не могатъ да пожертвуватъ всичко заради Бога, и тѣ не могатъ да бждатъ ученици. Азъ не говоря за жертва, каквато вие разбирате, но за такава, каквато Богъ разбира. При това, не правете жертва за този или онзи човѣкъ, но за себе си, съ съзнание за вашия дългъ къмъ Великото Начало въ живота. Жертвата, която правите, трѣбва да внесе подобрение, подеъмъ въ живота ви, въ дома ви и въ всички, които сж около васъ.

Мнозина мислятъ, че като се самопожертвуватъ, ще изгубятъ живота си. Да се самопожертвува човѣкъ, това не значи да изгуби живота си. Човѣкътъ на жертвата е силенъ човѣкъ, истински служител на Бога. Отъ гледището на новото учение, Първична-

та Причина се схваща като вжтрѣшенъ потикъ на душата да върви напредъ и все напредъ. Разколебае ли се човѣкъ само за момента и спре движението си, въ него настѣпва единъ свещенъ, Божественъ бунтъ, и той чува въ себе си тихъ гласъ, който му говори: „Нѣма да спирашъ, нито ще се отклонявашъ налѣво или надѣсно; всичко си опиталъ. Сега ще вървишъ въ красивия животъ!“ Не е ли смѣшно за младия човѣкъ да търси изъ старитѣ на своя дѣдо и на своята баба вехтории, потѣнали въ прахъ? Този прахъ ще го отрови. Казвамъ: запалете всичкитѣ вехтории на вашитѣ дѣди и прабаби да изгорятъ и влѣзте въ склада съ нови дрехи! Тамъ ще ви посрещнатъ вашитѣ добри приятели и ще ви прѣдлсжатъ да си изберете костюмъ, какъвто искате. Изберете ли веднѣжъ новия си костюмъ, нѣма вече да го събличате. Облѣчете ли веднѣжъ новия костюмъ на съзнанието, нѣма вече събличане. Колкото и да ритате въ този костюмъ, той повече се закрѣпва. Това значи: служите ли съзнателно на Бога, вие ще придобиете Новия Животъ; откажете ли се да служите на Бога, ще изгубите този животъ, и отново ще облѣчете старитѣ си дрехи.

Ще ви приведа приказката за „Рибаря и златната рибка.“ Живѣли край морето една баба и единъ дѣдо. Бабата била лоша,

сърдитата жена, постоянно се карала съ дѣдото, че работилъ малко, и цѣлъ животъ се правяли съ сиромашията. Праща го тя единъ день на морето, да налови много риба — да ядатъ и да остане за проданъ. Отива дѣдото тѣженъ на морето, хвърля мръжата, нищо не може да хване. Въ това време една златна рибка излиза отъ морето и запитва дѣдото: „Защо си тѣженъ, дѣдо? — Имамъ една лоша баба, изпрати ме да ловя риба, но ето, нищо не мога да хвана. — Върви си, дѣдо, въ къщи, и не се безпокой. Ще имашъ риба, колкото искашъ. Връща се дѣдото дома си и намира много риба. Пита го бабата: „Дѣдо, отдѣ дойдоха тия риби?“ — Като хвърляхъ мръжата, една златна рибка излѣзе отъ водата и като ме запита, за какво съмъ дошълъ, каза ми да се върна дома си, тя ще ми изпрати много риба. — Ехъ ти, старъ глупецъ, риба ли трѣбваше да ѝ искашъ? Не виждашъ ли, че коритото ни е счупено, нѣмаме въ какво да перемъ? Хайде, пакъ иди, да ѝ поискашъ ново, хубаво корито. Отива дѣдото на морето, ходи, обикаля покрай брѣга нажаленъ. Рибката пакъ излиза отъ морето и го запитва: „Дѣдо, какво искашъ, защо си нажаленъ?“ — Сърди се моята баба, че съмъ поискалъ риба. Сега ми каза, че имала нужда отъ корито. — Върни се дома си, и корито ще има. Отива си дѣ-

дото, вижда прѣдъ бабата седи ново, хубаво жорито. — Глупецъ, защо поиска корито? Не знаешъ ли, че нѣмаме кжца? Малко ли студове прѣкарахме толкова години въ тази срутена колибка! Иди да ѝ поискашъ нова кжца, нови дрехи и покжщнина. Отива дѣдото, по тжженъ отъ по-рано, обикаля край морето. Рибката го вижда, излиза отъ водата и го запитва: „Какво искашъ, дѣдо, защо си тжженъ?“ — Моята баба пакъ е недоволна, сега иска кжца, нови дрехи и покжщнина. — Иди си спокоенъ въ кжци, и това ще ти се даде. Отива дѣдото дома си: вижда, вмѣсто старата съборена колибка, нова кжца, бабата облѣчена въ нови дрехи, но още по-недоволна и сърдита. — Старъ дъртако, защо не поиска отъ рибката, да те направи царь, а мене царица? Връща се отново дѣдото, оплаква се на рибката отъ своята баба. — И това ще бжде, дѣдо, ти само не тжжи. Връща се дѣдото въ кжци и намира бабата вече царица, но и този пжтъ недоволна. — Защо не поиска отъ рибката да ни направи като Бога? Отива дѣдото покрай морето, тжженъ и наскърбенъ, чака, но рибката вече не излиза. Тя се разгнѣвила на старата баба. Връща се дѣдото въ кжци и какво да види! — Пакъ старата колибка и бабата насрѣща му съ сжщитѣ стари дрехи, съ счулено корито, безъ хлѣбъ и безъ риба

— пакъ при сжщитѣ условия на стария животъ.

Казвамъ: всѣки, който не придобие свѣтлината на новия животъ въ себе си и не разшири своето съзнание, даже и да се домогне Божественото благо, той ще го изгуби. Ние наричаме това благо „любовъ къмъ Първичната Причина на нѣщата.“ Като ви говорятъ идеи, азъ не искамъ ученицитѣ на новото, на Божественото учение само да прѣповтарятъ нѣщата, но да бждатъ истински носители на великото, което се включва въ това учение. Всички трѣбва да работите съзнателно, за да развиете въ себе си добродѣтелитѣ и дарбитѣ, които сж вложени въ васъ. Въ Писанието е казано: „Всички трѣбва да бждете подобни на Бога.“ Какъ ще се постигне това? — Чрѣзъ усиленъ съзнателна дѣйность върху себе си.

Това е великата задача за разрѣшение, дадена за всѣки човѣкъ, не само за една година, нито за единъ животъ, но прѣзъ всичкитѣ врѣмена на вѣковетѣ. Христосъ казва: „Азъ ще бжда съ васъ до скончанието на вѣка“. Това подразбира, че прѣзъ всичкото врѣме, докато сте на земята, Той ще ви помага да постигнете вашитѣ възвишени желанія, да разработите всички свси сили и способности. Но кога ще имате помощта на Христа? — Когато вие сте готови да на-

правите всичко заради Бога. Ако можете да направите за Бога всичко, което се изисква отъ васъ, и Богъ ще направи всичко за васъ. Нѣма нѣщо, което да не може да ви се даде и да не се направи за васъ. Не направите ли за Бога това, което се иска отъ васъ, и вие нѣма да получите нищо.

Това е една вътрѣшна задача, която всѣки ще разрѣши по своему. Разсждавайте споредъ това, което Богъ ви е говорилъ въ миналото, както ви говори въ настоящето и както Неговиятъ Духъ ще ви говори въ бъдещето. Възрастнитѣ ученици ще слѣдятъ, додѣ е стигнало пробуждането на съзнанието у младитѣ. Както по плодетѣ познаватъ, какво е дървото, така и работата на младитѣ е резултатъ отъ работата на възрастнитѣ. Сжщото нѣщо се забѣлѣзва и въ училищата съ учителитѣ и ученицитѣ. Когато нѣкой е назначенъ за първа година учителъ, резултатътъ отъ работата му е по-слабъ въ сравнение съ този, когато е учителствувалъ вече 4 — 5 години. Освѣнъ това и положението на първитѣ ученици, постъпили въ училището е при по-трудни условия, отколкото на тия, които постъпватъ по послѣ. За тѣхъ има повече пособия, повече удобства и затова иматъ по-добри резултати. Сега и вие, които вървите въ духовния пѣтъ, се намирате при по-леки условия. Васъ посрѣщатъ

наврѣдъ съ финикови вѣйки. Обаче, ония, които минаха прѣди васъ, прѣкараха годѣми мѣчения и страдания. Тѣ дадоха такива жертви, каквито вие не можете да си прѣдставите. Отъ васъ не се изискватъ сжщитѣ жертви, но нови жертви, съ които да дадете примѣръ на подрастващото поколѣние.

Сега, азъ ви желая да имате абсолютно, положително вѣрую за нѣщата и да не се критикувате. Ако сте недоволни, и отъ васъ ще бждатъ недоволни; ако обичате, и васъ ще обичатъ; ако вървате въ Великото начало на живота, и въ васъ ще върватъ; ако сте справедливи къмъ другитѣ, и къмъ васъ ще бждатъ справедливи. Такъвъ е Божествениятъ законъ. Спрѣмо всички хора Богъ постъпва така, както и тѣ постъпватъ къмъ Него. Съмнѣвате ли се въ Него, и другитѣ хора ще се съмнѣватъ въ васъ; обичате ли Го, и хората ще ви обичатъ; считате ли Го съвършенъ, вие ще можете самъ да си поправите погрѣшкитѣ. Ако Богъ бутне нѣкоя ваша погрѣшка, тя веднага изчезва и вмѣсто нея се явява нѣщо хубаво и красиво.

Отъ разположението ни къмъ Великия принципъ въ живота зависи и подобренieto на нашия животъ. Това е мѣрилото за нѣщата. Младитѣ трѣбва да приложатъ тази мѣрка въ живота си, а старитѣ да върватъ слѣдъ тѣхъ. Отъ младитѣ се изисква смѣлостъ, а отъ старитѣ

— смирение. Въ какво седи това смирение?
 — Понеже младият обича повече да говори, старият трѣбва да се смири, внимателно да го изслушва. Изкуство е да можеш да изслушваш човѣка. За всичко е нужно прѣчистване на съзнанието, да дойдете до възкресѣнието, да възстановите вътрѣшната връзка съ Първичната Причина, за да разбирате, въ какво седи Нейната воля и да я изпълнявате. Много хора казватъ, че вършатъ волята Божия, но дълго врѣме ще мине, докато разбератъ Истината по този въпросъ. Казвалъ съмъ ви, че Божественото учение е учение на живия опитъ. Затова, не е достатъчно само говорене, но главно приложение се изисква. Когато човѣкъ се заеме съ приложението на това учение, ще дойдатъ редъ противорѣчия въ живота му, но тѣ сж въ реда на нѣщата. Не е лесно за юнака да подигне тежъкъ товаръ. И той трѣбва да направи усилие, но нѣма да отстѣпи на товара.

Казвамъ: не туряйте правилата, които ви давамъ, като спънка въ вашия животъ. Казвате: „Ние знаемъ тия работи“. — Не, човѣкъ знае само това, което е опиталъ и отъ което има плодъ. Напримѣръ, едва сега ние вкусуваме отъ плодетъ на всичко това, което Христосъ е проповѣдвалъ прѣди 2000 години. Колко малко е направило християнството отъ 2000 години насамъ! Какво

ще постигне съврѣменното християнство? Казвате, че християнството още не е идеалъ на цѣлото човѣчество. — Така е. Между хората още не е събудено силното желание за самопожертвуване. Ако рече нѣкой да се самопожертвува, веднага слѣдъ това ще се роди и човѣшкото, че далъ повече, отколкото трѣбва. Приложи ли се Божественото учение, всички хора трѣбва да работятъ заедно, доброволно, всѣки споредъ силитѣ си, и всичко, което се придобие отъ общата работа, да се разпрѣдѣли равномерно въ живота. Тогава, всѣки, който работи за Бога, ще има общото съдѣйствие. Каквото направи той, всички ще му сърадватъ. Ако си направи кжща, другитѣ ще се радватъ; ако напише нѣщо, всички ще го харесатъ; ако говори нѣщо, ще го изслушватъ съ внимание, безъ да го критикуватъ. Това трѣбва да бжде идеалъ за всички!

Ние говоримъ за вътрѣшнитѣ придобивки. Приятно е да срещнешъ душа чиста, откровена, която говори безъ прѣувеличение или намаление на фактитѣ! Приятно е да срещнешъ душа, постѣпкитѣ на която се диктуватъ отъ Любовта! Който дойде при такъвъ човѣкъ, той ще го приеме съ радостъ, като го покани въ специална за него удобна, чиста стаячка. Ще му даде ключа отъ тази стаячка и ще го покани да

влѣзе вътрѣ. Да имашъ за всѣки човѣкъ специално мѣсто въ своята душа — това трѣбва да бѣде идеалъ за всички, които учатъ и прилагатъ Христовото учение! Така постѣпва само онзи човѣкъ, на когото съзнанието е пробудено. Всѣки човѣкъ трѣбва да има силно желание да приготви въ себе си специална стаичка за своя Учителъ и специални стаички за приятелитѣ си. При това положение нѣма да изпжкватъ никакви противорѣчия.

Мнозина казватъ: „Ние се молимъ на Бога, горещи молитви отправяме за нѣкои работи, но молитвата ни не се приема“. По колко пѣти се молите за едно и сѣщо нѣщо? — По много пѣти. — Значи, не знаете да се молите. Когато отидете при нѣкой великъ хирургъ, има ли нужда да се молите по нѣколко пѣти, за да ви излѣкува? Кажете му само веднѣжъ: „Господинъ докторе, азъ ще ти платя, колкото искашъ, направи заради мене това, което ти считаешъ, че е най-добро!“ Кажете ли така, платите ли, колкото иска, молбата ви ще бѣде изпълнена. Това показва, че този боленъ има довѣрие въ лѣкаря и затова не го моли по нѣколко пѣти. Дойде ли нѣкой боленъ при лѣкаря и настойчиво го моли по нѣколко пѣти да му помогне, безъ да му заплати, той нѣма да получи никаква помощ. Това показва,

че този боленъ се съмнява въ лѣкаря. По сѣщия начинъ и Богъ не обича да Му се налагаме. Искайте, молете се, но не се налагайте. Ако вашитѣ желания не сѣ съгласни съ Божията воля, Богъ никога нѣма да ви отговори.

Да допуснемъ, че нѣкой баща има синъ, за когото е опрѣдѣлено на еди каква си възраст да замине за другия свѣтъ. Този синъ причинява голѣми неприятности на своитѣ родители, но въпрѣки това, бащата плаче, моли се да остане синътъ му живъ. Молбата му се чува, и синътъ остава да живѣе на земята. Нѣкога става и обратното. Нѣкой баща има добъръ синъ, който тежко заболява и прѣдстои да замине за другия свѣтъ. Бащата не се моли за оздравяването на сина си, не вѣрва въ молитвата, и синътъ му заминава за другия свѣтъ. Слѣдъ заминаването на сина, голѣми нещастия сполетяватъ бащата. Значи, онзи, който трѣбва да замине, остава да живѣе; онзи пѣкъ, който трѣбва да остане живъ, заминава.

И сега, азъ желая на онѣзи отъ васъ, които трѣбва да останатъ — подразбирамъ вашата душа, вашето съзнание — да останатъ на земята като носители на новото учение. За да бждете носители на Божественото учение, въ дълния смисълъ на думата, вие трѣбва да бждете здраво въорѣжени съ новитѣ раз-

бирания, съ методитѣ на Любовѣта и съ законитѣ на Мъдростѣта. Висока е мисията на ученицитѣ!

По какъвъ начинъ можемъ да изпълнимъ своята мисия, своето прѣдназначеніе на земята? — Въ новия пѣтъ, по който вървите, има много начини и методи за постигане на вашитѣ желанія и за разрѣшеніе на задачитѣ въ живота ви. Всѣки ще разрѣшава задачитѣ си самъ за себе си. Никой нѣма право да се мѣси въ работата на другитѣ. Запримѣрь, нѣкой човѣкъ е учителъ, или чиновникъ нѣкаждѣ, обаче, иска да служи на Бога. Срѣща го единъ неговъ приятелъ и му казва: „Щомъ искашъ да служишъ на Бога, напусни службата си, напусни дома си и иди да проповѣдвашъ“ Казвамъ: всѣки да остане на своя постъ, и при това положение да служи на Бога. Разнитѣ служби, които заемате, сж условия, елементи, необходими за рѣшеніе на задачитѣ ви. Когато се говори за напусчане на дома, това е идея, която може да се разгледа въ тѣсенъ и широкъ смисълъ на думата. Въ тѣсенъ смисълъ напусчане на дома подразбира отдѣляне на бащата или майката отъ своитѣ близки. Въ такъвъ случай, бащата или майката иматъ право да сторятъ това, само слѣдъ като осигурятъ напълно близкитѣ си. Въ широкъ сми-

сълъ напусчане на дома подразбира отиване отъ едно мѣсто на друго.

Мнозина питатъ: „Какъ може човѣкъ да придобие свободата си?“ — За да дадешъ свобода на човѣка, ти трѣбва да му върнешъ всичко, което си му взелъ. Ако този човѣкъ е вложилъ чувства въ тебе, своята любовъ, ти трѣбва да му я върнешъ. Ще кажешъ: „Приятелю, когато дойдѣ при мене, ти вложи въ моята банка еди-колко си капиталъ. Сега, понеже ние трѣбва да бъдемъ свободни, ще се раздѣлимъ, като братя, по любовъ, за което азъ ще върна вложения отъ тебе капиталъ, заедно съ лихвитѣ по 10 %. И послѣ, каквото азъ съмъ вложилъ въ тебе, по сжщия начинъ ще ми го върнешъ.“ Каквото правите, да бжде удобно отъ Господа, а не отъ хората.

Свърѣменнитѣ хора се стремятъ къмъ богатство, като казватъ: свободенъ може да бжде само богатиятъ човѣкъ. Кой е богатъ човѣкъ? Ако натоварятъ единъ оселъ съ скъпоцѣнни камъни, богатъ ли е той? — Богатъ е само онзи човѣкъ, който разумно използва Божитѣ блага. Въ това отношение, истински богати сж великитѣ хора, светиитѣ, праведнитѣ хора, ангелитѣ, арахангелитѣ. Ако изпратите едно писмо до ангелитѣ или арахангелитѣ съ молба да ви изпратятъ нѣкаква парична помощъ, тѣ нѣма да ви отго-

ворятъ. Защо? — Понеже нѣматъ прѣми общения съ васъ. Ангелитѣ иматъ отношения съ хората чрѣзъ растенията, които сж тѣхни дѣца. Арахангелитѣ иматъ отношения съ хората чрѣзъ млѣкопитающитѣ, които сж тѣхни дѣца. Слѣдователно, каквито сж отношенията на хората къмъ растенията и животнитѣ, такива сж отношенията на ангелитѣ и арахангелитѣ къмъ тѣхъ.

Какво ще каже съврѣмения човѣкъ по този въпросъ? Той ще се очуди на това и ще отрече тази връзка между растенията и ангелитѣ, както и между животнитѣ и арахангелитѣ. Питамъ: на какво основание тогава човѣкъ се счита Синъ Божий? Ако човѣкътъ, облѣченъ въ тази плѣтъ, която умира, може да се нарече Синъ Божий, защо на сжщото основание и растенията да не сж синове на ангелитѣ? Значи, както въ човѣка има единъ вжтрѣшенъ образъ, въ който се включва Божествената проява, така и въ растенията и животнитѣ има такъвъ вжтрѣшенъ, по-високъ произходъ отъ този, който виждаме въ външната имъ форма. Тази чърта у растенията на самопожертвуване е Божественото начало въ тѣхъ. Тѣ се жертвуватъ за храна на по-високо стоещитѣ сжщества отъ тѣхъ — хора и животни. Когато растенията се жертвуватъ за по-високо стоещи отъ тѣхъ сжщества, тѣ сжщеврѣменно се ползуватъ, понеже

висшитѣ сжщества трансформиратъ тѣхнитѣ енергии. Хората пъкъ, отъ своя страна, когато умираатъ, оставятъ тѣлата си, като пособия на други, по-низко стоещи сжщества отъ тѣхъ, за да напрѣдватъ въ своя пжтъ.

И тъй, идеалътъ на всички хора трѣбва да бжде любовъ къмъ Бога, не прѣсилена, но естествена, по добра воля и по вжтрѣшенъ потикъ. Вие търсите Бога, само когато сте въ нужда. Това всѣки е провѣрилъ. Докато сте здрави, силни, богати, учени, не Го търсите. Изгубите ли всичко това, вие започвате да Го търсите, и Той ви проговаря. Когато не чувате Божия гласъ, причината седи въ това, че сте облѣчени въ много дрехи, които се явяватъ като прѣпятствия въ живота ви. Прѣмахнете ли тия дрехи, прѣпятствията, веднага ще се свържете съ Божественото съзнание.

Казвамъ: когато нѣкой страда, нека не се отчайва, но да знае, че това е благоприятенъ моментъ въ неговия животъ да се свърже съ Великото Начало въ свѣта, да чуе гласа Му. Богъ е въ сила да прѣвърне всѣко зло въ добро за онѣзи, които Го любятъ. Той е въ сила и мъртвия да възкрѣси. Докато човѣкъ се освободи отъ материалнитѣ връзки, отъ връзкитѣ си съ свѣта, той много пжти трѣбва да умира и да възкрѣсва, много пжти трѣбва да се ражда и прѣражда.

Онова, което може да освободи човѣка отъ неговата сѣдба, това е любовта му къмъ Бога, чрѣзъ която ще научи закона на служенето. Когато човѣкъ рѣши и започне да служи на Бога, тогава той се освобождава отъ своята тежка сѣдба, отъ тъмното робство, въ което е изпадналъ. Този день ще паднатъ и оковитѣ, които свързватъ нозѣтъ му.

Сега, приложете всички ваши хубави желанія и свѣтли мисли! Бждете смѣли и рѣшителни, и Божието благословение ще дойде върху васъ! Помощта ще ви дойде първо чрѣзъ добритѣ хора на земята, които Павелъ нарича светиин. Свържете се съ всички добри хора, които работятъ съ любовъ за Божието дѣло, безъ разлика на тѣхната народностъ, или на тѣхното религиозно вѣрую. Само така ще разбере човѣкъ, защо е дошълъ на земята. Единъ е идеалътъ на всички хора — любовъ къмъ Бога и изпълнение на Неговата воля. Проникне ли се отъ този идеалъ, човѣкъ ще намѣри и своето мѣсто.

Желая на всички да бждете родени отъ Бога! Казвате: „Още не сме родени отъ Бога.“ — Ще се родите! — Не сме възкрѣснали. — Ще възкрѣснете! — Не сме силни. — Ще станете силни! — Нѣмаме знания. — И знания ще имате! Всичко старо въ васъ трѣбва да изчезне. Само една Божествена искра трѣб-

ва, за да изгори! Казано е въ Писанието: „Богъ ще създаде нова земя и ново небе, а старата ще изчезне, ще изгори.“ Това, което Богъ прави, и ние трѣбва да направимъ. Богъ ще изгори старата земя, и ние трѣбва да изгоримъ старата земя въ себе си. Богъ създава нова земя, и ние трѣбва да създадемъ нова земя.

Христосъ казва: „Както Отецъ ми работи, така и азъ работя“. Каквото синътъ вижда отъ баща си, това и той прави. И ние, като Синове Божии, ще правимъ точно това, което нашиятъ Баща прави. Само така можемъ да бждемъ силчи, мощни, не само за единъ день, но прѣзъ всичкитѣ врѣмена и епохи.

Къмъ свобода!

„Истината ще ви направи свободни.“
Степенъта, до която е достигнало съзнанието на съврѣменното човѣчество, се отбѣлѣзва съ силенъ стремежъ къмъ свобода. Въ такъвъ случай, недоволството, което се ражда въ човѣшката душа, произтича отъ външнитѣ и вътрѣшнитѣ ограничения на човѣка. Всѣки човѣкъ трѣбва да се справи съ ограниченията, на които се натѣква. Въ това се заключава философията на живота. Една отъ задачитѣ на човѣка е да си обясни причинитѣ за външнитѣ и вътрѣшнитѣ ограничения въ живота.

Азъ нѣма да се спирамъ върху причинитѣ на ограниченията, но ги разглеждамъ като величини, които трѣбва да се разрѣшаватъ. Дали тия величини сж реални или нереални, това е второстепенъ въпросъ. Важното е, че и въ единия, и въ другия случай тѣ ограничаватъ човѣка. Запримѣръ, дохожда при тебе единъ човѣкъ и ти казва, че външнѣ слѣдятъ трима души, искатъ да те уби-

ятъ. Това може да е истина, може и да не е истина, обаче, веднъжъ влѣзла тази мисль въ твоя умъ, ти вече се безпокоишь, страхувашъ се, цѣла нощъ треперишь, не смѣешъ да излѣзешъ внѣ отъ кжщи. Кое те е накарало да треперишь цѣла нощъ? — Лъжата.

Другото положение е слѣдното. Ти си бѣденъ човѣкъ, нѣмашъ петъ пари въ джоба си, но дохождатъ трима твои познати при тебе и казватъ: „Знаешъ ли, че единъ богаташъ, наскоро дошълъ отъ странство, иска да ти помогне, да ти даде една голѣма сума!“ Ти веднага се зарадвашъ, цѣла нощъ не можешъ да спишъ, все очаквашъ момента, когато този човѣкъ ще влѣзе въ стаята ти. И това нѣщо не е вѣрно. Значи, нереалността има двѣ страни: красива и некрасива. Ето защо, всички ще се стремятъ да се освободите и отъ красивитѣ, и отъ некрасивитѣ нѣща въ живота.

„Истината ще ви направи свободни“.

Да придобиешь Истината, това подразбира вжтрѣшно знание, вжтрѣшно разбиране на живота. Свободата е потребна за проявяването на живота, но въ това проявяване има редъ противорѣчия. Прѣдставете си, на примѣръ, че вие срѣщате на улицата единъ човѣкъ красивъ, снаженъ, силенъ. Дѣто и да се яви всрѣдъ обществото, на всички обръ-

ща внимание. Той се радва, мисли си, че като него други нѣма. Докато неговата красота не е засѣнчена отъ другъ, той е щастливъ. Дойде ли, обаче, другъ, по-красивъ отъ него, щастieto го напуша, той вече остава на вторъ планъ. Красотата и силата на по-хубавия човѣкъ хвърлятъ тъмно петно, сѣнка върху съзнанието на първия, и той остава недоволенъ. Отъ философско гледище, която е причината за недоволството въ дадения случай?

Сега ще ви изнеса друго противорѣчие, което се срѣща въ живота. Вървите по улицата и виждате единъ грозенъ, слабъ човѣкъ. Дѣто мине, на всички обръща внимание; всички му се смѣятъ, подиграватъ го. Този човѣкъ разбира това и страда, скърби. По едно врѣме, отнѣждѣ се задава другъ човѣкъ, още по-грозенъ отъ първия, и всички спиратъ погледа си върху него. Тази голѣма грозота произвежда радостъ въ душата на по-малко грозния човѣкъ, и той си казва: „Азъ мислѣхъ, че съмъ най-грозниятъ човѣкъ въ свѣта, а то, имало и отъ мене по-грозни“. Питамъ: защо красотата и силата на човѣкъ, по-красивъ отъ васъ, ви произвежда скръбъ? И защо грозотата и безсилието на човѣкъ, по-грозенъ отъ васъ, ви произвежда радостъ, вмѣсто съжаление? Това сж въпроси, съ които вие трѣбва да се справите. То-

ва сж положения, които съществуват въ свѣтъ, дѣто отсъствува свободата.

Казвамъ: когато намѣрите, че нѣкой човѣкъ е по-красивъ отъ васъ и страдате, или когато намѣрите, че нѣкой е по-грозенъ отъ васъ и се радвате, това показва, че разглеждате нѣщата разединено, безъ нѣкаква връзка между тѣхъ. Схващате ли прѣдметитѣ и явленията въ живата природа разединено, тѣ не водятъ къмъ една обща цѣль. Едно трѣбва да знаете: Истината става понятна само тогава, когато между всички нѣща съществува единство. Истината е само една!

Ще ви приведа единъ примѣръ за изяснение на тази мисль. Прѣдставете си, че хиляди хора, жадни, съ засъхнали гърла, вървятъ по единъ общъ пѣть и пристигатъ до голѣмъ изворъ съ чиста, кристална вода. Всички тия хора едновременно се зарадватъ на извора. Защо? — Понеже всички могатъ свободно да се настанятъ около извора и да уталожатъ жаждата си. Всички могатъ да участвуватъ едновременно въ тази обща радостъ. Та когато говоримъ за Истината, ние подразбираме, именно, цѣлокупността въ схващане на нѣщата и идеитѣ. Истината означава такова нѣщо, отъ което всички могатъ да се ползуватъ и прѣдъ която всички се чувствуватъ свободни. Отъ какво? — Отъ жаждата, която до този моментъ ги мъчеше.

Още отъ какво се освобождаватъ? — Отъ вътрѣшното безсилие, което жаждата имъ причиняваше.

Мнозина си правятъ заключения, като казватъ: „Не струва да се говори Истината!“ Питамъ: трѣбва ли жадниятъ да каже, че не струва да се ходи при извора? Не, жадниятъ човѣкъ, като намѣри извора, трѣбва да се напие отъ неговата чиста, нектарна вода и да благодари, че го е намѣрилъ. И затова, когато нѣкой казва, че не трѣбва да се говори Истината, той не разбира същността на Истината. Тѣй както жадниятъ, като отиде при извора и пие отъ неговата вода, се чувствува свободенъ отъ жаждата и безсилието, така и Истината прави човѣка свободенъ. Да разбираме Истината, това значи да разбираме своето положение като красиви и като грозни, като силни и безсилни. Ако не разбирате дълбокия смисль на красотата и на грозотата, какво благо ще допринесе нѣкому вашата красота, или какво нещастие ще допринесе нѣкому вашата грозота?

За изяснение на мисльта ще ви приведа слѣдното сравнение. Допуснете, че нѣкой човѣкъ има хубава копринена дреха, красиво ушита, но той я облича, когато температурата вънъ е 32° подъ нулата. Другъ човѣкъ има вълнена дреха, отъ простъ платъ, лошо ушита, и той я облича въ сжщия день, ко-

гато е 32° подъ нулата. Значи, първият човѣкъ въ дадения случай прѣдставлява красотата, а вториятъ — грозотата. Кой отъ тия двамата е за прѣдпочитане прѣдъ тази ниска температура: красивиятъ или грозниятъ? Сега ще поставя въпроса въ друга форма: ако единиятъ е красивъ, но нѣма добродѣтели въ себе си, а другиятъ е грозенъ, но добродѣтеленъ човѣкъ, кой отъ двамата е за прѣдпочитане? Та когато разглеждаме външната страна на красотата и на грозотата, ние си поставяме криви, лъжливи понятия за нѣщата. Красотата у насъ трѣбва да бжде като свѣтлината. Тя трѣбва да бжде образъ на вътрѣшния животъ въ човѣка, а не самокато външна форма.

Питамъ: какво заключение ще извадите отъ тѣзи двѣ положения, които ви се изтъкнаха? Нѣкои ще кажатъ: „Човѣкъ не трѣбва да бжде нито грозенъ, нито красивъ.“ Не, човѣкъ трѣбва да бжде красивъ! Човѣкъ трѣбва да бжде и грозенъ! Чудни сж хората! Човѣкъ трѣбва едновременно да бжде и красивъ, и грозенъ! Красотата и грозотата сж двѣ положения за човѣка. Тѣ сж толкова необходими смѣни въ живота, колкото сж необходими деньтъ и нощта.

Нѣкои учени казватъ, че растенията се развиватъ и растатъ главно при дневната свѣтлина. Не, при дневната свѣтлина расте-

нията само събиратъ енергия, безъ да растатъ, а вечеръ, при нощната тъмнина, тѣ обработватъ събраната енергия и тогава растатъ. Значи, дневната свѣтлина служи на растенията като условие за възприемане на енергия, а нощната тъмнина имъ служи за обработване на тази енергия.

Казвамъ: когато се намѣримъ въ тъмнина, при неблагоприятни условия на живота, ще има какво да обработваме. Тогава ще обработваме енергията, която сме възприели при свѣтлината, при благоприятнитѣ условия. Значи, всѣки човѣкъ, който попадне при процеса на неблагоприятнитѣ условия въ живота, ще има, какво да работи. Запримѣръ, богатитѣ хора сж при условия да работятъ, но не работятъ. Богатиятъ човѣкъ може да се уподоби на онзи турчинъ, който седи облѣченъ въ своята източна роба, съ чалма на глава, прѣдъ него наргилето — водата клоочи въ шишето, димътъ излиза отъ устата му, а той само клати глава и казва: „Всичко, което Богъ е направилъ, е добро!“ Защо? — Наргилето седи прѣдъ него. Сиромасътъ пъкъ може да се уподоби на онзи турчинъ, който нѣма наргиле и казва: „Господи, какво ще се прави безъ наргиле на този свѣтъ? Този, който има прѣдъ себе си наргиле да му дими, той разрѣшава добръ въпроситѣ, ами азъ, какво да правя?“

Чудни сж съврѣменнитѣ хора, като мислятъ, че безъ наргиле животътъ нѣма смисълъ. Ще ви приведа единъ примѣръ, да видите, кое е наргилето за майката. Нѣкоя мома се оженила, но нѣма дѣца. Тя седи тжжна, замислена, казва си: „Нѣмамъ наргиле да ми дими!“ Наргиле е дѣтето, за което тя мечтае. Друга мома, като се ожени, роди 4—5 дѣца, на които се радва, благодари на Бога за тѣхъ, смучи наргилето и казва: „Всичко, което Богъ е направилъ, е добро! Хубаво е, като имамъ това дѣтенце! Малко е днесъ, но то ще порастне, голѣмо ще стане, ще се изучи, ще ме гледа на старини.“ Мисли, разсждава тя, и наргилето прѣдъ нея дими. Това сж специфични схващания за живота. Ако мислите, че дѣтето, въ тази форма, ще ви освободи, вие се лъжете. Нѣма единство между вашитѣ разсждения и фактитѣ въ дѣйствителния животъ. Дѣтето расте и по-раства, изучва се и нито ви гледа, нито може да ви освободи отъ ограничителнитѣ условия на живота. Всѣки самъ може да се освободи отъ тия условия. Какъ? — Като възприеме и възлюби Истината. Истината ще ви направи свободни.

Богатиятъ турчинъ седи прѣдъ наргилето, водата клокочи въ шишето, той смучи, димъ излиза отъ устата му, и си размишлява. Слѣдъ това си пийне едно кафен-

це и казва: „Аллахъ!“ Вие се смѣете на този турчинъ, но казвамъ: понѣкога и съврѣменнитѣ хора сж така смѣшни въ схващанията си за идейния животъ. Тѣ мязатъ на тѣзи източни народи. И тия нѣща сж хубави, но не сж сжществени. Тѣ сж врѣменни, прѣходни положения въ живота на човѣка. Както бѣдниятъ може безъ наргиле, така и богатиятъ може безъ него. Истински идеенъ животъ е този, безъ който не могатъ нито богатиятъ, нито бѣдниятъ. Правилни разбирания за живота сж тѣзи, които сж еднакви и за бѣдния, и за богатия. И бѣдниятъ, и богатиятъ, при каквито условия на живота и да се намиратъ, едновременно трѣбва да кажатъ: „Животътъ има смисълъ!“ Всичко, което Богъ е направилъ, е добро.“

Сега ще ви приведа сжщото положение въ друга форма. Седи нѣкой желѣзаръ прѣдъ огнището съ своя мѣхъ и съ чука си; духа мѣха, желѣзото се нагорещява и вмѣсто да го хваща съ ржкз, хваща го съ клѣщи и го удря съ чука. Отъ това желѣзо излизатъ искри. Това е наргилето на турчина, което въ ржцѣтъ на ковача се е видоизмѣнило въ желѣзо. Бѣдниятъ човѣкъ, който по-рано съжаляваше, че нѣма наргиле да му дими, сега се радва, че има по-обия: огнище, мѣхъ, чукъ и желѣзо, което туря на наковалнята и чука. Отдалечъ се чува: трака-трука! Чукутъ

работи върху желѣзото. Значи, когато съединимъ противорѣчията въ едно цѣло, ние намираме, че всички нѣща иматъ свое опредѣлено прѣдназначение. Когато наргилето се прѣвърне въ фабрика, или въ работилница, или въ ковачница, или въ житница, тогава и противорѣчията сами по себе си ще се осмислятъ. Казвате: „Какво трѣбва да правимъ съ противорѣчията въ живота?“ — Да се осмислятъ. Ако нѣкой човѣкъ е грозень, той трѣбва да осмисли своята грозота. Въ какво отношение грозотата на човѣка може да бѣде полезна?

Въ простия народъ сжествува убѣждението, че красивитѣ хора сж приятни на всички, че говорятъ добръ, увлѣкателно. Тогава какви сж грознитѣ хора? — Тѣ сж работливи, способни. Грозотата е само външенъ процесъ, външна обстановка на нѣщата. Работата е направила хората грозни. Хора, които работятъ съ години, иматъ черни лица, корави, мазолести рѣцѣ. Тия хора пъкъ, които сж красиви, още не сж започнали своята работа. Като видя нѣкой красивъ човѣкъ, отъ мое гледище, азъ вадя заключение, че на този човѣкъ прѣдстои велика работа въ свѣта, която той още не е започналъ. Като видя нѣкой грозень човѣкъ, казвамъ: той работи вече, но има още много да работи. Грозотата у него е привидна, дължи се на външнитѣ

условия на живота, които сж хвърлили известна сѣнка върху него. Прѣмахнатъ ли се външнитѣ условия, и грозотата изчезва.

Понѣкога азъ изяснявамъ доброто и лошото, красотата и грозотата и по другъ начинъ. Казватъ за нѣкого: този човѣкъ е грѣшенъ, т. е. грозень. Не, той е отличень човѣкъ, но животътъ е хвърлил известна сѣнка върху него. За другъ нѣкой казватъ: този човѣкъ е праведень, т. е. красивъ. Споредъ мене, праведень човѣкъ е този, който още не е грѣшилъ, не е влѣзълъ въ живота да работи. Той е още при баща си, при майка си, при братята си, при сестритѣ си, но като влѣзе въ общия животъ, и върху неговиятъ животъ ще се хвърлятъ сѣнки. Казвамъ: това е едно схващане, което ще ви освободи отъ обезсърдения въ живота ви.

Азъ виждамъ сега и млади, и стари, които казватъ: едно врѣме бѣхме красиви, а сега погрознѣхме. Едно врѣме бѣхме добродѣтелни, а сега се огрѣшихме. Прѣдставете си домъ, въ който и бащата, и майката, и дѣцата, и слугитѣ сж красиви, но нѣматъ хлѣбъ да ядатъ. Питамъ: като се гледатъ всички помежду си и намиратъ, че сж красиви, какво ще излѣзе отъ тази красота? Бащата ще дойде при сина си и ще му каже: „Погледни лицето ми!“ Синътъ ще го погледне веднѣжъ, два, три и повече пѣти, но ще може ли да

се задоволи отъ красивото лице на баща си? Той ще иска хлѣбъ. Красотата нѣма да го задоволи. Една турска поговорка казва: „Добро е да гледашъ красивъ човѣкъ.“ Обаче, въ дадения случай, между тѣзи красиви хора най-послѣ ще се появи недоволство. Сжщиятъ законъ се отнася и до ученитѣ, до добритѣ хора. Въ това отношение и тѣ прѣдставляватъ красивитѣ хора въ свѣта, но ако никой не работи, между тѣхъ ще се роди недоволство. Защо? — Хлѣбецъ нѣма. Нѣкой казва: „Азъ съмъ добъръ човѣкъ.“ — Хлѣбецъ имашъ ли? — Нѣмамъ. Тогава и азъ ще му кажа, че съмъ добъръ човѣкъ. И той веднага пита: „Хлѣбецъ имашъ ли?“ — Нѣмамъ. Въ дадения случай насъ не ни интересува добротата, нито красотата на човѣка. Ние търсимъ въ него друго качество, което той е придобилъ. Добротата и красотата сж външната страна на живота. Ние го питаме: „Имашъ ли малко хлѣбецъ?“ — Нѣмамъ. — Ама азъ съмъ ученъ човѣкъ! — Значи, красивъ човѣкъ си. — Ама азъ съмъ боленъ! — Значи, грозенъ си. Питамъ: какво е това знание, това учение, което не може да ви помогне въ живота? Трѣбва да се пазите отъ тѣзи положения.

Нѣкои казватъ: „Ние сме добри хора, но не можемъ да живѣемъ добръ.“ Казвамъ: вие сте разрѣшили половината отъ живота.

— Какво трѣбва да правимъ? — Да станете грозни. — Какво означава това? — Да отидете на работа. Въ дадения случай грозотата разрѣшава важния въпросъ въ живота — въпросъ за хлѣба. Други казватъ: „Ние сме красиви хора“. — Имате ли какво да ядете? — Нѣмаме. Въ този случай най-малкиятъ синъ иде отвънъ одърпанъ, прашенъ, грозенъ на видъ, ходилъ нѣкъдѣ на работа, но той носи пълна торба на гърба си. Всички тичатъ при него, обикалятъ го, казватъ му: „Грозенъ, си, наистина, но пълна ли е торбата ти?“ — Пълна е. Въ дадения случай този грозенъ човѣкъ разрѣшава въпроса за всички ония сжществени нужди, които се явяватъ въ душата на човѣка. Този грозенъ човѣкъ разрѣшава всички противорѣчия, отъ които се ражда свободата.

Казвамъ: грознитѣ хора трѣбва да носятъ пълни торби на гърба си! Защо? — Нѣма по-лошо нѣщо отъ това, да носи човѣкъ празна торба на гърба си! Нѣма по-лошо нѣщо за грозния човѣкъ отъ това, да носи празна торба! Значи, красивиятъ трѣбва да работи, да стане грозенъ, ако иска торбата му винаги да е пълна. И грозниятъ трѣбва да работи, ако иска торбата му да не се изпразва. Азъ взимамъ тия противорѣчия като типични образи въ живота на човѣка. Красивиятъ човѣкъ трѣбва да включва въ себе си

и контрастното положение, т. е. той трѣбва да стане и грозенъ. Това не подразбира, че той трѣбва да се роди грозенъ, но той трѣбва да работи въ свѣта! Когато човѣкъ работи на физическия свѣтъ, той погрознѣва. Изобщо, физическата работа не дава спокойствие на човѣка. Напротивъ, тя му създава известно безпокойство. Питамъ: какво придобива онази шивачка, която цѣль день шие, изкарва съ иглата бодъ слѣдъ бодъ и се разправя съ разни хора? Или, какво придобива онзи писарь, който по нѣколко години наредъ пише по осемъ часа на день? Слѣдъ като е прѣписалъ хиляди рѣшения на разни съвѣти, какво е придобилъ въ края на краищата? Какво ще придобие онзи хлѣбарь, който мѣси хлѣба съ ржцѣтъ си или съ нѣкакви парни машини? Въ края на краищата еднообразната работа убива хората.

Обаче, едно трѣбва да се знае: човѣкъ ще дойде до сжщественото въ живота само по пжтя на тѣзи външни механически положения. Онова, което облагородява човѣка, това сж малкитѣ додродѣтели, които Богъ е вложилъ въ него. Той трѣбва да се стреми да реализира малкитѣ желанія въ себе си. Едновременно въ всички хора трѣбва да има желание за работа! Това е красивото въ живота. Когато ние знаемъ, че сме удове единъ на другъ, въ всѣки случай доброто

ще бжде обща цѣль въ живота на всички. Желанието къмъ доброто трѣбва да живѣе спонтанно въ всички и да се проявява навънъ въ всѣки даденъ случай. На основание на сжщия законъ и Любовта, и Мждростята, и Истината трѣбва да живѣятъ спонтанно въ душата на всѣки едного, и при всѣки подходящъ случай да се извятъ навънъ, като обща цѣль въ живота на всички разумни сжщества. Ако любовта на другитѣ хора ни радва, и нашата любовъ ще ни радва; ако красотата на другитѣ хора ни радва, и нашата красота ще ни радва; ако добротата на другитѣ хора ни радва, и нашето добро ще ни радва. Само по този начинъ ние можемъ да бждемъ любещи, красиви, добри хора. Другояче ние ще имаме частични схващания за нѣщата, които ще внесатъ въ насъ вжтрѣшното разединение, което ще обезсмисли живота.

Често въ умоветѣ на съврѣменнитѣ хора седятъ извѣстни противорѣчия, които се дължатъ на неразбиране живота, както и прѣд-назначението на всѣко нѣщо въ живота. За да се избавятъ хората отъ тия противорѣчия, трѣбва да се изяснатъ нѣкои положения. Напримѣръ, хората не знаятъ, за какво сж създадени очитѣ имъ. Тѣ не знаятъ тѣхното специално прѣдназначение, за което сж били създадени първоначално. Ще кажете: очитѣ

сж създадени да гледаме съ тяхъ. Какво да се гледа? — Първоначално очитъ сж били създадени да се гледа съ тяхъ славата Божия. Значи, обектъ на човѣшкото зрѣние е Богъ. Обаче, този обектъ днесъ е измѣненъ. И откакъ хората изгубиха този обектъ, тѣ обезсмислиха своето зрѣние. Ти гледашъ единъ, втори, трети прѣдметъ, търсишъ нѣщо. Какво търсишъ? — Своята слава търсишъ. Искашъ да намѣришъ онзи, когото обичашъ. Ако го намѣришъ, ти се радвашъ, казвашъ: „Колко се радвамъ!“ Твоето зрѣние вече се осмисля. Ако не го намѣришъ, недоволенъ си и казвашъ: „Изгубихъ си врѣмето!“ Слѣдователно, зрѣнието ви е необходимо, като ставате сутринъ, да потърсите Истината, да я намѣрите, да я пригърнете вжтрѣшно и съ нея да ходите, съ нея да се разговаряте, да бждете съ нея въ всичкитѣ си мисли и желания. И когато се запитате, какъ да свършите еди-каква си работа, Истината ще ви отговори на този въпросъ. Нали сте виждали, какъ работи даровитиятъ ученикъ-художникъ? Учителътъ му седи при него и наблюдава, като му казва само: „Това е така, онова не е така.“ И ученикътъ рисува, мжи се, корегира. Понѣкога и този ученикъ се намѣри въ противорѣчие — рисува, но работата му не излиза добръ.

Казвамъ: като намѣримъ Истината, тя ще

ни направи свободни въ живота. Затова, именно, сж създадени очитъ — да намѣримъ Истината. По сжщия начинъ, запитайте се, защо е създаденъ умътъ на човѣка? Защо е създадено сърцето на човѣка? Ние трѣбва да знаемъ, кой е обектътъ на човѣшкия умъ, както и този на човѣшкото сърце. Тѣ трѣбва да иматъ обектъ! Азъ говоря за идеенъ обектъ на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърце. Ние не подразбираме такъвъ обектъ, който днесъ имашъ, а утрѣ изчезналъ. Подъ идеенъ обектъ разбирамъ онѣзи първични основни идеи и чувства, които никога не изчезватъ отъ живота.

Сега ще разгледаме нѣкои важни положения въ живота. Понѣкога хората сж недоволни. Защо? — Недоволството не се дължи на това, че хората сж лоши. Редъ причини има, поради които хората сж лоши. Казвамъ, обаче: човѣкъ трѣбва да се роди! Раждането е необходима и важна фаза въ живота на човѣка. Нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ.“ Питамъ: какъ си роденъ, като заекъ ли? Какъ се ражда заекътъ? Той цѣлъ день тича изъ гората, вслушва се. Шумне нѣщо изъ шубръцитѣ, и сърцето му веднага трепва. Какво струва това, че си се родилъ като заекъ? Цѣлъ день тичашъ изъ гората, тупка ти сърцето, бѣгашъ отъ хрътката. Като се освободишъ отъ нея, казвашъ: „Слава Богу,

че се освободих!“ Но утрѣ ловджията пакъ излиза съ хрътката си на ловъ, и ти пакъ си на щрекъ, тупка ти сърцето.

Другъ нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ.“ Като какъвъ си роденъ? — Роденъ си като нѣкой волъ. Утрѣ ще дойде господарѣтъ ти, ще те впрегне, ще ти тури юларъ и ще каже: „Дий, синко!“ Цѣлъ день ще работишъ и вечерята ще се приберешъ въ дама си, ще въздъхнешъ и ще си кажешъ: „Слава Богу, освободихъ се!“ Питамъ: такова раждане има ли смисълъ? Хиляди такива съществувания има, но тѣ не носятъ свободата. Ще се раждашъ и прѣраждашъ, докато най-послѣ дойдешъ до сѣщинското раждане—да се родишъ като царски синъ. Истинското раждане подразбира такова раждане, при което човѣкъ придобива свободата си. Значи, тогава човѣкъ ще прѣстане да се ражда при условия на страданията, които ограничаватъ свободата. Човѣкъ трѣбва да стане умненъ! Разбирайте процеса на раждането въ широкъ смисълъ.

„Истината ще ви направи свободни.“

Сега ще ви прѣдстави въ образъ Истината, за която ви говоря. Прѣдставете си, че вие сте ангелъ, който живѣе на небето, облѣченъ въ своитѣ красиви ангелски дрехи, украсенъ съ своитѣ леки, ефирни крилца и обиколенъ съ слава и величие. Въ това по-

ложение ви поставятъ на изпитъ и слѣдятъ, какъ ще го издържите. Прѣдъ васъ нареждатъ около стотина души, все красиви, хубаво облѣчени и ви казватъ: „Изберете си отъ тия хора двама, които искате да ви бждатъ майка и баща.“ Питамъ: кого ще изберете за вашъ баща и за ваша майка? Кой ще бжде истинскиятъ ви баща? Или коя ще бжде истинската ви майка? Между тѣзи 100 души ще срещнете майката и бащата на вола, на заека, на вълка, на лъва, на птицитѣ, на брѣмбаритѣ, на всички растения, и вие трѣбва да избирате, да познаете вашитѣ истински баща и майка. Обаче, като не можете да ги познаете, затваряте очитѣ си, посочвате къмъ кого и да е отъ тѣхъ, и казвате: „Този е моятъ баща, и тази е моята майка.“ Като слѣзете на земята, виждате, че вашиятъ баща, когото избрахте, не е толкова великъ, не е толкова красивъ, какъвто си го прѣдставяхте. Той е единъ обикновенъ глогъ, облѣченъ само въ бодили. Като неговъ синъ, и вие сте подобенъ на него. Мине нѣкой човѣкъ край васъ, закачите го съ бодлитѣ си и му скжсате дрехата. Щомъ постѣпвате така, и съ васъ ще постѣпятъ по сѣщия начинъ. Намѣри се нѣкой човѣкъ недоволенъ отъ васъ и си казва: „До кога този трънъ ще прави тия пакости? Я да взема една брадва да го отсѣка!“ Взима брадвата и ви отсича.

Вие се чудите, защо ви прѣслѣдватъ толкова много и казвате: „Азъ съмъ толкова добъръ човѣкъ. Никому пакости не правя. Какво искатъ хората отъ мене?“ Казвамъ: бащата, когото вие сами избрахте, той ви създаде всички тия нещастия. Вие направихте кривъ изборъ.

Оттукъ ние правимъ слѣдното заключение: кривитѣ избори, които ние сами си правимъ въ живота, ни създаватъ хиляди нещастия. Въ Писанието се казва: „Роденъ отъ вода и Духъ.“ Когато на родения отъ вода и Духъ кажатъ да си избере баща и майка отъ тия 100 души, той не прави никакъвъ изборъ. Така е. Прѣдставятъ ли ви 100 души да направите отъ тѣхъ изборъ, казвамъ: не правете никакъвъ изборъ! Христосъ изнася слѣдното положение: „Роденъ отъ вода и Духъ“. Родениятъ отъ вода и Духъ познава своя Баща и затова не прави изборъ. Въ трѣта отношение, водата прѣдставлява Божествения животъ. Всѣки човѣкъ, който има въ себе си началото на Божествения животъ, на Божествения Духъ, т. е. разумното начало, той намира, че между всички нѣща въ свѣта съществува велико единство. И ако отсѣкатъ този човѣкъ съ брадва, той ще каже: „Азъ избрахъ глога за мой баща въ този животъ, защото имахъ нужда отъ тази опитностъ. Когато нѣкой

човѣкъ mine покрай мене, азъ нарочно ще го закача съ бодлитѣ си“. Той ще ме попита: „Защо ме закачашъ?“ — Искамъ да те опитамъ, какъвъ човѣкъ си. И като го видя, че иде съ брадва да ме отсѣче, казвамъ: признавамъ, че ти си силенъ човѣкъ, защото можешъ да отсѣчешъ трѣна. Такъвъ човѣкъ е въ състояние да изправи и своитѣ погрѣшки.

Отъ този примѣръ ние вадимъ заключение за себе си и казваме: въ всѣки човѣкъ, който може да отсѣче единъ трѣнь или единъ глогъ, има една добродѣтелна чѣрта, че той може да изправи своитѣ погрѣшки. Когато ме отсича като трѣнь, или като глогъ, съ това той ми прави голѣмо добро, защото ме учи, какъ да изправямъ погрѣшкитѣ, които правя. И азъ трѣбва да имамъ брадва, че както този човѣкъ постѣпва спрѣмо мене, трѣна, който закачамъ дрехитѣ на хората и ги кжсамъ, така и азъ трѣбва да постѣпвамъ спрѣмо своитѣ вжтрѣшни погрѣшки. Само така могатъ да се разрѣшатъ въпроситѣ. Мислимъ ли по другъ начинъ, ни какво разрѣшение на въпроситѣ не може да се постигне.

„Истината ще ви направи свободни.“

Вие, и като млади, и като стари, трѣбва да разрѣшавате въпроситѣ на вашия животъ отъ новото гледище, но нѣма да ги разрѣ-

шавате изведнѣжъ. Има редъ физически, материални въпроси, които трѣбва да разрѣшите; има редъ духовни въпроси, които сѣщо трѣбва да разрѣшите; и най-послѣ, има и редъ Божествени проблеми, които трѣбва да разрѣшите. Сега се срѣщатъ много хора обезсърдени, отчаяни, които казватъ: „Боленъ съмъ, не ще мога да постигна своитѣ желанія, не мога да уча, не мога да се подвизавамъ духовно.“ Нужно е тия хора да направятъ прѣзъ лѣтото най-малко 60 — 70 водни бани, да се изпотятъ, да се прѣчисти тѣлото имъ, за да добиятъ необходимото за тѣхъ здраве и сила. Нѣкой казва: „Азъ съмъ бѣденъ човѣкъ, нѣмамъ дрехи за прѣобличане, нѣмамъ достатъчно врѣме за тия упражнения.“ Казвамъ: ако вие не използвате топлото врѣме и не употребите малко усилие за тия бани, за да изхвърлите изъ организма си всички утайки, които сѣ наслоени въ него, природата сама ще ви застави да направите тѣзи упражнения. По какъвъ начинъ ще ви застави природата? — Тя ще ви тури на легло, да лежите най-малко 5 — 6 мѣсеца, и тогава ще се принудите и отпускъ да си вземете, ако сте чиновникъ, и срѣдства да си доставите, ако сте бѣденъ.

Казвамъ: прѣди да сте се разболѣли, погрижете се за вашето здраве! Вие чакате края ви да се опне, да изгнѣе, да се

скжса и тогава търсите начинъ, какъ да го свързвате. Имайте прѣдъ видъ слѣдното правило: не кжсайте най-тънкия конецъ! Не кжсайте и не вързвайте! Всички трѣбва да бждете умни, правилно да разрѣшавате вжтрѣшнитѣ противорѣчия, които изпжкватъ въ васъ. Ставате сутринъ, но сте недоволни нѣщо. Защо? — Не можемъ да се молимъ на Бога. — Радвайте се, че сега, именно, като сте недоволни, имате най-добри условия да се молите на Бога. Жената е недоволна отъ живота си; мжжътъ е недоволенъ отъ живота; дѣцата сѣ недоволни отъ живота. Нека всички се обърнатъ къмъ Бога и кажатъ: „Господи, ние сме недоволни отъ живота, но затова идваме при Тебе, да ни научишъ, какъ да се освободимъ отъ недоволството. Прости ни, че сме недоволни. Направихме кривъ изборъ въ живота си, но втори пжтъ нѣма да правимъ никакъвъ изборъ. Тогава ще бждемъ родени отъ вода и Духъ“. Слѣдъ това отивате при Бога и Му казвате: „Господи, прости ни! Никому добро не направихме, но и на себе си добро не направихме, ние сме голѣми безвѣрници“. Питамъ: какъ познавате, че сте безвѣрници? Значи, вие имате двѣ мѣрки, двѣ идеи, двѣ съзнания въ себе си. Едното съзнание ти казва: ти не вървашъ, както трѣбва. Другото съзнание ти казва: ти вървашъ, както трѣбва. Направишъ нѣ-

какво добро. Едното съзнание ти казва: „Добро е това, което направи.“ Другото съзнание казва: „Не трѣбваше да правишъ това нѣщо!“ Ти седишъ, размишлявашъ и си казвашъ: „Цѣли 20 години вече, какъ вода духовенъ животъ, но светия не мога да станa“. Да станешъ светия, това значи да станешъ красивъ човѣкъ. Не можешъ ли да станешъ красивъ, ти не си разрѣшилъ въпроса.

„Истината ще ви направи свободни.“ Разумниятъ човѣкъ, който е намѣрилъ Истината, при каквото положение и да изпадне, каквито условия и да му се дадатъ, той ще може да разрѣши всички мжнотии въ своя животъ. Това значи човѣкъ съ характеръ. Нѣкой се разгнѣвилъ, казалъ нѣколко думи повече, отколкото трѣбва — нищо отъ това. Нека този човѣкъ вземе поука отъ себе си и да започне да работи. Такъвъ човѣкъ ще има по-голѣмо уважение и почитание въ невидимия свѣтъ отъ онзи, който никога не е работилъ, а е красивъ. Грѣшникътъ, който е падаль и ставаль, има по-голѣма цѣна въ невидимия свѣтъ отъ онзи, който никога не е падаль, не е грѣшилъ. И ангелътъ, който е падаль и ставаль и послѣ се връща при Баща си, е за прѣдпочитане прѣдъ онзи, който никога не е грѣшилъ. Азъ говоря за земния животъ, за ония, които сж обезсърдени и казватъ: „Ние не сме постигнали нищо въ

този свѣтъ.“ — Не, много нѣщо сж постигнали. Казвате: „Какво ни струва горчивата опитностъ?“ Казвамъ: трѣбва да се учите отъ вашата горчива опитностъ, отъ вашата жлъчка! Какво прѣдставлява жлъчката? Ако жлъчката не бѣше горчива, сърцето не би туптѣло. Жлъчката взима всички противорѣчия, които се зараждатъ въ сърцето и ги прѣработва въ себе си, вслѣдствие на което става горчива. Тя прѣдпазва сърцето отъ всички горчивини, които се набиратъ въ него.

Ако попитате стомаха и червата, защо трѣбва постоянно да работятъ, тѣ ще ви кажатъ: „Ние трѣбва да работимъ, за да освободимъ жлъчката отъ отровитѣ, които ѝ причиняватъ страдания.“ Ако сте жлъчка, стомахътъ, червата ще ви кажатъ: „Прати ни малко отъ твоята отрова, та като смиламе храната, ще те освободимъ отъ страданията ти.“ Всички хора иматъ нужда отъ сърце, но иматъ нужда и отъ жлъчка. Сърцето безъ жлъчката не би могло да тупти. Ако нѣкой моментъ въ живота ви се роди едно противорѣчие, то е тѣй необходимо, както жлъчката е необходима за сърцето. Черниятъ дробъ е тѣй необходимъ за бѣлия дробъ, както симпатическата нервна система е необходима за мозъка.

Казвамъ: съврѣменнитѣ хора трѣбва да знаятъ, че между всички нѣща има извѣст-

ни съотношения, известна корелация. Обаче, който не разбира тия нѣща, иска изведнѣжъ да стане ангелъ, безъ изпитания, безъ мжчноти, безъ страдания. Ако човѣкъ не мине прѣзъ изпитания и страдания, най-малкиятъ противорѣчия въ живота му ще го спънатъ. Напримѣръ, нѣкой твой приятелъ ти далъ грѣбъ, не те поздравилъ, ти веднага се наскърбявашъ и усъмнявашъ въ него. Слѣдъ малко този твой приятелъ ти даде лицето си, поздравя те любезно, и ти веднага се зарадвашъ. Питамъ ви: ако срещнете едного, който има да взима пари отъ васъ, нѣма ли да се зарадвате, като видите гърба му? — Ще се зарадвате. Радвайте се, когато нѣкой вашъ приятелъ ви даде гърба си. Това е философия! Кога се радватъ хората? — Когато онзи, който има да имъ дава, обърне лицето си къмъ тѣхъ и каже: „Азъ нося пълна кесия. Отъ кога ви търся!“ Значи, хората се радватъ, когато иматъ да взиматъ.

Питамъ: кога се радва дѣтето? — Когато отиде при крушата. То погледне нагорѣ къмъ плодоветъ ѝ и казва: „Колко се радвамъ, че те намѣрихъ!“ Крушата казва: „Отъ колко врѣме те чакамъ, пълна кесия нося!“ Дѣтето хване крушата, поразтърси я малко, взима си нѣколко плодове отъ нея, изяжда ги и казва: „Много хубава е тази круша!“ Отива това дѣте зимно врѣме при крушата и

какво вижда? — Тя му обърнала грѣбъ, кесията ѝ е празна. Това сж положения, на които се натъкваме въ живота. Азъ ви давамъ тия примѣри, за да гледате разумно на живота. Ако гледате така, всичкитѣ ви работи ще вървятъ добръ, отъ нищо нѣма да се спъвате. Ако разбирате нѣщата въ тѣхния дълбокъ смисълъ, макаръ и да имате противорѣчия при условията, въ които сега живѣте, Божествениятъ Духъ, Истината, която е въ васъ, ще ви направи свободни. Само по този начинъ вие ще можете да растете. Ако не можете да гледате така на нѣщата, никакво растене не може да има. Само така може да се разбере и новото учение.

Всички съврѣмenni хора трѣбва да държатъ въ ума си слѣдната мисль: въ Бога нѣма противорѣчия. Всичко, което Той върши, е добро. Това не значи, че зло не съществува въ свѣта. И доброто, и злото съществуватъ въ свѣта, дѣто иматъ свое дълбоко прѣдназначение. Обаче, Богъ използва и злото за добро. Въ Писанието е казано: „Ако нѣкой човѣкъ каже, че не е грѣшилъ, той не говори Истината; и ако нѣкой каже, че не е правилъ добро, пакъ не говори Истината. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е правилъ добро или зло. Защо? — Понеже въ свѣта, въ който живѣте, доб-

рого и злото, като двѣ противоположни сили, сж въ постоянно състезание. Ето защо, злото понѣкога идва у васъ, вѣнъ отъ вашитѣ желанія, вѣнъ отъ вашата воля. И доброто понѣкога се налага, безъ да го желаете.

И тъй, като говоря за млади и за стари ученици, азъ имамъ по-особено разбиране отъ това, което съществува въ обикновения животъ. Като раздѣлямъ ученицитѣ на млади и стари, азъ ги разглеждамъ по отношение степенъта на тѣхното развитие. Младъ ученикъ е този, който се намира още въ началото на своето развитие. Старъ ученикъ е този, който е завършилъ своето развитие, своята еволюция на земята. Между васъ нѣма нито единъ, който да е завършилъ своето развитие. Младиятъ ученикъ всѣкога има възможностъ да се срещне съ единъ отъ ученицитѣ, които сж завършили своето развитие. Както дѣтето, което ще се роди, ще срещне своята майка на земята, така и младиятъ ученикъ, който има да се развива и учи, ще срещне по-опитенъ отъ себе си, който да го ръководи. Значи, младитѣ ученици ще се срещнатъ съ старитѣ ученици, които сж завършили своето развитие и помежду имъ ще се образува вжтрѣшна връзка. Както между майката и дѣтето съществува

вжтрѣшна връзка, така съществува връзка и между младитѣ и старитѣ ученици.

Въ Писанието е казано: „Ще изпратя Духа си върху васъ“. Духътъ прѣдставлява, именно, тия стари ученици, които сж завършили своето развитие на земята. Тѣ познаватъ пжтя, по който вървятъ сега младитѣ ученици, и като дойде нѣкой отъ тѣхъ при единъ младъ ученикъ, той ще му каже: „Азъ виждамъ, че ти си скърбенъ, обезсърденъ; едно врѣме и азъ бѣхъ като тебе, но ето, сега зная вече, кой е цѣрътъ на това състояние“. Единъ го утѣшава, другъ го утѣшава, докато му помогнатъ въ това затруднено положение, въ което е изпадналъ. Тия стари братя отварятъ книгата на живота, четатъ отъ нея и помагатъ на по-малкитѣ си братя. На какъвто въпросъ и да се натъкне младиятъ ученикъ, по-стариятъ ученикъ знае, какъ да го разрѣши. Той ще му каже: „Прѣди толкова и толкова години, ето, какъ азъ разрѣшихъ този въпросъ. Като го изслуша младиятъ, ще му олекне на душата.

Като ви говоря за старитѣ ученици, не мислете, че старостъта имъ се изразява въ бѣла брада и мустаци, както и въ бѣли коси. Не, старъ ученикъ наричамъ този, който се отличава съ голѣма разумностъ, съ голѣма опитностъ и е проникнатъ отъ дълбокото желание да помага на своитѣ по-

малки братя. Тия по-голъми братя се радват на своите по-малки братя и безъ да се спиратъ прѣдъ въпроса, дали сж праведни или грѣшни хора, тѣ веднага сж готови на услуга, щомъ се обърнатъ къмъ тѣхъ. Въ каквото положение да видятъ малките си братя, тѣ не имъ се сърдятъ, но казватъ: „Ето, какъ може да се направи тази работа“. Ако се обърне къмъ тѣхъ нѣкой праведенъ човѣкъ, тѣ ще му кажатъ: „За да запазишъ и занапрѣдъ чистотата на своите дрешки ето, какво трѣбва да направишъ: ще си купишъ единъ хубавъ гардеробъ, и щомъ си свършишъ работата, ще ги приберешъ“. Ако пъкъ се обърне къмъ тѣхъ нѣкой грѣшенъ човѣкъ, на когото дрехите сж окжсани, изцапани, тѣ ще му покажатъ начинъ, какъ да се изчисти и обнови.

Сега вече е ясенъ стихътъ: „Ще изпрати Богъ Духа си да ви ръководи“. Този Духъ ще влѣзе въ сърцата на всички хора и ще ги ръководи. Всѣки, който може да ръководи другите хора, той е миналъ вече по пѣтя, по който тѣ сега минаватъ. И Христосъ, Който сега ръководи цѣлото човѣчество, е миналъ по пѣтя на всички страдания, затова, именно, може да помага на ония, които страдатъ.

Често младите ученици питатъ: „Какво трѣбва да направимъ, за да постигнемъ идеа-

литъ на своята душа? — Тѣ трѣбва да примиятъ своята красота съ своята грозота, своето добро съ своето зло, споредъ тѣхните схващания. Слѣдъ това, тѣ трѣбва да се проникнатъ отъ мисълта, че Истината ще ги направи свободни. Тази Истина, взета въ широкъ смисълъ, може да се приложи въ живота на всички хора. Не допускайте въ себе си мисълта, че това учение, че тази Истина не е за васъ и може да се приложи само при благоприятни условия на живота ви. Не мислете така. Знайте, че когато и да е, вие ще се натъкнете на този въпросъ. Мнозина казватъ: за насъ още не е дошло врѣмето. Казвамъ: дошло е врѣмето за всички млади ученици. Не чакайте да ви изкаратъ насила навънъ и тогава да видите, че слънцето е изгрѣло вече. Когато човѣкъ не излѣзе доброволно вънъ на свѣтлината, условията ще го заставятъ насила да излѣзе. Волътъ е впрегнатъ насила да оре на нивата, понеже не е разрѣшилъ правилно въпроситъ на своя животъ. Хрътката на ловджията гони заека въ гората, и той бѣга, понеже не е разрѣшилъ правилно въпроситъ на своя животъ. Ако човѣкъ слуша своя вътрѣшенъ гласъ и се подчинява на великия законъ, който работи въ него, страданията му ще се прѣвърнатъ на радостъ. Ако той не слуша своя вътрѣшенъ гласъ и не се подчинява

на този великъ законъ, страданията му нѣма да се прѣмахнатъ.

Днесъ има благоприятни условия за развитието на всички хора. Кои сж тия условия? — Страданията и мжнотиитѣ. Тѣ сж необходимо условие за вашето развитие. Казвате: „Какво ще стане съ насъ, ако свѣтътъ се развали?“ Да се прѣдполага, че свѣтътъ ще се развали, това сж човѣшки схващания. Ако свѣтътъ се развали въ едно отношение, Богъ ще го прѣсъздаде отново въ друго отношение, и то по-хубаво отъ първия, който се развалилъ.

Сега, за да не се обезсърдчавате въ живота, трѣбва да разбирате, че Истината ще ви направи свободни. Помнете, че при великия изворъ на живота има мѣсто за всички, и може да отидете при него, да уталожите жаждата си. Нѣкой запитва: „Защо трѣбва да вѣрвамъ въ Бога?“ — Ако нѣмашъ вѣра въ Бога, твоятъ животъ не може да се изрази напълно и не ще можешъ да постигнешъ нищо. Какво може да се ползува болниятъ отъ най-хубавата храна, ако тя не се смिला добръ въ стомаха му? Това ядене повече ще развали стомаха му и ще му причини голѣми страдания. Да имашъ страдания, безъ да разбирашъ, защо страдашъ, това значи да се обезсмили животътъ ти; да имашъ страда-

ния и да разбирашъ, защо страдашъ, това е осмисляне на живота ти.

Сега всички трѣбва да знаете, защо сте родени, защо сте дошли на земята, какво трѣбва да постигнете и какво сте постигнали. Ако знаете, защо сте дошли и ако сте постигнали, каквото трѣбва, това е добро за васъ; и ако не знаете, защо сте дошли и нищо не сте постигнали, и това е добро. Ако страдате е добро, и ако се радвате, пакъ е добро; ако имате знания е добро; и ако нѣмате знания, пакъ е добро — ще дадете възможностъ на други да работятъ за васъ. Въ каквото положение и да се намирате, не съжалявайте, благодарете на Онзи, Който ви е пратилъ на земята, че ви е създалъ тъкмо такива, каквито сте. Казвате: „Защо не съмъ се родилъ царъ, да ми служатъ другитѣ хора?“ Питамъ: въ дадения случай, колко царе може да има на земята? — Ама защо не съмъ богатъ? — Въ дадения случай, колко богати хора може да има на земята? Какво може да желаете при условията, въ които сега се намирате? — Да бждете добри и разумни. За това нѣщо има възможностъ и условия за всички. Всѣки може да люби; всѣки може да обича Истината; всѣки може да бжде правдивъ; всѣки може да бжде разуменъ; всѣки може да бжде добродѣтеленъ. Това е изворътъ, при който има по-

малко мъстице за всички, да седнатъ и да уталожатъ жаждата си. Тия нѣща желайте, а оставете другитѣ, които сж достъпни само за малцина. Непостижимитѣ желаня сж само за ония, които сж достигнали високитѣ върхове.

Казвамъ: засега гледайте да постигнете въ живота си само достъпнитѣ нѣща за всички, а именно: да бъдете добри и разумни. Въ тази доброта и разумностъ ще се осмисли вашиятъ бъдещъ животъ, върху тѣхъ Богъ ще гради живота. Тѣ ще бждатъ условия за постигане на чистия животъ, къмъ който всички се стремятъ. Значи, всички хора, безъ изключение, могатъ да бждатъ добри и разумни, и трѣбва да бждатъ добри и разумни — това отъ тѣхъ зависи. При великия изворъ на живота има мѣсто за всички. Достатъчно е вие да направите малко усилие само, за да отидете до извора. Съ какво канче ще черпите вода отъ извора, това не е важно; нѣкои могатъ да си послужатъ съ ржката направо, други — съ дървено канче, трети — съ стъклено, четвърти — съ сребърно, пети — съ златно — безразлично е това. Важно е тази вода да влѣзе въ вашето тѣло и да придобие свой изразъ. Не казвайте, че нѣма смисълъ да отивате при извора, щомъ нѣмате сребърно или златно канче. Смисълътъ на нѣщата не се заключава

въ външната форма. По едно врѣме въ варненската гимназия, между ученицитѣ, се бѣше явила манията да носятъ очила съ златна верижка, да минаватъ за учени хора. Тѣ имали единъ ученъ учителъ, който носилъ очила съ златна верижка, и повечето отъ ученицитѣ рѣшили да му подражаватъ. Като туряли очила, тѣ се мислѣли за професори, за учени хора. Казвамъ: учението не се постига съ носене на очила. Напуснете модата. По-добрѣ е безъ очила.

Сега, вие, младитѣ ученици, ще подемете тази задача и ще я приложите въ живота си. Всѣки ще работи тѣй, както разбира. Нѣма ученикъ, който да не знае своята програма. Ученикътъ, който е влѣзълъ въ първи класъ на гимназията, не знае ли програмата си? — Знае я. Ученикътъ отъ втори класъ, не знае ли програмата си? — Знае я. Ученикътъ знае програмата си за всѣки день и часъ.

Днесъ ще ви поздравя съ влизането ви въ училището и съ започване ученето, споредъ опрѣдѣлената за всѣки класъ програма. И професоритѣ ще започнатъ работата си единъ слѣдъ другъ, нѣкои съ очила, други безъ очила. На ученицитѣ казвамъ да не подражаватъ на професоритѣ си съ очила, а да учатъ това, което тѣ имъ прѣподаватъ.

„Истината ще ви направи свободни“.

Кой ще ви доведе до тази Истина? — Професоритѣ на това велико училище. Тѣ ще ви доведатъ до вътрѣшното разбиране на Божествената красота, на Божествената доброта и разумностъ, които ще ви направятъ свободни. Тогава вие ще кажете: сега нашиятъ животъ добива смисълъ.

И сега, азъ желая Божието благословение, Божията благодѣлностъ, Божията милостъ, които сж ви слѣдвали досега, да ви слѣдватъ и за въ бждеще въ пжтя на това велико учение. Никой отъ васъ да не се обезсърдчава! За всинца има мѣсто въ училището. Всички нѣма да бждете еднакво облѣчени, но бждете доволни отъ своитѣ дрешки.

Нѣкои казватъ: „Този е послѣдниятъ день на нашата срѣща въ училището“. Казвамъ: послѣдниятъ день подразбира приложение на учението. Послѣдниятъ день въ училището е послѣдниятъ срокъ, когато ученицитѣ могатъ да приложатъ това, което сж учили прѣзъ годината. Сега, именно, ще започнете работата. Този день ще задигнете рала и мотики, ще впрегнете воловетѣ, и всички на работа! Като започнете работа, и музика ще ви свири, Съ музика ще трѣгнете, както военнитѣ трѣгватъ на бойното поле: музиката върви напредъ, а войницитѣ слѣдъ нея.

И тъй, азъ ви поздравлявамъ съ работата ви, съ музиката, съ пѣснитѣ, съ всичкитѣ

ви пособия: книги, раници, рала, мотики и т. н. Вложете Истината дълбоко въ душитѣ си! Тя ще ви направи свободни за далечни врѣмена. Съ нея ще постигнете далечни мечти и копнежи на вашия умъ и на вашето сърце.

ЗАКОНЪ

ЗА ЕДИНСТВО И ОБЩНОСТЪ

Лекции на специалния класъ
отъ
Учителя

СОФИЯ
1928

Роденъ отъ Бога.

Ще говоря само върху три думи отъ священата книга: „Роденъ отъ Бога“.

Често съврѣменнитѣ философи третиратъ въпроса: какъвъ е смисълътъ на живота? Азъ нѣма да говоря подробно върху този въпросъ, но казвамъ: когато човѣкъ е роденъ, животътъ вече има смисълъ. Питамъ: можете ли да опрѣдѣлите дължината на една рѣка, която още не е започнала да тече? Можете ли да опрѣдѣлите свѣтлината на слънцето, което още не е изгрѣло? Тогава, какъ ще опрѣдѣлите, какъвъ е смисълътъ на живота, ако хората не сж още родени? Слѣдователно, животътъ не може да има нѣкакъвъ смисълъ за човѣка, който още не е роденъ.

Нѣкой пита: може ли да излѣзе нѣщо отъ мене? — Ако не си роденъ, нищо не може да излѣзе. Чудни стел! Какъ може да излѣзе нѣщо отъ това, което не е родено? Какъ може да излѣзе нѣщо отъ земя, на която нищо не си сѣлъ? Щомъ нищо не си сѣлъ, нищо не може да излѣзе. Ако си сѣлъ жито, ще излѣзе жито; ако си сѣлъ цареви-

ца, ще излѣзе царевица. Изобщо, каквото си сѣлъ, това ще излѣзе. Да разискваш върху това, какво може да роди една нива, на която нищо не си сѣлъ, това е празно философствуване. Това азъ наричамъ „философия на празнитѣ думи“.

Мнозина отъ съврѣменнитѣ хора питатъ: какъ можемъ да се спасимъ? — Ако не си роденъ, не можешъ да се спасишъ; ако си роденъ, можешъ да се спасишъ. Който не е роденъ, той не е грѣшилъ, и нѣма какво да се спасява. Нѣкой казва: какъ ще позная Бога? — Ако си роденъ, ще Го познаешъ; ако не си роденъ, нѣма какво да Го познавашъ. Намѣрите ли се прѣдъ извѣстно противорѣчие въ живота си, разсждавайте философски: роденъ ли съмъ азъ, или не съмъ роденъ. То значи: посѣтъ ли съмъ на нивата, или не съмъ посѣтъ. — Ама азъ трѣбва да мисля. — Ако не си роденъ, нищо не можешъ да мислишъ, главата ти нищо не може да роди. Роденъ ли си, ще мислишъ и ще чувствувашъ — главата ти ще ражда и сърцето ти ще ражда — всичко въ тебъ ще ражда. То значи: родениятъ ще сѣе и плодъ ще ражда.

Сега, за мене не е важно, дали ще разберете това, което ви говоря, или не. Азъ говоря за тѣзи, които сж родени и знаая положително, че тѣ ще ме разбератъ. У васъ

ще се зароди мисълта, дали сте родени или не. Това е задача, разрѣшението на която се отнася лично до всѣки едного. Нѣкой може да запита: азъ роденъ ли съмъ, или не? Който задава такъвъ въпросъ, ще мяза на онзи българинъ Стоянъ, на когото откраднали магарето. Единъ день той трѣгналъ за града да продава магарето си, но по пътя се уморилъ и легналъ подъ едно дърво да си почине. За да не открадне нѣкой магарето му, той го завързалъ съ юлара за ржката си и спокойно заспалъ. Въ това врѣме покрай него минали нѣколко дѣца, и като го видѣли, че спи, внимателно развързали магарето, като оставили само юлара въ ржцѣтъ му, и избѣгали. Като се събудилъ, Стоянъ видѣлъ въ ржката си само юлара, а магарето го нѣмало. Той поразтъркалъ очитѣ си, да види, дали не се лъже, и си казалъ: „Стоянъ ли съмъ азъ, или не съмъ? Ако съмъ Стоянъ, магарето отиде; ако не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.“ Защо Стоянъ се запитва, дали е той, или не е? Значи, той е изгубилъ нѣщо съществено и казва: „Ако азъ съмъ Стоянъ, изгубихъ магарето и съжалявамъ за него; ако пъкъ не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.“ Той съзнава, че е изгубилъ нѣщо важно, но все пакъ си дава малка утѣха и казва: „Поне единъ юларъ спечелихъ“.

Често и ние, съврѣменнитѣ хора, като

изгубимъ нѣщо съществено въ живота — магарето си — се утѣшаваме поне съ юлара. Като влѣзе въ живота и изгуби магарето си, човѣкъ съзнава, че по-рано животътъ му е билъ по-лекъ съ магарето. Изгубили магарето си, той казва: тежъкъ е животътъ ми! Защо е тежъкъ животътъ ти? — Изгубихъ магарето. Послѣ казва: животътъ ми олекна. Защо? — Намѣрихъ магарето си.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави.“

Това учение е основата на живота, начало на една велика философия. Думата „роденъ отъ Бога, раждане“ не подразбира еднократенъ процесъ, но вѣченъ, непрѣривенъ процесъ: ежедневно, ежечасно, ежеминутно ще се раждашъ. Да мисли човѣкъ, че само единъ пътъ се ражда, това не е нѣ каква дълбока философия, това е чисто материалистическо схващане. Отъ Божествено гледище „раждането“ е вѣченъ процесъ. Вчера може да си билъ роденъ, а днесъ да не си роденъ и обратно: вчера може да не си билъ роденъ, а днесъ да си роденъ. И едното е възможно, и другото е възможно. Казвате: въ тази мисълъ има противорѣчие. — Ние не се занимаваме съ противорѣчиата въ живота, оставяме ги сами да се разрѣшаватъ. Има една философия, която казва: не губете врѣмето си съ разрѣшаване на противорѣчиата въ живота. Защо? — Понеже хо-

рата на земята не разполагатъ съ достатъчно врѣме. Вие сте се родили въ епоха, въ която нѣмате на разположение много врѣме, затова живѣете почти извънъ врѣмето. Въ физическия свѣтъ пространство имате достатъчно, но врѣме нѣмате.

Днесъ хората съзнаватъ този фактъ, и затова всички бързатъ, като казватъ: врѣме нѣмаме! Прѣдложете на кого и да е да прочете нѣкоя хубава книга, той ще ви каже: врѣме нѣмамъ! Накарайте нѣкоя домакиня да направи нѣщо извънъ своята работа, и тя ще каже: врѣме нѣмамъ! Всички хора се оплакватъ, че нѣматъ врѣме. Всѣки моментъ отъ врѣмето е заетъ съ опрѣдѣлена работа.

Думата „раждане“ може да се разгледа въ тѣсенъ и въ широкъ смисълъ. Азъ я разглеждамъ въ широкъ смисълъ, за да не се спънете, защото въ тѣснотата се крие злото. Когато човѣкъ се спъва, това показва, че той живѣе въ тѣсния смисълъ на нѣщата. Злото живѣе въ тѣсния смисълъ на любовта, на мъдростта, на истината, на правдата, на добродѣтелята и т. н. Злото търси мѣсто въ тѣсногрудството, но дойде ли до широчината, до широкогрудството, то казва: това мѣсто не е за мене, тукъ не мога да живѣя, изгубвамъ се. И дѣйствително, всѣко нѣщо трѣбва да има свое първоначално мѣсто, т. е. свое начало. Ако нѣщата започватъ отъ своя

първоначален пунктъ, тѣ ще получатъ и своя естественъ подемъ. При това положение ще може да очакваме качествата на раждането.

Често хората запитватъ, на какво се дължатъ противорѣчията въ живота. За да се обяснятъ противорѣчията въ живота, ще ви приведа единъ малкъ разказъ, който се отнася до старитѣ врѣмена. Въ разказа се говори за нѣкой си графъ Карнаци — чудакъ човѣкъ въ своитѣ разбирания и проявления. Той билъ затворенъ, саможивъ човѣкъ, така далечъ отъ хората и тѣхнитѣ болки и страдания, че самъ не помнилъ да е направилъ нѣкому най-малкото добро. Богатъ човѣкъ билъ графъ Карнаци, живѣлъ близо до морето, дѣто ималъ обичай да излиза често на разходка. Всички хора, които го познавали, имали лошо мнѣние за него, като жестокъ, суровъ човѣкъ — никому благъ погледъ, никому дума не казвалъ, на никой просекъ милостиня не давалъ.

Наблизо до кжщата на графа живѣлъ бѣденъ, скроменъ човѣкъ, но голѣмъ философъ, нареченъ Севадинъ. И той билъ голѣмъ чудакъ: бѣдно облѣченъ, безъ шапка и безъ обуца, отъ никого нищо не приемалъ, живѣлъ съ каквото ималъ. Никога не търсилъ удобства въ живота си, задоволявалъ се съ най-малкото, което ималъ. Занимавалъ се, обаче, съ философия и наука — единственото

удоволствие въ неговия животъ. Прѣкарвалъ днитѣ на своя животъ като философъ-стоикъ. Единъ день Севадинъ се заинтересувалъ отъ живота на графъ Карнаци, започналъ внимателно да го изучава съ сериозното и искрено желание да му помогне по нѣкакъвъ начинъ, да измѣни малко своя характеръ. Редъ години той проучавалъ живота на Карнация, наблюдавалъ го въ неговитѣ редовни разходки покрай морето. Веднѣжъ му дохожда на умъ една свѣтла идея, да отвори тази душа, и си казва: „Ще направя единъ опитъ, да видя, какъвъ резултатъ иматъ моитѣ теории.

Опитътъ му се състоялъ въ слѣдното: отивалъ всѣка сутринъ на морето, прѣди да е дошълъ още Карнаци, и тамъ, върху пѣсѣка на морския брѣгъ, написвалъ по едно изречение на нѣкой отъ великитѣ философи, мъдреци или Учители, които сж живѣли отъ началото на свѣта, до послѣдно врѣме. Написвалъ изречението и се скривалъ нѣкъдѣ, отдѣто могълъ да наблюдава, какво ще направи Карнаци, като дойде покрай морето. Идва Карнаци, разхожда се, наблюдава морето, и изведнѣжъ забѣлѣзва нѣщо написано върху пѣсѣка. Чете, намира, че това изречение е хубаво, дълбока философия има въ него и си казва: „Чудно нѣщо! Кой ще е написалъ тукъ това изречение? Жалко, вълнитѣ на морето ще дойдатъ до брѣга,

ще залѣятъ пѣсѣка и ще заличатъ изречението“. Замисля се и си заминава. На втория денъ дохожда, вижда друго изречение написано. На третия денъ — трето изречение и т. н. Замисля се вече сериозно, какъ да запази тия изречения, едно отъ друго по хубави и смислени. Севадинъ отдалечъ наблюдавалъ, какъвъ ефектъ произвежда тази замислена отъ него работа. Карнаци не могълъ да си обясни, кой ще е този човѣкъ, който пише тия хубави изречения на морския брѣгъ. По едно врѣме си казалъ: „Да не би това да е нѣкаква илюзия на моя умъ, да се заблуждавамъ нѣкакъ!“ Продължавалъ да прави всѣки денъ своитѣ разходки и всѣкога намиралъ по едно хубаво изречение, което слѣдъ малко морскитѣ вълни заливали. „Важни сж тия мисли, не трѣбва да се изоставятъ така на морскитѣ вълни, да бждатъ заличени“, си казва той. Брѣква въ джоба си да извади моливъ и намира такъвъ. Не много далечъ отъ него седи Севадинъ и наблюдава. Като го забѣлѣзва Карнаци, веднага го извиква и го запитва: „Ти безъ работа ли си?“ — Да. — Бѣденъ човѣкъ ли си? — Да, бѣденъ съмъ. — Знаешъ ли да пишешъ? — Зная. — Вземи тогава тѣзи листъ и моливъ и трѣгни слѣдъ мене, ще ти кажа, какво ще правишъ.

Сега вече трѣгватъ двамата заедно: Карнаци напредъ, Севадинъ слѣдъ него. Карнаци

спира прѣдъ първото изречение, започва да чете и казва на Севадина: „Пиши, каквото чувашъ“. Севадинъ пише. Отиватъ на друго мѣсто. Карнаци чете второто изречение, а Севадинъ пише. Отиватъ на трето, на четвърто мѣсто. Севадинъ прѣписва всичкитѣ написани изречения. Казва му Карнаци: „Ти си простъ човѣкъ, не разбирашъ тия изречения, но нищо отъ това. Утрѣ пакъ ще дойдешъ на сжщото мѣсто. Всичко, което съмъ ти продиктувалъ досега, както и това, което ще ти диктувамъ за въ бждеще, ще прѣпишешъ на чисто и така ще ми го донесешъ“. Денъ слѣдъ денъ отивалъ Севадинъ на морския брѣгъ и прѣписвалъ своитѣ изречения.

И тѣй, по този начинъ, между графъ Карнаци и Севадинъ се създава една вжтрѣшна връзка. По едно врѣме Карнаци чете едно отъ написанитѣ изречения: „Пий отъ самоизцѣдения сокъ на лозовата прѣчка!“ Слѣдъ това прочита второ изречение: „Пий отъ живата вода, която тече“. И най-послѣ прочита трето изречение: „Направи най-малкото добро, което никога досега не си направилъ“. Той се замислилъ дълбоко върху тия три изречения и казалъ на Севадина: „Този човѣкъ, който пише всѣки денъ тия изречения по морския брѣгъ, трѣбва да е нѣкой великъ философъ. Обаче, не е достатъчно само да прѣписваме тия велики изречения, но трѣбва

да ги приложимъ въ живота си, да видимъ тѣх-ния резултатъ. Ще приложатъ третото изрече-ние, да направятъ най-малкото добро. Кое счи-ташъ ти за най-малко добро?" — „Помисли малко!" казва му Севадинъ. — „Добрѣ, ще по-мисля. Отива Карнаци дома си и влиза въ своя-та стая, на която прозорцитѣ били затворени съ години. Като влѣзълъ вжтрѣ, замислилъ се и си казалъ: „Сега не мога да направя друго най-малко добро, освѣнъ това, да отворя кепен-цитѣ на прозорцитѣ въ моята стая, които не сж отваряни, откакъ сж умрѣли майка ми и баща ми." Отваря кепенцитѣ на прозорцитѣ, и веднага вижда обстановката на цѣлата стая.

На другия день Карнаци и Севадинъ пакъ отиватъ на морския брѣгъ и четатъ написано ново изречение: „Прочети най-прашасалата книга въ твоята стая! При това, чети я тъй, както е, съ праха заедно, безъ да го изгър-свашъ!" Карнаци си казва: имамъ една такава книга, навѣрно отъ никого непипана и неот-варяна отъ редъ поколѣния. Влиза въ стаята си, намира тази книга и безъ да я чисти отъ праха, започва да я чете. Да четешъ една книга, както е прашасала, да не чистишъ праха ѝ, това е философия! Чистишъ ли пра-ха ѝ и послѣ я четешъ, прахътъ ще влѣзе въ бѣлитѣ дробове и ще повлияе върху ума ти. Не махай праха отъ книгитѣ. Чети ги съ него заедно. Прахътъ, който е полепналъ

по книгитѣ на хората, има свое съдържание. Това не може да се доказва, но може да се опита. Ако нѣкой цигуларь постави внима-телно на цигулката една хартия, посипана съ пращецъ, и полека тегли лжка върху струнитѣ, отъ праха ще се образуватъ извѣстни линии, по които ще се познае, какви сж били тоно-ветѣ. Ще кажете: за насъ е непонятно, какъ така прахътъ върху книгитѣ да има свой сми-сьлъ и съдържание. Казвамъ: неразбранитѣ нѣща въ живота иматъ свой вжтрѣшенъ смисълъ.

Карнаци отваря прашасалата книга, и тя се указала Библията, която не била четена отъ прѣди четири поколѣния. Той отваря книгата и попада на слѣдното изречение: „Богъ е Любовь."

Замисля се върху тия думи и си казва: „Вѣрно е, че Богъ е Любовь, но Той оставя своитѣ дѣца да се напрашатъ така, както тази книга, затворена отъ четири поколѣния насамъ." Не е ли малко противорѣчиво, като казваме, че Богъ е Любовь, а при това сжществуватъ най-голѣмитѣ страдания въ свѣта? Не е ли малко противорѣчиво, като казваме, че Богъ е Любовь, а при това смъртта сжествува въ свѣта? Не е ли малко противорѣчиво, като казваме, че Богъ е Любовь, а при това зло то сжествува на земята?

Азъ приведохъ този примѣръ, за да ви изясня чръзъ него положението, въ което вие се намирате. Севадинъ, това сте вие. Карнаци, това сж условията, обществото, въ които живѣете. Мнозина казватъ: нѣма работа за насъ. Казвамъ: вземете примѣръ отъ Севадина. Той не бѣше богатъ човѣкъ, но намѣри изходенъ пѣтъ, да спечели сърцето на Карнаци и да се сприятелятъ. Слѣдователно, намѣрите ли се прѣдъ нѣкое противорѣчие въ живота си, трѣбва правилно да го разрѣшите. То е вашиятъ Карнаци, съ когото вашиятъ Севадинъ трѣбва да се заеме, да изучи характера му, да спечели сърцето му и най-послѣ да се сприятели. Вашиятъ Севадинъ всѣки день трѣбва да пише по едно ново изречение на морския брѣгъ, безъ да се страхува, че вълнитѣ ще заличатъ усилията му. Ако едно отъ тия сѣменца попадне въ ума или въ сърцето на Карнация, цѣлѣта, къмъ която се стремѣлъ Севадинъ, е постигната.

Каква е била цѣлѣта на Севадина, нѣма да обяснявамъ. Важното е, че той ималъ близка и далечна цѣль въ живота си, къмъ която се стремѣлъ. Азъ не говоря за цѣлѣта на онѣзи, които не сж родени отъ Бога, но за цѣлѣта на роденитѣ отъ Бога. За послѣднитѣ Писанието казва: „Роденитѣ отъ Бога грѣхъ не правятъ“. Това не подразбира,

че по време и пространство тѣ не правятъ грѣхъ, но родениятъ отъ Бога, за всѣки даденъ моментъ, когато съзнава това, при каквито изкушения и да изпадне, грѣхъ не може да направи. Отъ философско гледище този въпросъ е ясенъ. Богатиятъ не може да краде. Питате: защо богатиятъ не може да краде? — Защото той е доволенъ, може да има всичко, каквото пожелае.

Ще кажете: въ какво седи тази невъзможность? Допуснете, че вие носите на гърба си единъ чувалъ, пълненъ съ скжпоцѣнни камъни и цѣлъ сте въ потъ отъ тежестъта на този товаръ. Питамъ: ако намѣрите по пѣтя още единъ такъвъ чувалъ, пълненъ съ скжпоцѣнности, ще го вземете ли на гърба си? — Не, ще оставите този чувалъ за другъ пѣтъ, той сега не може да ви съблзнява. Въ този моментъ вие сте богатъ, доволенъ човѣкъ. Когато се явяватъ противорѣчията въ живота ви, това показва, че вие не можете да се справите съ положението, защо едни хора носятъ пълни чували на гърба си, а други носятъ празни чували. Всѣки човѣкъ, който носи на гърба си празенъ чувалъ, има изкушения. Всички изкушения, скърби и страдания въ живота произтичатъ отъ празнитѣ чували. Човѣкъ, който носи на гърба си чувалъ, пълненъ съ скжпоцѣнности, е цѣлъ въ потъ, пѣшка, страда отъ тежестъта на чу-

вала, но той има планове, мечти, мисли, прѣдприема едно, друго — разчита на нѣщо. Човѣкъ, който носи празенъ чувалъ на гърба си, обръща се натукъ-натамъ, навсѣкждѣ вижда безмислие и пустота, и казва: празенъ е животътъ, нѣма смисълъ въ него.

Казвамъ: нека този, който носи празния чувалъ на гърба си, хване пѣтя на Севадина и отиде на морския брѣгъ да пише велики мисли. Онзи пъкъ, който носи пълния чувалъ на гърба си, е графъ Карнаци. Нека той прѣписва изреченията отъ морския брѣгъ и ги прилага въ живота си. Не постѣпватели така, всѣкога ще се намѣрите прѣдъ противорѣчия въ живота си. Обаче, не се опитвайте сами да разрѣшавате противорѣчиата!

Тази сутринъ азъ говоря на младитѣ ученици. Млади наричамъ тия, които сега започватъ работата си, а стари — тия, които отдавна работятъ. Това не подразбира, че старитѣ сж завършили своята работа, но работятъ вече. Като се говори, че едни сж млади, а други стари, това е по отношение върмето на тѣхната работа. Нѣкой ученикъ може да е постѣпилъ въ училището прѣди нѣколко години, но не учи, не работи. Това показва, че той е още младъ, не съзнава, какво трѣбва да прави. Другъ може да е постѣпилъ само прѣди една година, но той учи, работи. Този ученикъ е старъ, съзнава

задълженията си и учи. Често младитѣ ученици сж по-способни отъ старитѣ, а нѣкога старитѣ ученици сж по-способни отъ младитѣ. Способни ученици има и между младитѣ, и между старитѣ. Не разбирайте понятията „младъ и старъ“ въ тѣхния букваленъ смисълъ. Способенъ ученикъ е този, който идва въ училището съ готови дарби и таланти въ себе си, а училището му дава само условия за тѣхното развитие. Благороднитѣ чувства сжщо така не се създаватъ нито въ училището, нито въ обществото, но училището (и обществото сж само фактори, условия за тѣхното развитие. Слѣдователно, човѣкъ иде отнѣкждѣ съ готови заложби въ себе си, които той развива и разработва въ живота. Отдѣ иде човѣкъ въ свѣта, този въпросъ ще оставимъ настрана, защото, ако говоримъ за другия свѣтъ, мнозина ще кажатъ, че той не е реаленъ. Дѣйствително, всѣки свѣтъ, който не може да даде отпечатъкъ на физическия свѣтъ, се счита нереаленъ. Обаче, има свѣтове, които могатъ да се отпечатватъ на физическия свѣтъ. Сжщото нѣщо е и съ идеитѣ. Има идеи, които могатъ да се отпечатватъ въ нашия умъ, а има идеи, които не могатъ да се отпечатватъ въ нашия умъ.

Роденъ отъ Бога! — Това е началото на истинския, разумния животъ въ човѣка. Нѣкой казва: за да бѣде човѣкъ роденъ отъ

Бога, трѣбва да е високо ученъ! Ученикътъ трѣбва да започне съ тази велика проблема на живота си — да бжде роденъ отъ Бога. Правиленъ ли е процесътъ на физическото раждане? Колко мѣсеца продължава периодътъ на брѣмнеността за човѣка? — Деветъ мѣсеца. Прѣзъ този периодъ зародишътъ минава прѣзъ 400,000 форми въ утробата на майката, докато се създаде като човѣкъ. Освѣнъ 400,000 форми зародишътъ прѣзъ тия деветъ мѣсеца минава и редъ други форми, за които сега нѣма да говоримъ. Прѣзъ цѣлото врѣме на брѣмнеността вие можете да изчислите, по колко отъ тия форми се падатъ на минута, на часъ, на день. Когато кажемъ, че нѣкой е роденъ отъ Бога, ние подразбираме пакъ процеси подобни на зачеването и раждането, както това става и въ физическия свѣтъ на земята. Родениятъ отъ Бога постепенно ще минава отъ слава въ слава, отъ знание въ знание, отъ любовъ въ любовъ, отъ правда въ правда, отъ истина въ истина и т. н. Когато нѣкой казва, че има широки схващания за живота, азъ разбирамъ, че той се намира въ процеса на ново зачеване и отива къмъ новораждането, защото само въ този процесъ има постепенно разширяване.

Ще ви приведа още единъ разказъ, безъ да споменавамъ имена на лица, за които

се говори въ разказа. Ще ви прѣдамъ разказа въ проста форма, както дѣцата разправятъ приказки. Една царска дъщеря, благородна, добра мома, се разболѣла злѣ и била почти на умирање. Тя се обърнала къмъ Бога съ гореща молба да продължи живота ѝ, да поживѣе още на земята. Богъ чулъ нейната молба и рѣшилъ да продължи живота ѝ съ 20 години. За тази цѣль Той изпраща отъ небето единъ ангелъ съ писмо, въ което съобщава на царската дъщеря, че животътъ ѝ се продължава съ 20 години. Тя прочела писмото, зарадвала се и погледнала къмъ Божия посланикъ. Въ този моментъ се влюбила въ него. Сега вече тя се намѣрила прѣдъ една дилема, която не могла да разрѣши. Да отиде съ ангела на небето — не може, Богъ продължилъ живота ѝ съ още 20 години. Освѣнъ това, мѣчно ще ѝ бжде за майка ѝ, за баща ѝ — искало ѝ се да поживѣе на земята. Да остане ангелътъ при нея — и това не може. Той дошълъ на земята съ мисия: да прѣдаде писмото на царската дъщеря и да се върне горѣ. Какво да прави? Ако знаеше съдържанието на писмото прѣди да го отвори, тя би пожелала да отиде съ ангела заедно на небето. Ами сега? Ако рече да напусне земята и отиде съ ангела, тя ще прѣстъпни Божия законъ. Богъ ѝ продължава живота съ 20 години. Ако ангелътъ

остане на земята при нея, той прѣстѣпва Божия законъ, не е изпълнилъ мисията си, както трѣбва. Какво да се прави? — Вие ще разрѣшите тази задача.

Този разказъ изобразява сегашния ви животъ съ всички противорѣчия, които се срѣщатъ въ него. Сега животътъ на всинца ви е продълженъ съ 20 години. Какво ще правите? Любовта дойдѣ, донесе ви писмото Господа, но ще си замине. Съ нея не можете да отидете. Бѣше врѣме, когато можате да отидете съ нея, но тогава се откажете. Сега, младитѣ ученици, нека мислятъ, а старитѣ нека разгадаватъ. Младитѣ ученици да оратъ, а старитѣ да сѣятъ! Младитѣ да жънатъ, а старитѣ да вършеятъ! Младитѣ да копятъ лозето, а старитѣ да бератъ гроздето! Младитѣ да готвятъ, а старитѣ да ядатъ! Младитѣ да печелятъ, а старитѣ да харчатъ! Това сж положения изъ живота. Това е философия, която всѣки ще разбира, както може. Разбирайте я широко, споредъ новитѣ схващания, споредъ великия Божественъ законъ, който работи въ свѣта. За нѣкои свѣтътъ е загадка, а за други той е въпросъ на разрѣшение. За нѣкои свѣтътъ е мжчение, а за други той е свѣтлина. Свѣтътъ включва различни условия, при които всѣки човѣкъ се намира. Заключениеята, изводитѣ на този или онзи човѣкъ за свѣта, че той е добъръ

или лошъ, сж субективни. „Отчасти знаемъ, отчасти мждруваме“, казва Павелъ.

Нѣкой казва: тежъкъ е животътъ ми! Азъ подразбирамъ, че неговиятъ животъ е тежъкъ, но не и животътъ на другитѣ хора, нито животътъ на ангелитѣ. Животътъ на ангелитѣ е щастливъ, смисленъ. Когато нѣкой каже, че животътъ е брѣме, или че животътъ е борба, неговиятъ животъ е брѣме, неговиятъ животъ е борба. Никой не може да говори за трудноститѣ на цѣлокупния животъ. Когато нѣкой каже, че животътъ е щастливъ, това подразбира неговия животъ, но не и живота на другитѣ хора и сжщества. Това, което въ даденъ случай е вѣрно за едного, не е вѣрно за всички. Ако нѣкой човѣкъ се намира при сжщитѣ условия, при които се намирамъ и азъ, и двамата ще имаме една и сжща опитностъ. И тогава, ако азъ съмъ нещастенъ, и той ще бжде нещастенъ; ако азъ съмъ щастливъ, и той ще бжде щастливъ. Като казвамъ, че и двамата ще имаме сжщата опитностъ, не подразбирамъ абсолютно идентична, но приблизително еднаква. Нѣщата постоянно се мѣнятъ по врѣме и пространство. Двама души могатъ да иматъ една и сжща опитностъ, но все пакъ ще има нѣкакъви малки различия въ опитността на двамата.

Роденъ отъ Бога! Размишлявайте всички върху тази мисль. Помислете малко и върху

двата малки разказа. Тъ изясняватъ нѣкои положения отъ вашия животъ. Казва се въ Писанието: „Богъ е Любовъ! Любовта ражда живота.“ Значи, същевременно Богъ е животътъ, въ който се пишатъ хубавитѣ нѣща, но идватъ вълнитѣ на морския брѣгъ и заличаватъ написаното. Вълнитѣ, това е бурниятъ животъ, който заличава всичко. Ако вие, като графъ Карнаци, нѣмате обичай да пишете, свѣтътъ, бурното море у васъ ще заличи всичко. Вие трѣбва да намѣрите въ себе си този Севадинъ, който пише всѣки день по нѣщо ново на морския брѣгъ и послѣ го прѣписва въ чиста тетрадка. Този Севадинъ се намира въ всѣки човѣкъ. Севадинъ не е богатъ, не е силенъ, не е знатенъ човѣкъ за свѣта, но той разбира живота и за всѣки даденъ случай може да ви помогне.

Казвамъ: условията, при които живѣете, ще опрѣдѣлятъ вашия характеръ. Всѣки човѣкъ, който не иска да се състезава съ мъжнотиитѣ въ живота; който не иска да разрѣшава проблемата на грѣха, на злобата, на умразата, на съмнѣнието въ себе си, той е първокласенъ охлювъ, съ два рога. Животътъ на такъвъ човѣкъ е въздухообразенъ. Онзи човѣкъ, който не иска да страда, той е въ положението на охлювъ. Станешъ ли като охлюва, никакво страдание нѣма да имашъ. Искашъ ли човѣкъ да станешъ, ще напус-

нешъ своя охлювообразенъ животъ. Човѣшкиятъ животъ е придруженъ, ако не съ най-великитѣ задачи, поне съ по-високи задачи отъ тия на охлюва. Вие казвате: чудно нѣщо! Едно врѣме живѣхъ чистъ и светъ животъ, всички мъжнотии въ живота си разрѣшавахъ лесно. Какво стана сега съ мене, че не мога вече лесно да рѣшавамъ задачитѣ си, не мога да живѣя такъвъ чистъ животъ? Казвамъ: едно врѣме, като охлювъ, ти разрѣшаваше лесно задачитѣ си, но сега си човѣкъ. И като човѣкъ твоитѣ задачи сега сж по-трудни, отъ тебе изискватъ повече. Какво лошо има въ това, че мъчно рѣшавашъ задачитѣ си? Радвай се, ти сега си човѣкъ! Нѣкой пита: какво да правя тогава? — Ще се мъчишъ, ще страдашъ и ще се радвашъ, ще разрѣшавашъ задачитѣ си. — Ако не мога? — Охлювъ ще станешъ. Като охлювъ нѣма да имашъ голѣми страдания и щастливъ ще бждешъ. Понѣкога може да те турятъ въ тенджерата, да те сварятъ. И тогава ще минешъ отъ едно състояние въ друго.

И тъй, всѣки самъ ще избере положението, въ което трѣбва да работи и да рѣшава задачитѣ си. Такъвъ е Божествениятъ свѣтъ — свѣтъ на свобода. Всѣки самъ постѣпва въ училището. Когато дѣтето отива на училище да учи, учителътъ ли го заставя да направи това? — Не, то само отива. Въ дѣтето

има силно желание да учи, ученикъ да бжде. По сжщия начинъ и вие сами сте постъпили въ училището да учите. Щомъ е така, ще изучавате прѣдметитѣ, които сж турени въ програмата на училището. Нѣкой казва: за що влѣзохъ въ училището? — Да учишъ! — Ама не мога да уча. — Тогава ще излѣзешъ отъ училището. — Но искамъ да уча! — Щомъ искашъ да учишъ, ще разрѣшавашъ всички задачи, ще приемешъ всички страдания и радости, които ще те слѣдватъ въ живота. Приемете ли тия нѣща, нѣма да се оплаквате, че Господъ е несправедливъ къмъ васъ, че учителитѣ не ви разбиратъ и цѣнятъ правилно, че хората не ви обичатъ, че вашиятъ животъ е малко по другояче поставенъ отъ този на другитѣ и т. н. Това сж второстепенни въпроси. Трѣбва да знаете, че къмъ способния ученикъ всички учители се отнасятъ благосклонно. Той разрѣшава всички задачи, които му се даватъ, колкото трудни и да сж тѣ.

Казвамъ: когато хората съзнаятъ, че положението, въ което се намиратъ, е доброволно поето отъ тѣхъ, тѣ ще избегнатъ голѣма частъ отъ нещастията и страданията, въ които сега изпадатъ. Нѣкой човѣкъ страда, като гледа себе си нещастенъ и простъ, а другъ живѣе чистъ и светъ животъ и минава за ученъ. Прѣди всичко, всѣки самъ

е причина за своето положение. Питамъ: коя е нормата ви, чрѣзъ която опрѣдѣляте светостта на човѣка? Коя е вашата норма, чрѣзъ която опрѣдѣляте учеността на човѣка? Коя е вашата норма, чрѣзъ която опрѣдѣляте, че нѣкой човѣкъ е добъръ? — Ама така мисля. — Това не е наука. Въ природата има една положителна, установена мѣрка, съ която се опрѣдѣля, кой човѣкъ е лошъ и кой добъръ, кой човѣкъ е простъ, кой ученъ и т. н. Не може да се разчита на онзи човѣкъ, който нѣма мѣрката на природата, съ която да различава злото отъ доброто, грозното отъ красивото.

Днесъ много отъ съврѣменнитѣ хора си служатъ съ несъвършенъ езикъ. Говори се за нѣща, които нѣматъ начало. Не може да се опрѣдѣли дължината на рѣка, която още не е започнала да тече. Не може да се опрѣдѣли смисъла на живота, ако той още не е проявенъ. Не може да се опрѣдѣлятъ качества на съмето, което още не е посѣто въ земята.

Мнозина питатъ: какъ ще познаемъ новото учение? — По дѣлата на хората. Христосъ казва: „По дѣлата ви ще познаятъ, че сте мои ученици“. Посѣли ли сте новото учение въ сърцето или въ ума си? Нѣкой казватъ: чели сме нѣщо по новото учение: — Това още нищо не значи. Ако видите

единъ малъкъ портретъ на царската дъщеря, това означава ли, че сте видѣли дѣйствителния ѝ образъ? Можете ли да опрѣдѣлите характера ѝ по нейния малъкъ портретъ? — За да опрѣдѣлите точно характера ѝ, трѣбва да имате най-малко 400,000 портрети отъ нея, вадени огъ деня на рождението ѝ до послѣдния часъ. Днесъ има физиогномисти, които, щомъ погледнатъ лицето на нѣкой човѣкъ, могатъ да говорятъ, какъвъ е той. За такива случаи турцитѣ казватъ: „И да видишъ, не вѣрвай!“ Фактъ е, обаче, че лицето на човѣка е огледало на душата. Казватъ за нѣкого: този човѣкъ е честенъ, способенъ, добъръ. Питамъ: докъдѣ се простира неговата честность? Единъ виденъ инженеръ прѣди нѣколко години ме запитва: „Господине, кажи ми нѣкоя чѣрта отъ моя характеръ.“ Азъ му казахъ: „Ти си честенъ човѣкъ, но твоята честность може да издържи до единъ милионъ лева. Отъ единъ милионъ нагорѣ не може да отиде. Съ единъ милионъ лева могатъ да те подкупятъ. Съ 100,000 лева, съ 200,000 лева, съ 500,000 лева не могатъ да те подкупятъ, но дойде ли до единъ милионъ, ти отстъпвашъ.“ — „Правъ си. Съ единъ милионъ лева могатъ да ме подкупятъ: ще замина за странство, тамъ да живѣя.“ Казвамъ: да познавашъ хората по този начинъ, това е наука. Всѣки трѣбва да знае, докъдѣ

се простиратъ неговитѣ добродѣтели и колко може да издържа.

Нѣкой казва: азъ съмъ търпеливъ човѣкъ. — Колко си търпеливъ? Като ти ударятъ една-две пръчки, издържашъ, но ударятъ ли ти 25 пръчки, викашъ вече: охъ, убиха ме! — Това не е търпѣние. Като ти ударятъ 25 тояги, всичкото ти търпѣние се изчерпва. Азъ наричамъ търпеливъ човѣкъ онзи философъ, при когото дошло едно малко дѣте и започнало да го удря съ пръчка по главата. Той разрѣшавалъ единъ много важенъ философски въпросъ и тъй дълбоко билъ концентриранъ въ мисълта си, че не усѣтилъ нито единъ отъ ударитѣ на това дѣте. По едно врѣме вдигналъ главата си нагорѣ и вижда, че дѣтето седи съ пръчка въ рѣка и го запитва: „Дѣтенце, какво правишъ тукъ?“ — Ти нищо ли не усѣти? — Не. — Чудно нѣщо! Азъ те удряхъ досега съ тази пръчка по главата. — Не съмъ усѣтилъ нищо. — Не брои ли, колко пѣти те ударихъ? — Не. Колко пѣти ме удари? — 1000 пѣти. Казвамъ: това наричамъ азъ търпѣние. Нетърпеливиятъ човѣкъ, когато разрѣшава нѣкоя важна задача, още отъ първия ударъ на това дѣте ще каже: „Слушай, ти нѣмашъ ли друга работа, ами се занимавашъ съ мене? Хайде, иди при баща си и майка си! Не знаешъ ли, че азъ се занимавамъ съ рѣшението на единъ много

важенъ въпросъ? Ако те ударя единъ пжтъ, ще се търколишъ на земята." Питамъ: какво може да се направи на земята при такива разбирания за живота? Който върши човѣшки работи, това е лесно, то всѣкога може да стане, но що се отнася до Божественото, другъ е въпросътъ. Тамъ се изискватъ нови разбирания, нови хора.

Сега, азъ не говоря за човѣшкия животъ — за него всички хора сж майстори. Азъ говоря за Божествения животъ, за Божественото у насъ. Когато Божественото начало живѣе у хората, тѣ нѣма да се запитватъ, дали сж родени, или не, но веднага ще се разбератъ. Двама души, родени отъ Бога, могатъ да говорятъ помежду си за Божествения животъ и ще се разбиратъ. Двама души, които не сж родени отъ Бога, могатъ да си говорятъ за човѣшкия животъ и ще се разбиратъ. Обаче единъ човѣкъ, роденъ отъ Бога, и другъ, който не е роденъ отъ Бога, не могатъ да се разбиратъ.

Ще ви приведа единъ примѣръ за обяснение на мисълта си. Едно младо момче срѣща на пжтя си старецъ, възседналъ едно магаре и му казва: „Дѣдо, хайде да си поговоримъ за онова, което не може да бжде!“ — А, синко, азъ съмъ философъ човѣкъ, съ опитностъ въ живота, всичко може да бжде. — Не, дѣдо, има нѣща, които не могатъ да

бждатъ. Старецътъ отговаря: „Не е така, дѣдовото, всичко може да бжде.“ — Добръ, тогава, слѣзъ отъ магарето, за да се кача азъ! — А, това не може да бжде! Както виждате, дѣдото веднага опровергава своята философия. При вторъ случай дѣдото срѣща момчето на пжтя си, възседнало едно магаре и му казва: „Синко, хайде да си поговоримъ за онова, което може да бжде. — Да си поговоримъ, дѣдо! — Слѣзъ отъ магарето, за да се кача азъ на него! — Може, дѣдо. Момчето веднага слиза отъ магарето, и дѣдото се качва на него.

Питамъ: защо дѣдото не можа да слѣзе отъ магарето, а момчето слѣзе? Всичкиятъ споръ въ живота седи въ това, че ние не слизаемъ отъ магарето. Нѣкой казва: азъ не слизамъ отъ магарето. — Правъ си, но зависи, дѣ си отишълъ съ това магаре. Ако отивашъ на гости при своя приятель, нѣма ли да слѣзешъ отъ магарето? — Ще слѣзешъ, защото е непочтително да влѣзешъ съ магарето въ дома на своя приятель. Магарето ще отиде на едно мѣсто, а ти — на друго. Ако искашъ да се отдаде на магарето ти сжщата честъ, каквато и на тебе, ти ще обидишъ своя приятель. Ако отиваме въ Божествения свѣтъ съ нашето магаре и желаемъ и на него да се отдаде сжщата почестъ, каквато на насъ, ние сме на кривъ пжтъ. Когато

хората не сполучватъ въ живота си, когато страдатъ, причината за това е, че тѣ искатъ да наложатъ своитѣ възгледи на Бога, както и на другитѣ хора. Обаче, всѣки, който иска да поучи другитѣ хора, трѣбва да е направилъ опита на Севадина, да пише велики мисли на морския брѣгъ и да може да интересува Карнаци съ тѣхъ. Чудакъ е билъ Севадинъ, но успѣлъ да интересува Карнаци, който казва: „Великъ човѣкъ е този, който пише тия изречения на морския брѣгъ. Щомъ той пише на морския брѣгъ, дѣто вълнитѣ всичко заличаватъ, значи Господъ го е пратилъ. Въ такъвъ случай азъ мога да приложа тия изречения въ живота си“.

И тѣй, младитѣ ученици да пишатъ, а старитѣ — да прилагатъ. Наблюдавайте новороденото дѣте. Нали то учи майка си? Тази майка, която, като мома била малко мързеливичка, това не могла да направи, онова не могла да направи, рано не могла да става, като дойде първото ѝ дѣтенце, става вече виденъ професоръ, лекции чете. Дѣтего, като младъ ученикъ, изправя се прѣдъ нея почително и казва: „Добъръ день, господинъ професоре!“ — и майката започва своитѣ лекции. Като прѣподаде лекцията си, тя излиза навънъ и казва: „Ти ще учишъ тукъ урока си, азъ скоро ще се върна.“ Този младъ професоръ има вече и търпѣние, може да изтър-

пява своя пръвъ ученикъ. Той пише, драска всѣки день, а тя търпеливо чака, надѣва се, че ще дойде день, когато този младъ ученикъ ще стане виденъ, знаменитъ човѣкъ и нѣкои отъ нейнитѣ идеи ще се реализиратъ чрѣзъ него. Ако майката знаеше, че отъ това дѣте нищо нѣма да излѣзе, тя не би се интересувала отъ него. Слѣдователно, и учителтъ, който прѣподава на своитѣ ученици, работи по сжщия законъ — по закона на Любовта. И Богъ, Който създаде свѣта, работи по закона на Любовта. И майката, и учителтъ, и Богъ работятъ съ една и сжща опрѣдѣлена цѣль. Разликата е въ степенъта на проявленията.

Нѣкои отъ младитѣ ученици казватъ: какво да правимъ при тия мжчни условия на живота, като виждаме, какъ хората се разколебаватъ въ своитѣ убѣждения? Казвамъ: тия хора никога не сж имали убѣждения. — Защо сж охладнѣли въ любовта си? — Тѣ не сж имали силна любовъ. Истинската, правилната любовъ никога не охлажда. — Ама тѣ мислятъ криво. — Право никога не сж мислили. — Лоши хора сж станали. — Добри никога не сж били. И обратното положение ще срещнете. Ще ви кажатъ за нѣкого: този човѣкъ е добъръ. — Лошъ никога не е билъ. — Ама той е истинолюбивъ. — Този човѣкъ никога не е лъгалъ. — Той е много справед-

ливъ. — Неправда той не познава. Ръзки и положителни трѣбва да бждет! Казватъ: ние можемъ да грѣшимъ. — Можемъ и да не грѣшимъ. Ако въ даденъ случай нѣкой човѣкъ прави добро, той не може да грѣши. Доброто изключва всѣкаква погрѣшка, всѣкакво зло. Щомъ вашиятъ умъ е заетъ съ каква и да е добра мисль, злото не може да се вмѣкне въ него. Слѣдователно, въ даденъ моментъ, асѣки човѣкъ може да направи нѣкакво зло или нѣкакво добро — зависи отъ неговитѣ мисли, чувства и настроения прѣзъ това врѣме. Както мисли, както чувствува и както дѣйствува, такива ще бждатъ и резултатитѣ. Каквито сж причинитѣ, такива ще бждатъ и дѣйствиата. Каквито сж схващанията, такива ще бждатъ и заключенията. Прави схващания, прави заключения!

Младитѣ ученици сж дошли до едно крайно заключение и казватъ: какво трѣбва да правимъ по-нататѣкъ? Казвамъ: най-първо трѣбва да се родите. Това ще приемете като аксиома. Обаче, раждането не е еднократенъ, а многократенъ процесъ: постоянно ще се раждаме и възраждаме. Тази теория, която наричатъ „законъ за прѣраждане“, подразбира сжщото раждане, за което се говори въ Евангелието. Раждане, прѣраждане, вселяване е едно и сжщо нѣщо. Когато човѣкъ се прѣражда, той не разбира дълбокия сми-

сь на живота, но когато се ражда, той разбира своето Божествено произхождение. Само родениятъ отъ Бога разбира дълбокия смисль на живота. И тогава, приятно е да бжде човѣкъ роденъ. Приятно е човѣкъ и да умре. Приятно е да страда, приятно е и да се радва. За кого е приятно това? — Само за родения отъ Бога. За добрия човѣкъ е еднакво приятно и когато му се дава, и когато му се взима нѣщо. Нѣкои казватъ, че по-приятно е да се дава на човѣка, отколкото да му се взима. Така е за човѣка, който живѣе съ обикновенитѣ изисквания и разбирания на живота. За съвършения, за Божественния човѣкъ процеситѣ и на взимането, и на даването сж еднакви. При това, важно е какво се дава и какво се взима. Еднакво приятно ли ще бжде, ако нѣкой ви дава своитѣ дългове, своитѣ прѣстѣпления, или ако ви дава скъпоцѣнни камъни, или своето голѣмо наследство? — Не е еднакво приятно, разбира се. За съвършения човѣкъ, обаче, и мъчнотията, и благото, което му се дава, сж отъ еднаква цѣна и важност, защото въ тѣхъ той вижда сериозни задачи за разрѣшение.

Роденъ отъ Бога! — Това е първиятъ контактъ, чрѣзъ който човѣкъ може да влѣзе въ съгласие съ Първичната Причина, отъ която е излѣзълъ. Така той ще обнови живота на своята душа. Каквото е началото, та-

къвъ ще бжде и краятъ. Въ човѣшкия животъ началото е чисто, а краятъ постепенно става по-мжтенъ и по-мжтенъ. Въ Божествения животъ и началото, и краятъ сж чисти. Въ сжщностъ, водата на края става по-чиста, отколкото е била въ началото. Животътъ въ края има по голѣмъ изразъ.

Сега ще ви дамъ още единъ примѣръ, съ който ще си иясните нѣкои отъ противорѣчията, които срѣщате въ живота си. Запримѣръ, често вие казвате, че водата тече между два брѣга. Това твърдение е наполовина вѣрно. Защо? — Водата може да тече и безъ брѣгове. Ако подъ думата „брѣгове“ вие разбирате твърда, суха почва, питамъ: какъ можете да си обясните образуването на топлото течение Голфштромъ въ Атлантическия океанъ, което заема пространство около 150 клм.? Какъ може да се образува това топло течение всрѣдъ водата, безъ да има брѣгове отъ твърда почва? Слѣдователно, по-слабото движение на водата въ морето или въ океана може да образува брѣгове на по-силно течение. Значи, слабото течение образува брѣговетъ на силното течение. Тѣй щото, оттукъ изличаме слѣдния законъ: силнитъ хора сж рѣки, които текатъ, а слабитъ хора сж брѣгове, между които тия рѣки текатъ. Въ това отношение човѣкъ може да бжде или брѣгъ, или рѣка — нѣма друго положение. Ако си си-

ленъ, рѣка ще бждешъ и ще се движишъ въ морето; ако си слабъ, брѣгъ ще бждешъ, и много бавно ще се движишъ въ морето.

Казвамъ: човѣкъ може да заема двѣ положения въ живота. Когато животътъ ти се проявява и бързо тече, рѣка ще бждешъ; когато животътъ ти бавно тече, брѣгъ ще бждешъ, отъ който постоянно ще се отниматъ частици и ще се отнасятъ въ морето. Ако питате, защо еди-коя си рѣка постоянно завлича своитъ брѣгове, ние отговаряме: тази рѣка завлича брѣговетъ си, защото е силна въ своето движение, животъ има въ нея. Кажатъ ли за нѣкого, че този човѣкъ завлича всичко, това показва, че той се движи силно, бързо. Ако се противопоставятъ на живота, който движи свѣта, той всичко ще завлѣче. Страданията въ свѣта произтичатъ отъ факта, че тѣлото, сърцето или умътъ на човѣка сж нечисти. И тогава, Божественитъ сили, като влѣзатъ въ човѣка, срѣщатъ извѣстно съпротивление; но понеже тѣ се движатъ бързо, завличатъ всички тия прѣпятствия, вслѣдствие на което се явяватъ страданията. Ако човѣкъ е чистъ, ако неговитъ тѣло, сърце и умъ сж чисти, свободни отъ всѣкакви нечистотии, върху него могатъ да падатъ хиляди електрически искри, безъ да го умъртвятъ. Електричеството ще мине и замине прѣзъ него, безъ да му направи нѣкаква пакостъ. Ако ва-

шитѣ тѣло, сърце и умъ сж чисти, страданиято, както и електричеството ще мине покрай васъ безъ да ви докосне. Когато въ Писанието се казва, че трѣбва да бждемъ чисти, това е по отношение изявленията на живота. Чистотата не е само физиологическа потрѣба на организма, но тя е и необходимостъ за истинското проявление на живота. Ако искашъ да бждешъ здравъ, тѣлото ти трѣбва да бжде чисто; ако искашъ да бждешъ щастливъ, сърцето ти трѣбва да бжде чисто; ако искашъ да бждешъ поетъ, да имашъ свѣтли идеи, умътъ ти трѣбва да бжде чистъ. Нѣкои казватъ, че едни хора сж надарени богато отъ Бога, а други сж по-малко надарени. — Първоначално всички хора сж били еднакво надарени, но всички не сж обработвали еднакво дарбитѣ си.

Сега казвамъ на младитѣ ученици: понеже всички вие сте призвани да се учите, правете съзнателни усилия — отъ васъ зависи всичко. Започнете съ най-малкото добро, което досега не сте направили. Всѣки, който започва съ най-голѣмото добро, се заема съ много трудна задача.

Писанието казва: „Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Родениятъ отъ Бога започва съ Любовта. Както Богъ прѣподава на хората Любовта, така и майката я прѣподава на свритѣ дѣца, така и учителтъ — на свои-

тѣ ученици. Христосъ, който бѣше роденъ отъ Бога, казваше: „Както ме Отецъ ми възлюбил, така и азъ ви възлюбихъ. Прѣбждете въ моята Любовь, както и азъ прѣбждамъ въ Любовта на Отца си“. Само родениятъ отъ Бога може да прѣбжда въ Любовта. Добръ е, всѣка сутринъ, като ставате, да се запитвате, не само веднѣжъ, но много пѣти прѣзъ деня, родени ли сте отъ Бога, или ще се раждате и прѣраждате.

Нѣкои казватъ: дотегна ми вече да се раждамъ и прѣраждамъ. Казвамъ: тия хора още не сж започнали процеса на истинското раждане. Щастливъ е моментътъ, когато човѣкъ почувствува онзи великъ актъ на своето раждане отъ Бога. Въ този моментъ Богъ усилено работи върху човѣшката душа: Може ли нѣкой да се оплаква при това положение? Нима камъкътъ, който скулпторътъ вае съ своя чукъ, трѣбва да се оплаква, да казва, че му дотегнало това положение? Щомъ този скулпторъ работи върху камъка, той все ще изкара нѣщо отъ него. Обаче, ако камъкътъ е оставенъ вънъ, на произвола на природата, тя ще го разсипе на малки парченца, на пѣсъкъ ще го направи. Когато Богъ работи върху васъ, Той все ще извае нѣщо; когато хората и механическата природа работятъ върху васъ, на пѣсъкъ ще станете. Сега ще ви запитамъ: Богъ ли трѣбва да работи върху васъ, или хората? Ако

хората работят върху васъ, на пѣськъ ще станете; ако кажете „да бжде волята Божия“, отъ васъ, макаръ и камѣкъ, хубава статуя ще се извае. Вие трѣбва да разглеждате нѣщата въ тѣхния оптимистически смисълъ. За Бога всичко е възможно. Тогава, и за човѣка на правата мисълъ всичко е възможно. Въ този смисълъ Христосъ казва: „Ако думитѣ ми не прѣбждватъ въ васъ, нѣмате животъ въ себе си“. То значи: ако Любовта, Мъдростта и Истината не прѣбждватъ въ васъ, и вие не прѣбждвате въ мене, нѣмате животъ въ себе си. По-нататѣкъ Христосъ казва: „Ако Словото ми прѣбждва въ васъ, и вие въ мене, Азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище въ васъ ще направимъ.“ Това сж дълбоки философски въпроси, които за вѣждеще ще разрѣшаватъ и младитѣ, и старитѣ ученици.

Прочетете шеста глава отъ Евангелието на Иоана, за да придобиете по-широки разбирания за живота. Всѣки, който е роденъ отъ Бога, да започне да пише велики мисли върху морския брѣгъ. Красиво е да срещне човѣкъ нѣкой младъ ученикъ-идеалистъ, съ велики мисли и съ широки разбирания! Жалко е да срещнете нѣкой младъ ученикъ, който едва що влиза въ училището, започва да мисли, какъ да се прѣпитава, каква работа да започне, като свърши училището. Не мис-

лете, каква работа ще започнете и какво ще ядете. Този въпросъ е разрѣшенъ. Христосъ казва: „Погледнете криноветѣ на полето, нито сѣятъ, ни оратъ.“ Ако вие сте родени отъ Бога, този въпросъ за васъ е разрѣшенъ; и ако не сте родени отъ Бога, въпросътъ е пакъ разрѣшенъ. Всѣко дѣте, което е родено, има кой да се грижи за него — майка му се грижи. На основание на този Божественъ законъ, човѣкъ трѣбва да размишлява върху нѣщата.

Нѣкои казватъ: изгубихме вече смисъла на живота, не знаемъ, какво ще става по-нататѣкъ. Остарѣхме вече и не постигнахме своитѣ идеали. Какъ ще ги постигнете? По този пѣтъ, по който сега вървите, и хиляди години да живѣете, пакъ нѣма да постигнете своитѣ идеали. Като дойдатъ съмнѣнията въ живота, тѣ така го обезсмислятъ, както морскитѣ вълни заличаватъ всичко, което вие пишете на морския брѣгъ. Какво можете да постигнете съ такова писане? Ако приложите въ живота си всичко това, което е написано на морския брѣгъ, животътъ ви ще се разрѣши другояче. Много отъ съврѣменнитѣ хора очакватъ щастието да дойде отъвънъ. Щастието е въпросъ на дълбоко, разбирање на живота.

Азъ говоря на младитѣ ученици. Тѣ често казватъ: идеализъмъ, идеализъмъ, но като

дойде грубият животъ, той изисква друго нѣщо. Кой е грубият животъ? — Неразбраниятъ животъ. Ние не можемъ да изпълнимъ всичко, което се говори. — Майсторътъ-шивачъ, който разбира своя занаятъ, лесно крои, лесно шие. Онзи майсторъ, който не разбира добръ отъ занаята си, мжно крои, мжно шие. Поетътъ, който добръ разбира своето изкуство, лесно пише стихове. Онзи поетъ, който не разбира своето изкуство, той само пише и задрасква. Поетътъ, комуто се удава стихотворството, е придобилъ съ усилие това изкуство. Той, като пише, се прѣнася въ свѣта на поезията и така твори.

Роденъ отъ Бога! Младитъ трѣбва да поставятъ тая мисль като мото на своя животъ. Съ него трѣбва да започне философията на вашия животъ. Казвате: какъвъ е смисълътъ, каква е задачата на родения отъ Бога? Онзи, който е роденъ отъ Бога, намира смисълъ въ живота и лесно рѣшава задачите си. И той има мжнотии, но ги рѣшава безъ голѣми затруднения. Ако мислите, че можете да прѣкарете живота си безъ мжнотии и страдания, безъ да ви засегне нѣщо, вие сте на кривъ пжтъ. Такъвъ животъ съществува въ приказкитъ отъ 1001 нощъ. Питамъ: какъ сж били посрещнати на земята най-виднитъ учени, велики хора и философи? Какъ сж посрещнали Христа и апостолитъ на своето

врѣме? Цѣли три години отъ своя животъ Христосъ бѣше подлаганъ на голѣми изпитания и поругания, а отъ 2000 години насамъ Го посрѣщатъ съ финикови вѣйки. Днесъ всѣки говори за Него, всѣки цитира Неговитѣ думи. Какви ли не паметници, какви ли не храмове се правятъ въ Негово име? Всички се обличатъ за Христа. Кой не мечтае да бжде посетенъ отъ Христа, да изпрати Духа си върху него? Питамъ: по кой начинъ дойде Христосъ? Казвате: Христосъ е роденъ отъ Бога.

Роденъ отъ Бога! — Това е философия, отъ която, ще се спънете, ако не я разбирате. Христосъ казва на ученицитъ си: „Както азъ не съмъ отъ тоя свѣтъ, така и вие не сте отъ този свѣтъ.“ Дѣйствително, родениятъ отъ Бога не е отъ този свѣтъ. Ако вие искате едновременно да бждете граждани и на този, и на онзи свѣтъ, нѣма да успѣете. Вие ще бждете граждани на земята, а ще работите за онзи свѣтъ, та като отидете тамъ, веднага да станете граждани на Царството Божие горѣ на небето. Въ сжщностъ, Царството Божие е и долу на земята, и горѣ на небето — зависи, какъ живѣе човѣкъ. Турете тази мисль въ ума си. Тя съществува отдавна, но сега ви давамъ правилото, какъ да разрѣшавате правилно мжнотиитѣ, които срѣщате въ живота си. Каквито задачи и да ви се даватъ, ако нѣмате въ ума си основ-

ната мисъл — да бъдете родени отъ Бога. вие не ще можете да разрѣшите правилно задачитѣ на своя животъ. Сиромашията е изключена за родения отъ Бога. Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Като не прави грѣхъ, той не може да умре. Значи, животътъ е съ него. Родениятъ отъ Бога не може да бъде нещастенъ, понеже щастието е съ него. Родениятъ отъ Бога не познава оскуденостъ и лишения, понеже е богатъ. Богатството на човѣка седи въ опитноститѣ на неговата душа. За да бъде богатъ, човѣкъ трѣбва да се ползува отъ опитноститѣ на миналото. Опитноститѣ на миналитѣ вѣкове трѣбва да бъдатъ и ваша опитностъ.

Като говоря за миналото, мнозина запитватъ, дали сж съществували въ миналото. — Ако си роденъ, съществувалъ си; ако не си роденъ, не си съществувалъ. Само родениятъ човѣкъ може да разрѣшава въпроса за раждането. Съ свѣтлината, която има, той прониква навсѣкждѣ. На онзи, който не е роденъ отъ Бога, ще отговоримъ, както единъ американски френологъ отговорилъ на единъ голѣмъ богаташъ. Този богаташъ отива при американския френологъ и му казва: „Господине, ако ми кажете нѣщо отъ характера, добръ ще ви заплатя.“ Френологътъ започва да пипа главата му, дрън прочете нѣщо, да каже на богаташа нѣкои негови характерни

чѣрти. Слѣдъ дълго изслѣждане, той му казва: „Господине, нито паритѣ ви искамъ, нищо не искамъ. Така ситно е писано върху главата ви, че нищо не мога да прочета.“ Има много хора, на главата на които не може да се чете. Какво означава това? Питамъ: каква глава искате да имате — глава, по която може да се чете, или такава, по която нищо не може да се чете? Нѣкой казва: азъ не искамъ хората да четатъ по главата ми, да ме познаятъ, какъвъ съмъ. Казвамъ: прѣимущество е да може да се чете една книга! Ако хората не могатъ да четатъ по моята глава, защо ми е тя? Ако и азъ не мога да чета по своята глава, защо ми е тя? Всѣки трѣбва да знае да чете по своята глава, както и по главата на другитѣ. Казвате: ами ако хората узнаятъ характера ми? — Какво лошо има въ това, че ще узнаятъ характера ви? — Може да откриятъ нѣкои лоши чѣрти. — Какво лошо има въ това? Така поне ще можете да изправите грѣшкитѣ си.

Казвамъ: когато човѣкъ чете по главата на нѣкого, той трѣбва да е просветенъ човѣкъ, да разбира смисъла на нѣщата. Нѣкои хора, които не разбиратъ смисъла на нѣщата, казватъ: въ Библията има лоши работи. — Невие не разбирате дълбокия смисълъ на това, което четете. Другъ нѣкой казва: хубави работи има въ Библията. Това показва, че си!

започналъ да разбирашъ смисъла на нѣщата. Въ този смисълъ, всѣка написана книга е отворена книга, която всички трѣбва да четатъ. Когато човѣкъ се натъкне на извѣстни противорѣчия, не трѣбва да казва, че Господъ го е създалъ така, но трѣбва да търси смисъла на тия противорѣчия.

Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Родениятъ отъ Бога не мисли криво. Родениятъ отъ Бога зло не прави. Родениятъ отъ Бога ученикъ може да бжде, а който не е роденъ отъ Бога, никакъвъ ученикъ не може да бжде. Въ старитѣ врѣмена само княжескигѣ, само царскитѣ синове отивали на училище. Днесъ, понеже има много царски синове, отворили сж се много училища, дѣто царскитѣ синове се учатъ. Ако нѣкой човѣкъ не е роденъ отъ Бога, за него цѣлата природа ще бжде една затворена книга, отъ която той не ще може да чете. За него тя ще бжде ситно написана книга. За родения отъ Бога природата ще бжде отворена книга, по която той ще чете и ще се учи. Въ всѣки листъ на тази свещена книга той ще намира хиляди интересни задачи, които ще го радватъ. Ето защо, всѣки трѣбва да се стреми къмъ основното и дълбоко разбиране смисъла на нѣщата. Нѣкои хора мислятъ, че знаятъ много и не искатъ да учатъ. Единъ 90-годишенъ американецъ прочелъ Библията 90 пжти прѣзъ

живота си. Питамъ: какво е научилъ този човѣкъ отъ Библията? — Все е научилъ нѣщо. Ако ние четемъ и прѣпрочитаме своя животъ 90 пжти, ще научимъ ли нѣщо? — Ще научимъ нѣщо, разбира се. Какво може да се очаква отъ човѣка, който нито веднѣжъ не е прочелъ своя животъ? Нѣкой казва: азъ искамъ да ми се разправи нѣщо за свещената книга. — Първо ще я прочетешъ, и послѣ ще ти се разправя.

Съврѣменнитѣ хора питатъ: защо сме дошли на земята. Каква е задачата на живота? — Ние сме дошли на земята да четемъ живота, свещената книга на природата, която стои разтворена прѣдъ насъ. Първо трѣбва да се прочете до край, а слѣдъ това ще се започне нейното основно проучаване. Така разбираме ние смисъла на живота, затова нѣма да се спираме върху дребнавоститѣ, кой какъ живѣе, кой какво върши и т. н. За човѣка, който е роденъ отъ Бога, животътъ е красивъ въ всички свои чѣрти и проявления. Всички постѣпки на добрия човѣкъ сж красиви. Ако отрѣжете една малка частъ отъ нѣкоя картина, или отчупите една малка частъ отъ нѣкоя статуя, можете ли отъ тази малка частъ да сждите за красотата на цѣлата картина или статуя? — Не може. По сжшия начинъ и ние нѣкога анализираме една малка частъ отъ нѣкой човѣкъ и се произнасяме, а

съ това се изгубва красотата на цѣлото. Красотата седи въ цѣлокупността на нѣщата. Гениаленъ трѣбва да бжде човѣкъ, за да постави на своето мѣсто една малка частъ, отчупена отъ нѣкоя статуя. Понѣкога азъ употребявамъ цѣла година, за да поставя на своето мѣсто нѣкой малкъ камъкъ, намѣренъ нѣкъждѣ изъ Витоша. Поставя ли го на своето мѣсто, започвамъ вече да чета. Нѣкой казва: азъ не мога да употребя толкова врѣме, за да търся мѣстото на това малко камъче. Врѣме нѣмамъ за това. — Ще намѣришь врѣме. Ами, ако това камъче те е спънало въ живота ти, не е ли интересно да знаешъ, кои сж причинитѣ за това спъване? По сжщия начинъ и вие не трѣбва да отдѣляте своитѣ постѣпки отъ цѣлия ви животъ. Всѣка ваша погрѣшка има свой произходъ. Тя е частъ отъ цѣлото, и вие трѣбва да я поставите на своето мѣсто. Поставите ли я на мѣстото ѝ, вие ще извадите поука отъ нея и ще разберете смисъла, който тя крие. Всѣки удѣлъ, взетъ въ съотношение съ цѣлото, е красивъ и смисленъ. Отдѣлно разгледанъ, той нѣма вече никаква красота, никакъвъ смисълъ.

Допуснете, че азъ нахранвамъ единъ човѣкъ, като му занасямъ най-хубавата храна. Този човѣкъ прѣяжда и се разстройва. Питамъ: кой отъ двамата е виновенъ за това нещастие: азъ, който занесохъ яденето ли

съмъ виновенъ, или той, който нѣмаше мѣрка въ яденето и прѣяде? И азъ имамъ извѣстна вина, и той има извѣстна вина. У мене имаше желание да изяде всичкото ядене, защото бѣше хубаво. И у него имаше желание да изяде всичко, понеже му се харесваше. Обаче, този човѣкъ бѣше боленъ. Азъ знаехъ, че той е боленъ и трѣбваше да го прѣдупрѣдя да не изяде всичко, за да не се поврѣди повече. Пъкъ и той, като знае, че е боленъ, трѣбваше да изяде най-много десетина лъжици, да не се прѣсилва, а останалото да задържи за втори пѣтъ. Правилното разрѣшение на въпроса седи въ слѣдното: азъ трѣбва да оставя човѣка свободенъ да постѣпва, както намира за добръ. А той, отъ своя страна, трѣбва да знае своето положение и да се въздържа. Речете ли да морализирате човѣка, вие ще мязате на онази жена, която имала обичай да бode мжжа си съ игла, понеже той обичалъ да яде много и не могълъ да се въздържа. Като отивали заедно на гости, тя носила съ себе си игла, та като се увличалъ мжжа ѝ въ яденето, бодвала го отъ врѣме на врѣме съ иглата. Като се връщали дома си, той ѝ казалъ: „Много ти благодаря за подсѣщането, но не трѣбваше да забивашъ иглата така дълбоко. Достатъчно бѣше само да допрешъ иглата, азъ щѣхъ да се сѣтя, какво искашъ да ми

кажешъ. " Сега и на васъ казвамъ: носете иглитъ си, но не ги забивайте тъй дълбоко. Хората лесно разбиратъ, какво искате да имъ кажете. Достатъчно е да кажешъ на мъжа си слѣднитъ думи: „Мъжо, знаешъ ли дѣ е иглата ми? Искамъ да шия.“ Символично ще си говорите. Мъжътъ ви ще разбере, че не трѣбва да прѣяжда.

Единъ православенъ свещеникъ ми разправяше слѣдната своя опитностъ: „Единъ день ми сложиха на обѣдъ хубаво опечено прасенце. Понеже ми се вкуси, азъ не се задоволихъ съ малко, но изядохъ цѣлъ кебапъ. Слѣдъ това, обаче, лежахъ на легло цѣли двѣ седмици. И дълго врѣме помнихъ този кебапъ.“ Казвамъ: малко яжте, но добръ яжте! Този законъ се отнася до много случаи изъ живота. Казва се: малко разбирайте, но добръ разбирайте; малко четете, но добръ четете! Не разрѣшавайте всички задачи изведнѣжъ. Казвате: ние трѣбва да знаемъ всичко, което става на небето и подъ небето. Какво става на небето? Това сж велики задачи, достъпни само за Бога. Само Богъ знае дълбокия смисълъ на живота. Нашата задача е да се радваме на живота, да използваме добръ благата, които Богъ ни е далъ. Ние трѣбва да се радваме, като гледаме, какъ Богъ разрѣшава задачитъ. За всѣки день Богъ има опрѣдѣлена задача, която трѣбва да изпълни. Хри-

стосъ казва: „Отецъ ми работи непрѣстанно. И както Той работи, така и азъ работя.“ Така и всички ние трѣбва разумно да работимъ и правилно да разбираме живота.

Сега, азъ вѣрвамъ, че роденитъ отъ Бога ще започнатъ да работятъ. Работятъ ли за Бога, животътъ имъ ще се оформи, ще стане по-красивъ. Умоветъ имъ ще станатъ по-свѣтли, а сърцата — по-чисти. Само така тѣ ще получатъ благоволенieto на Онзи, Който ги е родилъ. Нѣма по-голѣма радостъ за майката отъ тази, да вижда, че дѣтето ѝ се развива правилно! Нѣма по-голѣма радостъ за Бога отъ тази, да вижда, че роденитъ отъ Него дѣца вървятъ по Неговитъ пѣтица и славятъ името Му! Нѣма по-хубаво нѣщо отъ това, когато ние вършимъ волята Божия на земята! Не е въпросътъ за грандиозни работи. Малки работи се изискватъ отъ насъ! Малко добро е, ако азъ мога да отворя кепенцитъ на своитъ прозорци. Ако мога да отворя кепенцитъ на прозорцитъ си, всичко ще мога да направя. Ако мога да изпълня гамата, както трѣбва, ще мога да изпълня и композициитъ на Бетховена. Това показва, че съмъ великъ музикантъ. Тази гама влиза и въ произведенията на Бетховена. Не мога ли да изпълня гамата, както трѣбва, нищо не мога да направя. Вие трѣбва да започвате съ елементарни работи. Ако мога да напиша чи-

слата отъ 1 — 10, както трѣбва, съ най-го-
лѣмо разбиране, азъ съмъ великъ математикъ.
Разбирамъ ли смисъла на тия числа, ще мога
да рѣшавамъ всички задачи въ математиката.
Това е само въпросъ на врѣмето. Не може
ли човѣкъ да напише, както трѣбва, числата
отъ 1 — 10, отъ него нищо не може да стане.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“.
Двата примѣра, които ви дадохъ, за Карнаци
и за Севадинъ, както и за ангела и царската
дъщеря, постоянно ще държите въ ума си,
като елементи, необходими за разрѣшаване
задачата на вашия животъ. Който не държи
въ ума си мисълта, че родениятъ отъ Бога
грѣхъ не прави, отъ него нищо не може да
излѣзе. Който не държи въ ума си образитѣ на
Карнаци, Севадина, ангела и царската дъще-
ря, отъ него нищо не може да излѣзе. Вѣ-
кътъ, въ който живѣете, изисква герои. Се-
гащиятъ животъ не иска слабохарактерни
хора; той не иска листа, откъснати отъ дър-
ветата, които вѣтрѣтъ навсѣкждѣ може да
отнася. Сегащиятъ животъ иска хора съ
опредѣлени убѣждения и разбирания за Бо-
жествената Истина; той иска хора, които мо-
гатъ разумно да носятъ страданията. Който
носи страданията разумно, като го биятъ, не
страда. Изкуство е като богатъ да носишъ
сиромашията, като ученъ да носишъ неве-
жеството, като праведенъ да носишъ неправ-

дата. Да си не праведенъ и да носишъ не-
правдата, това е тежъкъ товаръ.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“.
Сега, азъ ще поздравя по официалния редъ
младитѣ съ тѣхната срѣща. Азъ считамъ мла-
ди ученици само тия, които сж родени отъ
Бога. Ако сте родени отъ Бога, вие сте
ученици, и тогава ще имате разумна срѣща.
Поставете този въпросъ идейно въ ума си.
Сега се изискватъ разумни събирания! Нера-
зумнитѣ хора се трупатъ, а разумнитѣ се
събиратъ. Ако сте родени отъ Бога, ако
сте ученици, тогава цѣлиятъ невидимъ
свѣтъ — Богъ, ангелитѣ, светиитѣ, пра-
веднитѣ и добритѣ хора ще взематъ уча-
стие въ вашата работа. Тогава ще се про-
никнете отъ хубави и възвишени мисли и
идеи. Който върви по стария пѣтъ, нищо не
може да изкара, и въ края на краищата казва:
„Празна Мара тѣпанъ била“. — Не трѣбва да
се бие тѣпана напразно. Кога биятъ тѣпана?
— Когато се удари тѣпанътъ, всички войници
трѣгватъ на походъ. Тѣпанътъ за войницитѣ
е важенъ, надалечъ се чува гласътъ му.

Сега вие ще се натъкнете на едно про-
творѣчие съ досегашнитѣ си разбирания.
Ще кажете: какво мислихме, а какво излѣзе!
Не разрѣшавайте сами мъжнитѣ въпроси! Ще
ви дамъ обяснение въ общъ смисълъ на слѣд-
ното правило: „Не кжсай най-тънкия конецъ! Не

кжсай и най-дебелото вжже! Най-тънкият конецъ прѣдставлява обикновения животъ на човѣка. Каквото и да ви се случи въ живота, не кжсайте този конецъ! Най-дебелото вжже прѣдставлява идейния животъ на човѣка. Християнството е това дебело вжже, което минава прѣзъ твоя дворъ. Тури дрехигѣ си на него, но не го кжсай! Кжсате ли тънкия конецъ и дебелото вжже, ще изгубите врѣмето си. Сега се образува третиятъ конецъ, отъ срѣдна величина. Дайте мѣсто и на този конецъ въ себе си! Вие сами трѣбва да намѣрите вжтрѣшния смисълъ на третия конецъ. Не кжсайте тия три конци, т. е. не разваляйте условията за тѣхното развитие. Най-тънкиятъ конецъ и най-дебелото вжже ще бждатъ въ услуга на новия конецъ, който сега се създава. По него ще разбирате дълбокия смисълъ на живота. Той е коментарѣтъ на всички прояви въ живота. Досега най-тънкиятъ конецъ и най-дебелото вжже сж били безъ коментаръ. Третиятъ конецъ, който сега се проектира, е новата свѣтлина, която иде въ свѣта, за да обясни всички противорѣчия и страдания, които смушаватъ човѣчеството. Тази свѣтлина ще ви обясни, че всичко, което вие сте считали за зло, за лошо въ свѣта, е добро, смисъла на което не сте разбирали. Разберете ли това нѣщо, вие ще се зарадвате и щастливи ще бждете.

И тъй, третиятъ конецъ е Божественото благовѣстие, което сега слиза на земята. То слиза периодически. На човѣшки езикъ прѣведено, то прѣдставлява Духа Божий, Който отива при царската дъщеря да ѝ каже, че Богъ продължава живота ѝ съ още 20 години. Обаче, какъвъ смисълъ ще има вашиятъ животъ, ако вие се влюбите въ този ангелъ, когото Богъ изпраца до васъ? Това е ваша лична погрѣшка, която вие сами трѣбва да разрѣшите. Този ангелъ, Духътъ Божий, ще слѣзе до всѣки едногo, който е роденъ отъ Бога. Когато Христосъ се роди, не само единъ, но много ангели слѣзоха отъ небето да извѣстятъ, че Христосъ се роди.

Желая на всинца ви тази опитностъ — да слѣзе при васъ поне единъ ангелъ. Може да дойдатъ двама, трима, четирма, петима, дори и цѣла дружина ангели при васъ, но задръжете тази опитностъ за себе си. Когато дойдатъ ангелитѣ, бждете радостни. На вашето небе ще се яви една звѣзда, която ще означава, че сте се родили отъ Бога. Който се роди отъ Бога, звѣзда на небето ще се яви, и ангелъ ще слѣзе върху него.

Желая на всички да бждете родени отъ Бога, съ чисти сърца и улове, духовно добръ облѣчени, за да бждете приятни на Бога!

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Той на всичко се радва — въ всичко намира

смисълъ. За него Богъ прониква навсѣкждѣ и въ всичко. Той не кжса най-тънкия конецъ, не кжса и най-дебелото вжже и създава условия за новага свѣтлина, която слиза отъ Бога.

Понедѣлникъ, 5 ч. с.

9 юли.

Безъ окови!

Когато се даватъ малки упжтвания въ нѣкоя частъ или глава отъ Свещената книга, не мислете, че въ тѣхъ се заключава цѣлата Истина, или че отъ тия упжтвания ще дойде спасението на човѣчеството. Четенето на нѣщо азъ уподобявамъ на това, когато нѣкой вашъ приятель ви даде единъ обѣдъ или една малка закуска. Ще ви нахрани ли той съ тази закуска или съ този обѣдъ? — Не, ще ви залъже само. То е равносилно на това, че ви дава единъ орѣхъ, или една ябълка, или лъжичка сладко. Умниятъ човѣкъ ще бжде благодаренъ и на това, но онзи, който не разбира, ще каже: защо не ми дадоха да се наямъ, както трѣбва? Обаче, смисълътъ на живота не е въ яденето.

Сега могатъ да се родятъ редъ въпроси, трѣбва ли да се яде, или не трѣбва да се яде? — Яденето е условие, процесъ, който става въ организма на човѣка. Много процеси се извършватъ въ човѣшкия организъмъ, но яденето е единъ отъ необходимитъ процеси, безъ които човѣкъ не може да продължава

Дѣяния на Апостолитъ, 26.

живота си. Този процесъ изпживва като голѣмъ клонъ на нѣкое дърво, и като дойдемъ до този клонъ, щемъ не щемъ, ще се облегнемъ на него. Това е тъй необходимо, както, когато влизате въ нѣкоя къща, непременно ще минете надъ и подъ прага на вратата. И царътъ, и простиятъ човѣкъ, като дойдатъ до вратата, ще минатъ подъ горния и прагъ. Казвате: да махнемъ този прагъ, който е надъ главитѣ ни! — Ако махнете този прагъ, другъ ще дойде на неговото мѣсто, и пакъ нѣма да бждете свободни. По този начинъ, и въ всѣка прочетена глава все има нѣколко зрънца, които трѣбва да сдѣвчете и да асимилирате. Яденето има смисълъ само тогава, когато храната, която ви се дава, за да подкрѣпи живота, може да се смѣли. Ако човѣкъ асимилира храната добръ, ще може да извлѣче отъ нея сила, която ще му даде микроскопическа радостъ за деня.

Въ прочетената глава има важни въпроси, като този, какво значи да бжде човѣкъ роденъ отъ Бога. За да се разбере този въпросъ въ своята пълнота, трѣбва да се говори по него съ години. Той съдържа въ себе си Божията Любовь, Мъдростъ, Истина — всичко велико и красиво въ живота се заключава въ този въпросъ.

„Що? Мислите ли за невѣрване, че Богъ възкръсява мъртвитѣ?“ — 8 ст.

Питамъ: кой възкръсва? — Който се е родилъ отъ Бога. Онзи, който не се е родилъ отъ Бога, може ли да възкръсне? — Не може. Значи, всѣки, който веднѣжъ се е родилъ и умрѣлъ, може да се роди изново и да възкръсне.

Ако прослѣдите съврѣмения животъ въ неговата пълнота, ще видите, че съществуватъ редъ теоретически познания, които ще иматъ приложение и въ бждещето. Обаче, има редъ познания, които сж нужни само за настоящия день. Има обикновени, работнически дрехи, съ които се работи всѣки день; има и празнични, великденски дрехи, съ които човѣкъ се облича само въ велики, свѣтли дни, или когато очаква нѣкой свой добъръ приятель. И дѣлничнитѣ дрехи сж хубави, и празничнитѣ дрехи сж хубави. По нѣкога дѣлничнитѣ дрехи сж по-хубави, защото съ тѣхъ се извършва повече работа. Но за дѣлничнитѣ дрехи никой не говори така, както за празничнитѣ. Обикновенитѣ дрехи, които носите, постепенно ставатъ работнически; като започнете да носите празничнитѣ дрехи по-често, и тѣ ставатъ дѣлнични, а послѣ — работнически. Щомъ празничнитѣ ви дрехи станатъ дѣлнични, вие започвате да мислите вече за нови дрехи. Това, което виждаме да става вънъ съ човѣка, става и вътрѣ съ него. Тѣй че всѣки про-

цесъ, всѣко явление въ живота, има свой външенъ и свой вжтрѣшенъ изразъ.

Казвамъ: първиятъ актъ, когато човѣкъ дойде на земята, е да се роди. Дѣ е билъ човѣкъ прѣди да се роди? — У Бога. Значи, Богъ е първиятъ, Който извадилъ човѣка вънъ отъ себе си и го направилъ жива душа. Слѣдъ това Богъ започналь да работи върху тази душа: да я създава и прѣсъздава, да ѝ прѣдава редъ качества, да я надарява съ редъ дарби и способности. Така Богъ работилъ и продължава да работи епоха слѣдъ епоха, вънъ и вжтрѣ въ човѣка. Ето защо, вие трѣбва да добръ да разбирате, какво прѣдставлява човѣкъ самъ по себе си, какъвъ е неговиятъ стремежъ, какви сж неговитѣ мисли, чувства и дѣйствия, какви сж неговитѣ задължения на първо мѣсто спрѣмо Този, Който му е далъ животъ и импулсъ за работа въ живота. Всѣки човѣкъ, който съзнава своето положение така, и който има ясна прѣдстава за себе си, ще мисли правилно, ще чувствува правилно и ще дѣйствува правилно. Азъ нѣма да обяснявамъ сега, какво означава права мисль, право чувство и право дѣйствие. Защо? — Има отношения, които врѣмето, само по себе си, ще обясни; обаче, има и врѣме, когато съзнанието на хората ще се пробуди, и тѣ ще бждатъ готови да разбиратъ Истината. Ако сега на съврѣмненото човѣчество не се откриватъ

известни истини, то е по единствената причина, че още не сж готови да ги възприематъ. Ако известни истини се поседятъ сега въ съзнанието на хората, тѣ ще израснатъ, но скоро ще увехнатъ, безъ да дадатъ плодъ. Ако нѣкой човѣкъ приеме едно вѣрую, но нѣма стимулъ въ себе си да го слѣдва, то скоро ще изсъхне. Всѣка работа въ живота, която се започва, трѣбва да се завърши. Ако единъ ученикъ влѣзе въ отдѣленията и не свърши този основенъ курсъ, той не може да влѣзе и въ гимназията; ако влѣзе въ гимназията и не я завърши, той не може да влѣзе въ университета. Въпрѣки това, ние виждаме много ученици, които се записватъ въ училището, но не свършватъ. Всѣка започната работа трѣбва да се завърши! Всѣко свършване на една работа подразбира започване на нова — новъ развой, нова стѣпка въ живота на човѣка.

Мнозина казватъ: отъ толкова години насамъ ние вѣрваме, но какво придобихме съ тази вѣра? Казвамъ: и въ вѣрата трѣбва да става вжтрѣшно обновяване. Какъвъ смисль има вашата вѣра, ако вѣрвашъ, че първо си дѣте, послѣ ставашъ голѣмъ човѣкъ, слѣдъ това — възрастень, докато стигнешъ до 120 години и най-послѣ вѣрвашъ, че ще умрешъ, ще отидешъ на сждъ при Бога и оттамъ ще те изпатятъ или въ ада, или

въ рая при светиитѣ, праведнитѣ и добритѣ хора? Питамъ: слѣдъ като умрете и отидете на онзи свѣтъ, ще можете ли да прѣдадете оттамъ нѣкоя своя опитностъ на хората, които сж останали слѣдъ васъ на земята? — Не можете. Вашиятъ баща, който е заминалъ за онзи свѣтъ, дошълъ ли е нѣкога, да ви каже, какво има тамъ? Ще кажете, че много отъ заминалитѣ за онзи свѣтъ сж се проявили чрѣзъ нѣкои медиуми тукъ на земята. Казвамъ: тогава и азъ мога да ви кажа много нѣща за онзи свѣтъ, но вие ще вѣрвате ли? Досега никой отъ обикновенитѣ заминали хора не сж се явили да кажатъ, какво има на онзи свѣтъ. За да могатъ нѣкои отъ заминалитѣ за онзи свѣтъ да дойдатъ тукъ и да разправятъ, какво има на онзи свѣтъ, тѣхното съзнание трѣбва да е будно. Тия хора не трѣбва да сж умрѣли. Подъ „умрѣли хора“ ние подразбираме тѣзи хора, които слѣдъ смъртта изгубватъ частъ отъ съзнанието си, което сж имали, тукъ на земята. Тия хора не виждатъ пѣтя, прѣзъ който минаватъ. При това положение и тѣ сами не знаятъ, дѣ сж, какво е станало съ тѣхъ и т. н. Слѣдователно, само този човѣкъ може да разправя, какво има на онзи свѣтъ, който вижда нѣщата, понеже и въ онзи свѣтъ той запазва свѣтлината на своето съзнание. И тогава, смъртта за него не е нищо друго, освѣнъ

събличане на старата дреха и обличане на нова. Само онзи човѣкъ вижда, на когото съзнанието е будно да разбира отношенията, които съществуватъ между този и онзи животъ.

Когато нѣкой казва, че разбира хората, това значи, че той възприема тѣхнитѣ мисли и чувства. Каже ли нѣкой човѣкъ, че еди кой си го обича, това показва, че той не само чувствува неговата любовъ, но вижда още въ лицето му образа на Любовта. Любовта има свой образъ. Мждростъта има свой образъ. Истината има свой образъ. Правдата, Добродѣтельта сжщо така иматъ свои образи. Всѣки, който има очи, той може да вижда и да разбира тѣзи образи. Прѣдставете си, че рисувамъ на дъската само чело на човѣкъ. Какво означава това нѣщо? — Човѣкъ, който мисли. Слѣдъ това долу на челото рисувамъ вѣжди, а подъ тѣхъ — очи и носъ. Какво означаватъ сега тия нѣща? — Че на този човѣкъ се даватъ условия да вижда и да помирисва нѣщата. Послѣ, рисувамъ на този образъ и уста. Какво показва тя? — Че този човѣкъ може вече да говори, да яде, а съ езика си — да вкусва. Най послѣ рисувамъ и ушитѣ. Какво показватъ тѣ? — Че този човѣкъ започва да чува и да слуша. Значи, най важнитѣ нѣща на главата на човѣка сж: челото, очитѣ, носа, устата, езика и ушитѣ. Слѣдъ това рисувамъ тѣлото съ краката и

ржцѣтъ и получаваме цѣлата фигура на човѣка. Какво показватъ краката? — Че този човѣкъ може да ходи. Какво показватъ ржцѣтъ? — Че този човѣкъ може да работи, да хваща нѣщата.

Та казвамъ: когато говоримъ за човѣка, за великата Истина, която той включва въ себе си, трѣбва да го рисуваме такъвъ, какъвто е. Нѣкои отъ васъ рисуватъ човѣка много изопачено — такъвъ, какъвто не е. Поставятъ го въ положение профилъ и нарисуватъ половинъ чело, изкривенъ носъ, едно око, едно ухо и казватъ: красивъ е този образъ! — Не, въ този образъ нѣма никаква красота. Може би хората въ духовния свѣтъ да иматъ по едно око, но тукъ, въ физическия свѣтъ, хората иматъ двѣ очи и двѣ уши.

Какъ ще разберете тия нѣща? — По човѣшки не можете да ги разберете. Затова, пазете се отъ бърза прѣцѣнка на нѣщата. Всѣко нѣщо има двѣ страни: човѣшка и Божествена. Запримѣръ, има човѣшки движения, има и Божествени движения; има човѣшко знание, има и Божествено знание; има човѣшко служене, има и Божествено служене. Не смѣсвайте тия, двѣ положения, защото всичкитъ ви понятия ще се объркатъ, каша ще се получи. Най-първо разберете човѣшкото, а послѣ Божественото. Ако разберете човѣшкото, и Божественото ще разберете.

И обратниятъ процесъ е вѣренъ: ако разберете Божественото, и човѣшкото ще разберете.

Та казвамъ: когато дойдете до вътрѣшното разбиране на ония истини, които лежатъ дълбоко у васъ, вие ще разберете и вашата сжщина, като човѣкъ. Най-първо човѣкъ трѣбва да изправи своя умъ, за да могатъ да се развиватъ правилно неговитѣ умствени способности. Слѣдъ това той трѣбва да изправи своето сърце, за да регулира чувствата си. Колкото чувства има човѣкъ, толкова сж и способноститѣ му. Ако чувствата на нѣкой човѣкъ не сж правилно оформени, и умственитѣ му изводи и заключения ще бждатъ неправилни. Нѣкой казва: азъ не обичамъ едичкой си прѣдметъ. — Щомъ не обичашъ този прѣдметъ, ти не можешъ да го изучавашъ. Ако не обичашъ Правдата, никога не ще можешъ да я изучавашъ. Ако не обичашъ Истината, не ще можешъ да я разберешъ. Човѣкъ може да изучава само това, което обича.

Често хората третиратъ въпроса за Истината. Нѣкой казва: азъ говоря абсолютната Истина. Другъ говори за относителната истина. Трети говори за спасителната истина. Да говоришъ Истината, това не подразбира да вѣрвашъ въ нея. Питатъ нѣкого: ти ли направи това нѣщо? — Азъ го направихъ. — Истината ли говоришъ? — Да, Исти-

ната говоря. То значи: тъй ли направи това нѣщо, както си го мислил, или си вложил нѣкакъв примѣсъ въ него? Когато се говори за спасителна, за относителна, както и за абсолютна истина, това подразбира, че понятието Истина е широко и постоянно може да се разширява — зависи отъ самия човѣкъ. Колкото по-голяма е широтата на човѣка, толкова по-близо е той до самата Истина.

Какъ може да се познае широтата на човѣка? — По неговото чело. Носътъ на човѣка показва, каква е неговата наблюдателност, неговата интелигентност и разумност. По устата на човѣка се сѣди, каква е неговата любов: човѣшка, ангелска или Божествена. Любовта не изтича отъ устата, но чрѣзъ устата се проявява. Ушитѣ сжщо тъй показватъ разумността на човѣка. Изобщо, човѣкъ се познава по формата на своето чело, на своитѣ очи, уши, вѣжди, носъ, уста. Всички тия удове у човѣка, както и цѣлото тѣло, сж подложени на постоянни промѣни. Човѣкъ не може да измѣни външнитѣ си форми, докато не измѣни своитѣ вътрѣшни състояния. Какъвъ е човѣкъ, всичко е написано на него, но вие още не можете да си служите напълно съ тази наука. Само просвѣтениятъ, разумниятъ човѣкъ може да си служи съ нея. Неразумниятъ човѣкъ ще я използва да търси

недостатъцитѣ на хората. Непросвѣтениятъ човѣкъ, като види нѣкого съ типиченъ бѣлѣгъ на носа, ще му каже: „Азъ зная, какъвъ човѣкъ си; ти си отъ бѣлѣзанитѣ. Казвамъ: Богъ е бѣлѣзалъ всички хора, но едни сж бѣлѣзани за добро, други сж бѣлѣзани за зло. Нѣкои хора сж бѣлѣзани отъ Бога като поети, други — като писатели, трети — като музиканти, четвърти — като художници и т. н. Добрѣ е човѣкъ да е бѣлѣзанъ отъ Бога! По какво ще познаете единъ ангелъ? И той е бѣлѣзанъ отъ Бога. Ангелътъ се отличава съ голѣма разумност и свѣтлина, съ голѣма пластичност и подвижност; той може да бѣде видимъ и невидимъ. Всички негови удове сж напълно подъ контрола на волята му. Той влиза и излиза въ вашата стая при затворенѣ врата. Уплашите ли се отъ него, втори пътъ не идва при васъ. Страхътъ показва, че съзнанието ви не е готово. Влѣзе ли нѣкой ангелъ въ стаята ви, зарадвайте се, той е изпратенъ отъ Бога. Съзнанието на всички хора трѣбва да бѣде готово, защото все ще дойде день, когато нѣкой ангелъ ще ви посѣти.

Допуснете, че днесъ дойде при васъ Учителътъ на вашата душа, Когото очаквате съ години. Какво ще Го запитате най-първо? Вче ще Го запитате: „Учителю, ще бѣда ли спасенъ, или не? Добрѣ ли вървя въ пѣтя,

или не?" Това сж обикновени работи, за които и свѣтътъ се интересува и запитва. Как е най-сжщественото нѣщо, което ученикътъ трѣбва да каже на своя Учителъ? Той трѣбва да Му каже: „Учителю, научи ме да вървя правилно по Твоя пѣтъ, да позная Бога, както Ти Го познаваш! Научи Ме да Му служа така, както Ти Му служиш! Покажи ми, какъ да придобия Любовта, която Ти имашъ къмъ Бога, къмъ своята душа и къмъ своитѣ ближни!“ Пожелае ли ученикътъ тия качества, той нѣма да ги придобие изведнѣжъ, но ще прави усилия за постигането имъ, ще работи съзнателно върху тѣхъ. Всѣки ученикъ, който знае какво иска, той бързо напредва.

Мнозина мислятъ, че като дойде Учителтъ имъ, Той ще влѣе изведнѣжъ всичко въ главата имъ. Вливането не става изведнѣжъ. Ако водата на нѣкоя рѣка започне да се влива въ една голѣма празнина, ще може ли за една година да я прѣвърне въ езеро? Питамъ: колко милиони години сж били нужни, докато се създаде Великиятъ океанъ? Колко години текоха небеснигѣ рѣки, за да се образува този океанъ? Това е задача за ученигѣ хора, а не за васъ. Вие не се интересувате отъ този въпросъ. Въ дадения моментъ за васъ има нѣщо по-важно отъ това, какъ и за колко врѣме се е образувалъ Вели

киятъ океанъ. За всички съврѣмenni хора е важенъ въпросътъ за обновяването.

Често на извѣстни мѣста въ природата се събира вода, въ която, ако не става непрѣкъснато вливане на ново количество чиста, прѣсна вода, се развиватъ отровни, миризливи газове. Тия мѣста съ застояла вода се наричатъ блата, локви. Водата на тия блата се отличава по това, че въ нея се образуватъ жабуняци, а отъ гниенето на попадналитѣ растителни и животински части започватъ да се развиватъ отровнитѣ газове. Ако не паднатъ дъждове, или ако не дойдатъ бури и вѣтрове, които раздвижватъ тази вода, тя не може да се обнови и става разсадникъ на най-лошитѣ болести за човѣка. Подобно нѣщо прѣдставляватъ и застоялитѣ мисли и чувства у човѣка. Тѣ го правятъ недоволеиъ отъ себе си. Какъ ще се помогне на човѣка при това негово положение? Кой ще му дойде на помощъ? — Висшето съзнание, което дѣйствува въ великата разумна природа, въ тѣзи случаи, изпраща на човѣчеството нѣкое голѣмо нещастие, за да го освободи, както отъ жабуняцитѣ, натрупани върху него, тъй и отъ отровнитѣ миризливи газове, които се развили въ него. Постоянно трѣбва да се работи върху хората! По какъвъ начинъ? — Чрѣзъ страданията. Тѣ сж оиѣзи спасителни за тѣхъ вѣтрове и бури,

които раздвижват застоялите води въ тяхния организъмъ и по този начинъ ги обновява. Върху кои хора работи висшето съзнание? — Върху тия, които сж опредѣлени да възкръснатъ и да наслѣдятъ Вѣчния Животъ. Писанието казва: „Които Богъ обича, тяхъ обработва.“ Христосъ изказа тази мисль въ слѣдната форма: „Азъ съмъ лозата, вие — пръчките, а Отецъ ми е земледѣлецътъ.“ Значи, Богъ обработва лозовитѣ пръчки, за да дадатъ добъръ плодъ.

Когато се говори, че човѣкъ трѣбва да бжде роденъ отъ Бога, това раждане не е еднократенъ, но — многократенъ процесъ. Родениятъ отъ Бога трѣбва постоянно да расте, да се развива. Много отъ неговитѣ убѣждения и разбирания за нѣщата ще се измѣнятъ. Ще бжде жалко, ако идеитѣ, вѣрванията и възгледитѣ на този човѣкъ останатъ такива, каквито сж били въ миналото. Всѣки день той трѣбва да има една малка придобивка къмъ своето съзнание. Задачата на човѣка е да развива и разширява своята душа, защото въ нея сж складирани опитноститѣ на миналото, а сега се складиратъ тия на настоящето. Колкото повече се разширява съзнанието, толкова повече се обогатява и душата съ опитности. Човѣшкиятъ умъ съ своитѣ мисли и човѣшкото сърце съ своитѣ чувства идватъ като помощници на

човѣшкото съзнание, да го разширятъ и развиятъ.

Слѣдователно, ако чувствата на човѣка не се подобрятъ, и съзнанието му не може да се подобри. Затова, пазете чувствата си да не огрубѣватъ. Нѣкои хора се влюбватъ въ прѣдметъ, който прѣзъ цѣлия имъ животъ се явява като спѣнка на тяхното развитие. Напримѣръ, тѣ се влюбватъ въ паритѣ и цѣль животъ имъ служатъ. Паритѣ могатъ да служатъ като сръдство, като условие за постигане на по-висши цѣли и идеали, но тѣ сами не могатъ да бждатъ нито цѣль, нито идеалъ. Да се влюбишъ въ паритѣ, значи да огрубишъ чувствата си. По нѣкога може да обикнете нѣкого така, че тази обичъ да бжде спѣнка въ вашия животъ. Онзи, когото обичате, трѣбва да внася всѣки день по нѣщо ново въ живота ви. Нѣкой казва: „Азъ искамъ еди-кой си човѣкъ да ме обича.“ Добръ, но днесъ, при условията, въ които се намира този човѣкъ, той не може да ви обича. Защо? — Днесъ този човѣкъ не може да внесе нищо ново въ васъ. Тогава, за какво ви е неговата обичъ? Тя нѣма да ви ползува въ нищо. Ето защо, за да дойде Любовта у насъ, да могатъ хората да ни обичатъ, и ние да обичаме, трѣбва да се пристъпи къмъ единъ подготовителенъ процесъ.

И тъй, за да дойде Божествената Лю-

бовъ у насъ, ние трѣбва да бждемъ абсолютно чисти, за да не срѣща тя никакво съпротивление. Само така тя ще може да прѣдаде своитѣ качества, своитѣ елементи на лицето, което ние любимъ. Човѣкъ, въ когото е дошла Божията Любовь, трѣбва да има точно опрѣдѣлени отношения къмъ мжжа, къмъ жената, къмъ приятелитѣ, къмъ господаритѣ, къмъ слугитѣ и къмъ всички живи същества, отъ най-малкитѣ до най-големитѣ. Ако обикнете нѣкого и внесете въ ума или въ сърцето му една непотрѣбна мисль или едно непотрѣбно чувство, вие го спъвате въ живота. Ако нѣкой пияница обикне една жена, която никога въ живота си не е пила, и той, успѣе да събуди въ нея желание да пие, питамъ: какво ново е внесль този човѣкъ въ душата на своята любима? Той внесе въ душата ѝ едно отрицателно качество, съ което я осакати, но не я повдигна. Този човѣкъ не можа да внесе въ душата ѝ любовь къмъ Истината, или желание да се самопожертвува за великото, за красивото въ свѣта.

Казвамъ: новитѣ разбирания на живота изискватъ отъ всинца ни, когато обичаме нѣкого, да имаме силното желание да внесемъ въ душата му нѣщо хубаво, красиво. И тогава, всѣки ще благодари на Бога, че е срещналъ човѣкъ, който съ своя-

та любовь е могълъ да внесе въ ума му една свѣтла мисль и въ сърцето му едно красиво чувство и желание. Такива хора съществуватъ въ свѣта. Само чиститѣ хора могатъ да обичатъ. Хора, които не сж чисти по сърце, всѣкога ще губятъ въ любовта си. Въ Писанието е казано: „Само чиститѣ по сърце ще видятъ Бога“. Когато хората страдатъ, че никой не ги сбича, това се дължи на Божествения гласъ въ тѣхъ, който имъ казва: „Докато вие не сте чисти, докато не се отречете отъ низшето „азъ“, не можете да използвате моята Любовь.“ Има нѣщо въ човѣка, което трѣбва да умре! Павелъ казва: „Сега вече не живѣя азъ, но Христосъ живѣе въ мене.“ Това подразбира, че онзи Павелъ, който гонилъ, прѣслѣдвалъ Христа, и слѣдъ това се обърналъ къмъ Бога, сега вече Христосъ живѣе въ него. Питамъ: когато нѣкой човѣкъ влѣзе въ Царството Божие, като Иванъ, като Стоянъ, или като Драганъ — ще влѣзе? — Не, Иванъ ще отиде при ивановци, Стоянъ — при стояновци, Драганъ — при драгановци, а душата ще отиде при Бога. Иванъ, Стоянъ, Драганъ, това сж нѣща, дадени отъ хората, затова и при тѣхъ ще останатъ. Това, което е Божествено въ човѣка, ще отиде при Бога. Човѣшкитѣ разбирания и човѣшкото съзнание ще останатъ при хората, а Божественото съзнание ще отиде при своя Първоизточникъ,

Нѣкои хора се плашатъ отъ смъртъта и казватъ: „Какъ тъй да умра!“ Чудни сж тия хора! Кое е по-хубаво: да лежи човѣкъ на легло и да се прѣвива отъ болки, или да умре това съзнание за болката въ него и да се замѣсти съ ново съзнание за здраве, на което човѣкъ да уповава въ живота си и да се радва? Нѣкой се оплаква отъ живота си и казва: „Голѣмъ грѣшникъ съмъ азъ, мислитѣ ми сж нечисти, чувствата ми сж нечисти, дѣйствиата — сжщо, не знамъ, какво да правя“. Питамъ: не е ли по-добрѣ, това състояние да се смѣни съ онова здравословно състояние, да се усѣщашъ мощенъ, здравъ, да гледашъ съ открито лице на свѣта? Често хората се смущаватъ отъ своитѣ неджзи. Казвамъ: радвайте се, ако имате неджзи. Тѣ ви създаватъ условия за работа. Чрѣзъ тѣхъ вие ще създадете характеръ въ себе си, като работите неуморно и постоянно за тѣхното изправяне. Нѣкой човѣкъ не обича да говори Истината, обича да полѣгва малко. Ако този човѣкъ погледне малкия си прѣстъ, ще забѣлѣжи на него едно малко изкривяване. Причината на този неджгъ не се крие въ кривината на малкия прѣстъ, но нѣйдѣ въ ума или сърцето на този човѣкъ има нѣщо анормално. Тази анормалность е изкривила малкия прѣстъ. За да се изправи прѣстътъ, този човѣкъ трѣбва да се върне къмъ първичнитѣ причини на

това изкривяване, да обикне Истината, да изправи своитѣ мисли и чувства.

Питамъ: кои сж причинитѣ, дѣто нѣкой човѣкъ обича да полѣгва? Той казва, напри-мѣръ, че е ученъ човѣкъ, свършилъ два факултета, когато въ сжщность не е свършилъ даже и гимназия. Другъ нѣкой казва за себе си, че е много добъръ човѣкъ, подобенъ на него нѣма, а въ дѣйствителность той не е добъръ човѣкъ. Благословение за хората е, когато тѣ говорятъ Истината. Защо човѣкъ не казва това, което е въ дѣйствителность, а изнася фактитѣ другояче? Ако ти си ученъ или добъръ човѣкъ, това е благо и за тебе, и за околнитѣ хора. Ако ти не си такъвъ, за каквѣто се прѣпорѣчвашъ, ще се намѣришъ въ безизходно положение. Хората ще те поставятъ на работа и ще разбератъ, какво можешъ да направишъ. Ако не можешъ да свършишъ работата, за която се прѣпорѣчвашъ, ти ще се намѣришъ въ положението на онзи българинъ отъ южна България, който се хвалилъ, че може да крои и шиє хубави български потури. Той се условилъ на едно мѣсто на работа, дѣто му дали да изработи едни такива потури. Започналъ да мѣри и крои, но потуритѣ се указвали все още широки. Мѣрилъ, кроилъ, но по едно време вижда, че платътъ не стига за поту-ритѣ. — „Е, нищо“, казалъ си този майсторъ-

кроячъ. „Ще изкарамъ отъ този платъ поне една салтамарка.“ Крои салтамарката, рѣже плата, но и салтамарка не излиза. — Поне една тютюнена кесия ще изкарамъ. Питамъ: ако отъ вашето вѣрую не можете да изкарате поне една тютюнена кесия, какво е това вѣрую; какви хора сте вие? Можете ли отъ вашето вѣрую да изкарате поне една тютюнена кесия?

Нѣкой казва: „Азъ вѣрвамъ.“ — Въ какво? — Въ Бога. Разговаряли ли сте се поне съ Неговитѣ посланици? — Не, азъ вѣрвамъ въ Бога на своя баща, отъ когото ми е оставенъ като прѣдание. Казвамъ: не се осланяйте на старитѣ прѣдания отъ миналото! Не се осланяйте на водата въ блатата, въ локвитѣ! Осленяйте се на това вѣрую, което винаги е ново и отъ което животътъ произлиза! Осланяйте се на онази прѣсна, чиста вода отъ извора, която поддържа живота и винаги свѣжа остава! За васъ е важно да проучавате Великото Начало въ свѣта тѣй, както днесъ се проявява то, а не както се е проявявало въ миналото. Азъ често повтарямъ слѣднитѣ формули: „Вѣрвамъ въ Господа, Който е говорилъ въ миналото; вѣрвамъ въ Господа, Който ми говори сега; вѣрвамъ и въ Великия и Вѣченъ Духъ на Истината, Който ми показва пътя и изработва велики и славни дѣла на бждещето.“

Онѣзи, които не разбиратъ дълбокия смисълъ на тия формули, ще кажатъ: „Каква полза имамъ отъ това, да вѣрвамъ въ онзи Господъ, Който е говорилъ въ миналото? Каква полза имамъ отъ това, да вѣрвамъ въ Неговия Вѣченъ Духъ, Който ще ми говори за вѣбдеще? Ние вѣрваме само въ този Господъ, Който сега ни говори.“ Казвамъ: тия формули сж разбрани и смислени само за онзи човѣкъ, на когото висшето съзнание е пробудено. За този човѣкъ миналото, настоящето и бждещето сж страници отъ великата книга на живота. За да разбира цѣлокупността на живота, той трѣбва да чете и проучава всичкитѣ страници на тази книга.

Питамъ: какво значи да вѣрва човѣкъ въ Бога? — Да вѣрвашъ въ Бога на миналото, на настоящето и на бждещето, значи да поставишъ здрава, солидна основа на живота си. Слѣдователно, Богъ на миналото съставлява основата на живота; Богъ на настоящето е строителътъ на новия животъ. Вѣчниятъ Духъ, Който ще говори за вѣбдеще, доставя материалитъ за този животъ; И тѣй, животътъ се нуждае отъ здрава, солидна основа, отъ строител и отъ материали за неговия строежъ. Сжщото отношение сжществува и въ живота на отдѣлния човѣкъ: той трѣбва да има разумно сърце — основа на живота; свѣтълъ умъ — строител; и ус-

тойчива воля — доставчица на материали за новия строеж. Понѣкога хората правятъ погрѣшки, но Великиятъ Духъ отвѣтрѣ имъ казва: „Това, което сте направили, не е добро, развалете го!“ — Добрѣ, ще го развалимъ. Архитектътъ замине, погрѣшката се замазва отгорѣ-отгорѣ, като се самозаблуждаватъ, че всичко е поправено. Дохожда архитектътъ втори пѣтъ, поразчопля постройката тукъ-тамъ и запитва работниците: „Поправихте ли погрѣшката?“ — Поправихме. — Не, не сте я поправили, както трѣбва. Ще развалите стѣнитъ на зданието до основа и ще ги съградите отново, както трѣбва.

Казвате: това сж материални положения, които нѣматъ нищо общо съ нашия духовенъ животъ. Казвамъ: има връзка, съотношение между материалнитъ и духовнитъ работи на човѣка. Каквито сж материалнитъ, такива ще бждатъ и духовнитъ му работи. Физическитъ работи на човѣка сж редъ опитности, които го ползватъ и въ духовния му животъ. Запримѣрь, често вашитъ състояния се смѣнятъ: ту сте скръбни, ту весели; ту вървате въ Бога, ту се съмнѣвате; нѣкога мислите, че сте спасени; нѣкога, че не сте спасени. Съ една дума, животътъ ви прѣдставлява непрѣкъснатата връзка отъ радости и скръби, отъ падания и ставания и т. н. Това сж илюзии на вгшетото съзнание. На какво се

дължатъ тѣ? — На връзката ви съ различни същества. Ако се свържете съ човѣкъ, на когото съзнанието е пробудено, той ще ви повдигне до своя уровень, и вие ще имате добро разположение. Който върва въ Първичната причина, той има пробудено съзнание. Започне ли този човѣкъ да се съмнява, той се връща назадъ, и съзнанието му се замъглява.

Мнозина отъ свърѣменнитъ хора се връщатъ назадъ, къмъ своето минало, и по този начинъ губятъ свѣтлината на съзнанието си. Всички трѣбва да се пазятъ отъ тази погрѣшка! Не е достатъчно само човѣкъ да казва, че е спасенъ, но спасението трѣбва да съставлява положителенъ фактъ въ неговия животъ. Спасението не е завършенъ процесъ. Да бждешъ спасенъ, това не значи царѣтъ да отмѣни твоята присѣда, и съ това да се изчерпи въпросътъ. Спасението подразбира ново направление въ живота на човѣка — да върви паралелно съ Божия Духъ, Който работи въ него. Въ всички тежки случаи на неговия животъ, Духътъ Божий тихо му нашепва: „Не се обезсърчавай, напредъ върви! Учи, люби, Истината обикни!“ Проговори ли ви този гласъ, борбитъ, изпитанията непрѣменно ще дойдатъ, но вие ще имате сила да ги понесете. Гласътъ на Бога е толкова силенъ, че всѣкога произвежда пертурбации вънъ и вжтрѣ въ човѣка. Оба-

че, тия пертурбаций не сж нищо друго, освѣнъ намѣстване на всички измѣстени, отклонени части отъ своя пжть.

Мнозина се обезсърдчаватъ, оплакватъ, че откакъ тръгнали въ пжтя на Истината, оголѣли, станали по-нѣщастни. Питамъ: какъ обличате новата си дреха? Нали първо събличате старата дреха, а послѣ обличате новата? Който не оголѣе, не може да разбере Истината. Когато Богъ създаде първитѣ човѣци, Той имъ направи хубави, свещени дрехи, но тѣ ги изцапахъ, окаляха. Като съблѣкоха окалянитѣ си дрехи, тѣ вече сами се облѣкоха съ дрехи отъ кожа. Като ги видѣ така облѣчени, Богъ имъ каза: „Вървете сега така облѣчени въ широкия свѣтъ да работите!“ И досега ние виждаме всички хора, като блудния синъ, облѣчени въ тия кожени дрехи, окжсани, немили-недраги. За тия два вида дрехи говори Павелъ въ Писанието: „Има тѣло естествено, има и тѣло духовно“.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ придобиване на онѣзи свѣтли първоначални дрехи, които Богъ на врѣмето бѣ приготвилъ. За да ни се дадатъ отново тѣзи дрехи, ние трѣбва да имаме такова обширно вѣру, което да включва въ себе си цѣлия свѣтъ и такава велика Любовь, която да ни свързва съ всички живи сжщества въ свѣта.

Често запитвате: „Какъ трѣбва да си прѣд-

ставяме Бога?“ Казвамъ: когато мислите за Бога, вие трѣбва да си Го прѣдставяте като велика, всеобемаща сжщина, която обгръща и прониква цѣлия свѣтъ съ всички свои създания. Въ всѣко най-малко и най-голѣмо сжщество вие трѣбва да виждате Божественото проявление. Въ всичко и навсѣкждѣ трѣбва да виждате Божественото съзнание, което ви обгръща. Въ това отношение, каквото и да ви се случи въ свѣта, вие трѣбва да живѣете съ свещения образъ на Бога. Не допускайте никакво съмнѣние въ душата си, защото то е низшето начало въ човѣка, което може да донесе страдания, падания, смъртъ, изгубване смисъла на живота.

Когато низшето съзнание у човѣка отсѣпи на висшето, тогава той ще бѣде свободенъ, способенъ за великата наука на живота, да разбере неговия дълбокъ смисълъ и да намѣри това, което търси. Само по този начинъ човѣкъ ще може да добие истинското щастие. Кога е щастливъ длъжникътъ? — Когато дългътъ му се прости. Кога е щастливъ болниятъ? — Когато болестята го напусне. Изобщо, кога е щастливъ човѣкъ: когато изгубва, или когато придобива живота? — Разбира се, когато го придобива. Казано е въ Писанието: „Това е Животъ Вѣченъ да познаа Тебе Единнаго, Истиннаго Бога!“

И тъй, познаването на Бога трѣбва да

бжде първата и най-важна задача на всеки човѣкъ. Питамъ: какъ ще познаете Бога? Какъ ще познаете вашия Учителъ? Учителътъ не може да се яви на физическия свѣтъ като завършенъ актъ. Той не може да се яви и като нѣкакво явление вътрѣ или вънъ отъ хората. Учителътъ се явява само като вътрѣшна разумна проява въ човѣка. Често, много хора приематъ по внушение нѣкои мисли и считатъ, че това е тѣхниятъ Учителъ, който имъ говори отвѣтрѣ. Не, това сж мисли, приети по внушение. Има разлика между говоренето на Учителя и внушението. Внушението е физически актъ на насилие. Когато Учителътъ говори, ученикътъ се вдъхновява. Въ това говорене има винаги свобода: ученикътъ може да приеме или да не приеме съвѣтитѣ на Учителя. Той не насилва никого. Всѣки човѣкъ, който иска да се наложи, той си служи съ насилие.

Казватъ за нѣкого: този човѣкъ не е културенъ, не е просвѣтенъ, нѣма дипломъ, че е свършилъ нѣкаква наука. Казвамъ: единъ дипломъ има важенъ за човѣка! Това е неговиятъ умъ, чрѣзъ който той може да провѣрява истинността на нѣщата, а не само да говори, че това знае, онова знае. Истинско зноние наричамъ това, което е абсолютно провѣрено въ живота. Затова, пазете се отъ външнитѣ заблуждения въ свѣта, че то-

зи човѣкъ е ученъ, или онзи човѣкъ е ученъ. Знаещъ, ученъ човѣкъ е този, който има не само теоретически знания, но който владѣе изкуството да живѣе.

Нѣкои питатъ: „Какъ трѣбва да се считаме, като Синове Божии, или ангели-служители?“ — По сжщина човѣкъ е Синъ Божий, произлѣзълъ отъ Бога, а по служене той е ангелъ-служителъ. Нѣкои души сж останали при Бога и се радватъ на хубоститѣ и красотитѣ около Него, а други души сж слѣзли на земята да работятъ. Много отъ послѣднитѣ сж въ постояненъ споръ помежду си, кой получава по-малко, кой повече и т. н. Тѣзи души се намиратъ въ положението на блудния синъ, който, слѣдъ като живѣлъ съ своитѣ фантастични идеи, напусналъ баща си и отишълъ въ широкия свѣтъ, дѣто напълно пропадналъ.

И тѣй, ако държите въ ума си свещения образъ на Първичната Причина, вие ще бждете въ връзка и съ вашия Учителъ, който ви говори отвѣтрѣ всеки день и часъ.

Учителъ въ свѣта може да бжде само Богъ, само Първичната Причина. Вие трѣбва да знаете, че всѣки, който е натоваренъ съ мисията да прѣдаде на свѣта Божията Истина, той не говори отъ свое име. Затова и Христосъ казва: „Азъ не дойдохъ въ свѣта да сторя своята воля, но волята на Онзи,

Който ме е проводилъ.“ И до днесъ хората тълкуватъ Христовото учение, разглеждатъ стихове единъ слѣдъ другъ, пишатъ трактати върху тѣхъ и т. н. Казвамъ: добръ е да се разглеждатъ стиховетъ, както е казалъ Христосъ, но важно е да се знае, приложимо ли е всичко, което Той е казалъ, или не. Значи, опити трѣбва да се правятъ. Христовото учение не е само теория, но то е живо учение на опита. Мнозина казватъ: „Щомъ е така, нека се направи опитъ да възкрѣснатъ нѣкой мъртавъ човѣкъ.“ Казвамъ: може да възкрѣсне само този човѣкъ, който е роденъ отъ Бога. Може да се роди само този човѣкъ, който е заченатъ. Коренно може да се излѣкува единъ човѣкъ и отъ физическитъ, и отъ психическитъ му недѣзи, само ако е заживѣлъ духовенъ животъ. Да се лѣкува човѣкъ физически, това е лесно нѣщо, но аз да се лѣкува психически, иска се духовна обнова. Физическитъ работи ставатъ лесно, но духовнитъ работи ставатъ мъчно. Съврѣменното християнство се е спънало, именно, въ духовния животъ. Голѣма опасностъ очаква човѣка, ако той се опита да влѣзе въ духовния свѣтъ съ своитъ стари разбираня, съ своитъ стари вѣрвания.

Съврѣменнитъ хора иматъ много желаня. Тѣ искатъ богатство, имане, кѣщи, ниви, лозя и т. н. Обаче, религиознитъ хора се

противопоставятъ на тия желаня у свѣтскитъ хора и казватъ: „Не ни трѣбватъ кѣщи, не ни трѣбватъ богатства и имоти. Самъ Христосъ е казалъ: „Азъ отивамъ при Отца си, жилище да ви приготвя и ще дойда да ви взема.“ Питамъ: ами ако Христотъ не ви направи жилища, какво ще кажете тогава? Не взимайте думитъ на Христа въ букваленъ смисълъ. Докато сте на земята, разумно използвайте условията, при които се намирате и благодарете на Бога за добритъ условия, които ви сѣ дадени. И да имате кѣща на земята, тя е една врѣменна колибка. Не се свързвайте съ нея, но я използвайте като условие за вашето развитие. Нѣкой пита: „Позволено ли е на религиозния човѣкъ да мисли за нови дрехи?“ — Ако имате сръдства, направете си нови дрехи, но ако нѣмате, не ходете да правите заеми оттукъ-оттамъ; и вие да изпадате въ изкушения, и другитъ да изкушавате. Казвамъ: истински религиозниятъ човѣкъ е напълно свободенъ въ своитъ дѣйствия. Той има мѣрка въ всичко и доброволно се ограничава въ своитъ желаня. Казано е въ Писанието: „Всѣко добро желание е отъ Бога.“ Имате ли нѣкое добро желание, изпълнете го. Казватъ: „Какво ще кажатъ хората затова?“ — Ако вашето желание е Божествено, изпълнете го и не се интересувате за мнѣнието на хората.

Не туряйте Божественъ характеръ на човѣшкитѣ си желания, защото сами ще си създадете нещастие. Нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ отъ Бога.“ — Нѣма защо да казвате, че сте родени отъ Бога. Отъ плодовѣтъ ще ви познаятъ. Карамфилтъ казва: „Помириши ме и вижъ, какъвъ миризъ имамъ.“ Черешата казва: „Вкуси ме, и самъ ще се произнесешъ за моя вкусъ.“ Който иска да знае, добъръ ли съмъ, или не, нека ме опита.

Мнозина отъ съврѣменнитѣ хора мислятъ, че добриятъ човѣкъ трѣбва да бжде кроткъ, любещъ. Казвамъ: Богъ е Любовь, но по-справедливъ и по-строгъ отъ Него нѣма. Подобъръ отъ Бога нѣма, но и по-строгъ отъ Него нѣма. Казано е: „Земята ще изгори прѣдъ лицето на Бога“. Той може въ единъ моментъ да унищожи хиляди и милиони хора и отново да ги създаде. Кой може да го сжди за дѣлата Му? Щомъ Богъ види, че нѣкоя форма, въ движението си изъ свѣта, се е изкривила, Той я унищожава и отново създава. Само Богъ е въ сила да отнеме живота и да създаде живота на всички същества. Ако проникнемъ въ Божията Любовь, ще видимъ, че цѣлиятъ свѣтъ е създаденъ, именно, върху тази Любовь. Добъръ човѣкъ ние наричаме не само кроткия, но всѣки човѣкъ, който въ постѣпкитѣ си спрѣмо другитѣ хора е такъвъ, какъвто е спрѣмо себе си. Ако

човѣкъ въ постѣпкитѣ си спрѣмо другитѣ хора не е такъвъ, какъвто е спрѣмо себе си, той не може да се нарече нито добъръ, нито правдивъ, нито любещъ човѣкъ. Такъвъ човѣкъ има двѣ различни мѣрки, съ които опрѣдѣля отношенията си.

Сега, азъ ви желая, като ученици, да учаivate себе си, да придобиете нова свѣтлина въ съзнанието си. Тия, които прилагатъ новитѣ разбирания въ живота си, сж прѣдъ прага на Царството Божие. На тѣхъ вече майка имъ може да говори. Кога говори майката на своитѣ дѣца? — Когато я разбиратъ. Кои дѣца я разбиратъ повече? — По възрастнитѣ, по-разумнитѣ. На тия свои дѣца майката говори направо, защото тѣ я разбиратъ добръ. Желая всинца вие да пиете отъ чистата изворна вода, и то направо отъ самия изворъ, а не отъ водата, която е далечъ отъ него съ километри. Който пие веднѣжъ отъ тази вода, той нѣма да казва, че не се нуждае отъ никого. Който опита и разбере Божията Истина, ще се слѣе съ всички и ще види, че отъ всички има нужда, защото тѣ сж части отъ голѣмата Единица. Всички хора, всички същества сж части на общия Божественъ организъмъ. Тогава Богъ ще живѣе въ васъ, и вие въ Него — ще се влѣете въ Бога и ще разполагате съ Неговата сила. Само така може да се

разбере пълнотата на вътрешния живот. Мнозина се чувствуват далеч от Бога и се нуждаят други хора да се молят заради тях. Тъ казват: „Вие се молете заради нас, понеже Бог не иска да чуе молитвата ни.“ — Не, всеки човек сам поставя прѣграда между себе си и Великото Начало въ живота.

Когато хората се сблъскват съ известни противорѣчия въ живота, това се дължи на тяхното съзнание за нѣщата. Колкото съзнанието на човека е по-пробудено, толкова и противорѣчията за него сж по-малко. За-примеръ, нѣкои хора не разбират дълбокия смисъл на плътта въ човека и казват: „Добро щѣше да е, ако не съществувахе плътта въ свѣта.“ Питамъ: наистина, какво щѣше да бжде, ако всичко бѣше само духъ? — Не, нито плътта може безъ духъ, нито духътъ може безъ плътъ. Великиятъ Създателъ знае това нѣщо. Ако нѣмаше нужда отъ плътта, Той не би я създалъ. Както не може безъ духовното, така не може и безъ плътското. Тѣ сж двѣ начала въ човѣшкото естество, неразривно свързани. Плътта и духътъ сж въ постоянна борба. Въ тази борба, именно, се ражда Божественото, което ги примирява. Ще знаете, че плътта и духътъ ще се примирятъ само тогава, когато Божествениятъ елементъ влѣзе между тяхъ. Ще

дойде день, когато плътта и духътъ ще живеятъ заедно въ Божественото. Тогава всички хора ще иматъ ново съзнание, съ нова свѣтлина, различна отъ досегашната, и ще бждатъ подобни на ангелитъ. Казано е въ Писанието: „Ще бждете подобни на Христа“.

И тъй, докато реализирате вашия животъ разумно, много вода ще изтече, защото вие ще имате редъ мъчности и страдания, които трѣбва да надделѣете. Сега, като слушате да ви се говори, вие се влияете, съгласявате се съ това, което слушате. Като влѣзете въ свѣта — и тамъ ще ви влияятъ. Четете съчиненията на единъ авторъ, на вторъ авторъ тѣ ви влияятъ. Отивате въ нѣкоя църква, слушате единъ, втори, трети проповѣдникъ — и тѣ ви влияятъ. Най-послѣ се запитвате: наистина, правъ ли е този пжтъ, въ който сега вървимъ? Питамъ: кой е правиятъ пжтъ? Пжтътъ, по който майка ви и баща ви вървятъ, правъ ли е? Пжтътъ, по който вашитъ дѣди и прадѣди вървѣха, правъ ли бѣше? Откакъ е излѣзълъ човекъ отъ рая и досега пжтътъ му е билъ все кривъ. Обаче, слѣдъ идването на Христа на земята, пжтътъ на мнозина вече е изправенъ. Тия хора вече се връщатъ по обратния пжтъ къмъ онова първично състояние, въ което сж били нѣкога. Тѣ сж на пжтъ вече да влѣзатъ въ рая. Христосъ е границата, при която чо-

въшкото съзнание минава отъ едно състояние въ друго. Този процесъ на съзнанието, ние наричаме „просвѣтление на душата“. Христосъ е пътятъ на душитѣ къмъ Бога. Въ свѣтлината, която Христосъ донесе на свѣта, може да се разграничи обикновеното отъ просветеното съзнание на хората. Слѣдователно, новиятъ пътъ, който се очѣртава отъ Христовата свѣтлина, се отличава съ слѣдното качество: въ всѣка душа, която влѣзе въ този пътъ, се заражда непрѣодолимо желание да върви напредъ. И тогава, никаква сила не е въ състояние да спре тази душа отъ нейния пътъ. Това желание е толкова силно, колкото е силно течението на водата, която слиза по наклонъ. Каквото прѣпятствие да турите на тази вода, тя продължава безспирно да тече. Нѣма прѣпятствие въ свѣта, което може да спре душата въ нейния стремежъ да върви къмъ Първоизточника на живота. Защо? — Понеже стремежътъ ѝ е силенъ.

Казвамъ: не се плашете отъ прѣпятствията въ живота си! Вървете къмъ великата цѣль, къмъ новитѣ велики разбирания, чрезъ които ще влѣзете въ новата наука на живота. Придобийте ли новото съзнание, ще знаете, какъ да наредите живота си на земята; ще знаете, какъ да се обличате, какъ да се храните, какви жилища да си правите, какъ

да възпитавате дѣцата си; ще знаете новитѣ начини и методи за възпитание на цѣлото общество. Нѣкой пита: „Трѣбва ли да се откажемъ отъ живота? Не е въпросътъ за отказване. Животътъ е необходимостъ за всички. Той е вътрѣшно проявяване на Първичната Причина. Обаче, животътъ трѣбва да се разбира отъ гледището на новата свѣтлина. Пътътъ, въ който Богъ прониква, не трѣбва да се изкривява; служенето, като задача на всѣка душа, не трѣбва да се избѣгва. Никой не трѣбва да се мѣси въ работитѣ на другия. Онѣзи, които се мѣсятъ въ работитѣ на другитѣ, не могатъ да бждатъ ученици; онѣзи, които не могатъ да пожертвуватъ всичко заради Бога, и тѣ не могатъ да бждатъ ученици. Азъ не говоря за жертва, каквато вие разбирате, но за такава, каквато Богъ разбира. При това, не правете жертва за този или онзи човѣкъ, но за себе си, съ съзнание за вашия дългъ къмъ Великото Начало въ живота. Жертвата, която правите, трѣбва да внесе подобрение, подеъмъ въ живота ви, въ дома ви и въ всички, които сж около васъ.

Мнозина мислятъ, че като се самопожертвуватъ, ще изгубятъ живота си. Да се самопожертвува човѣкъ, това не значи да изгуби живота си. Човѣкътъ на жертвата е силенъ човѣкъ, истински служител на Бога. Отъ гледището на новото учение, Първична-

та Причина се схваща като вжтръшенъ потикъ на душата да върви напредъ и все напредъ. Разколебае ли се човѣкъ само за момента и спре движението си, въ него настѣпва единъ свещенъ, Божественъ бунтъ, и той чува въ себе си тихъ гласъ, който му говори: „Нѣма да спирашъ, нито ще се отклонявашъ наляво или надѣсно; всичко си опиталъ. Сега ще вървишъ въ красивия животъ!“ Не е ли смѣшно за младия човѣкъ да търси изъ статъ на своя дѣдо и на своята баба вехтори, потънали въ прахъ? Този прахъ ще го отрови. Казвамъ: запалете всичкитъ вехтори на вашитъ дѣди и прабаби да изгорятъ и влѣзте въ склада съ нови дрехи! Тамъ ще ви посрещнатъ вашитъ добри приятели и ще ви прѣдлсжатъ да си изберете костюмъ, какъвто искате. Изберете ли веднѣжъ новия си костюмъ, нѣма вече да го събличате. Облѣчете ли веднѣжъ новия костюмъ на съзнанието, нѣма вече събличане. Колкото и да ритате въ този костюмъ, той повече се закрѣпва. Това значи: служите ли съзнателно на Бога, вие ще придобиете Новия Животъ; откажете ли се да служите на Бога, ще изгубите този животъ, и отново ще облѣчете старитъ си дрехи.

Ще ви приведа приказката за „Рибаря и златната рибка.“ Живѣли край морето една баба и единъ дѣдо. Бабата била лоша,

сърдитата жена, постоянно се карала съ дѣдото, че работилъ малко, и цѣлъ животъ се разправяли съ сиромашията. Праща го тя единъ день на морето, да налови много риба — да ядатъ и да остане за проданъ. Отива дѣдото тѣженъ на морето, хвърля мръжата, нищо не може да хване. Въ това време една златна рибка излиза отъ морето и запитва дѣдото: „Защо си тѣженъ, дѣдо? — Имамъ една лоша баба, изпрати ме да ловя риба, но ето, нищо не мога да хвана. — Върви си, дѣдо, въ къщи, и не се безпокой. Ще имашъ риба, колкото искашъ. Връща се дѣдото дома си и намира много риба. Пита го бабата: „Дѣдо, отдѣ дойдоха тия риби?“ — Като хвърляхъ мръжата, една златна рибка излѣзе отъ водата и като ме запита, за какво съмъ дошълъ, каза ми да се върна дома си, тя ще ми изпрати много риба. — Ехъ ти, старъ глупецъ, риба ли трѣбваше да ѝ искашъ? Не виждашъ ли, че коритото ни е счупено, нѣмаме въ какво да перемъ? Хайде, пакъ иди, да ѝ поискашъ ново, хубаво корито. Отива дѣдото на морето, ходи, обикаля покрай брѣга нажаленъ. Рибката пакъ излиза отъ морето и го запитва: „Дѣдо, какво искашъ, защо си нажаленъ?“ — Сърди се моята баба, че съмъ поискалъ риба. Сега ми каза, че имала нужда отъ корито. — Върни се дома си, и корито ще има. Отива си дѣ-

дото, вижда прѣдъ бабата седи ново, хубаво жорито. — Глупецъ, защо поиска корито? Не знаешъ ли, че нѣмаме кжца? Малко ли студове прѣкарахме толкова години въ тази срутена колибка! Иди да ѝ поискашъ нова кжца, нови дрехи и покжщнина. Отива дѣдото, потъженъ отъ по-рано, обикаля край морето. Рибката го вижда, излиза отъ водата и го запитва: „Какво искашъ, дѣдо, защо си тжженъ?“ — Моята баба пакъ е недоволна, сега иска кжца, нови дрехи и покжщнина. — Иди си спокоенъ въ кжци, и това ще ти се даде. Отива дѣдото дома си: вижда, вмѣсто старата съборена колибка, нова кжца, бабата облѣчена въ нови дрехи, но още по-недоволна и сърдита. — Старъ дъртакъ, защо не поиска отъ рибката, да те направи царь, а мене царица? Връща се отново дѣдото, оплаква се на рибката отъ своята баба. — И това ще бжде, дѣдо, ти само не тжжи. Връща се дѣдото въ кжци и намира бабата вече царица, но и този пътъ недоволна. — Защо не поиска отъ рибката да ни направи като Бога? Отива дѣдото покрай морето, тжженъ и наскърбенъ, чака, но рибката вече не излиза. Тя се разгнѣвила на старата баба. Връща се дѣдото въ кжци и какво да види! — Пакъ старата колибка и бабата насрѣща му съ сжщитѣ стари дрехи, съ счулено корито, безъ хлѣбъ и безъ риба

— пакъ при сжщитѣ условия на стария животъ.

Казвамъ: всѣки, който не придобие свѣтлината на новия животъ въ себе си и не разшири своето съзнание, даже и да се домогне Божественото благо, той ще го изгуби. Ние наричаме това благо „любовъ къмъ Първичната Причина на нѣщата.“ Като ви говорятъ идеи, азъ не искамъ ученицитѣ на новото, на Божественото учение само да прѣповтарятъ нѣщата, но да бждатъ истински носители на великото, което се включва въ това учение. Всички трѣбва да работите съзнателно, за да развиете въ себе си добродѣтелитѣ и дарбитѣ, които сж вложени въ васъ. Въ Писанието е казано: „Всички трѣбва да бждете подобни на Бога.“ Какъ ще се постигне това? — Чрѣзъ усиленъ съзнателна дѣйность върху себе си.

Това е великата задача за разрѣшение, дадена за всѣки човѣкъ, не само за една година, нито за единъ животъ, но прѣзъ всичкитѣ врѣмена на вѣковетѣ. Христосъ казва: „Азъ ще бжда съ васъ до скончанието на вѣка“. Това подразбира, че прѣзъ всичкото врѣме, докато сте на земята, Той ще ви помага да постигнете вашитѣ възвишени желанія, да разработите всички свси сили и способности. Но кога ще имате помощта на Христа? — Когато вие сте готови да на-

правите всичко заради Бога. Ако можете да направите за Бога всичко, което се изисква отъ васъ, и Богъ ще направи всичко за васъ. Нѣма нѣщо, което да не може да ви се даде и да не се направи за васъ. Не направите ли за Бога това, което се иска отъ васъ, и вие нѣма да получите нищо.

Това е една вътрѣшна задача, която всѣки ще разрѣши по своему. Разсждавайте споредъ това, което Богъ ви е говорилъ въ миналото, както ви говори въ настоящето и както Неговиятъ Духъ ще ви говори въ бъдещето. Възрастнитѣ ученици ще слѣдятъ, додѣ е стигнало пробуждането на съзнанието у младитѣ. Както по плодетѣ познаватъ, какво е дървото, така и работата на младитѣ е резултатъ отъ работата на възрастнитѣ. Сжщото нѣщо се забѣлѣзва и въ училищата съ учителитѣ и ученицитѣ. Когато нѣкой е назначенъ за първа година учителъ, резултатътъ отъ работата му е по-слабъ въ сравнение съ този, когато е учителствувалъ вече 4 — 5 години. Освѣнъ това и положението на първитѣ ученици, постъпили въ училището е при по-трудни условия, отколкото на тия, които постъпватъ по-послѣ. За тѣхъ има повече пособия, повече удобства и затова иматъ по-добри резултати. Сега и вие, които вървите въ духовния пѣтъ, се намирате при по-леки условия. Васъ посрѣщатъ

наврѣдъ съ финикови вѣйки. Обаче, ония, които минаха прѣди васъ, прѣкараха годѣми мѣчения и страдания. Тѣ дадоха такива жертви, каквито вие не можете да си прѣдставите. Отъ васъ не се изискватъ сжщитѣ жертви, но нови жертви, съ които да дадете примѣръ на подрастващото поколѣние.

Сега, азъ ви желая да имате абсолютно, положително вѣрую за нѣщата и да не се критикувате. Ако сте недоволни, и отъ васъ ще бждатъ недоволни; ако обичате, и васъ ще обичатъ; ако вѣрвате въ Великото начало на живота, и въ васъ ще вѣрватъ; ако сте справедливи къмъ другитѣ, и къмъ васъ ще бждатъ справедливи. Такъвъ е Божествениятъ законъ. Спрѣмо всички хора Богъ постъпва така, както и тѣ постъпватъ къмъ Него. Съмнѣвате ли се въ Него, и другитѣ хора ще се съмнѣватъ въ васъ; обичате ли Го, и хората ще ви обичатъ; считате ли Го съвършенъ, вие ще можете самъ да си поправите погрѣшкитѣ. Ако Богъ бутне нѣкоя ваша погрѣшка, тя веднага изчезва и вмѣсто нея се явява нѣщо хубаво и красиво.

Отъ разположението ни къмъ Великия принципъ въ живота зависи и подобренieto на нашия животъ. Това е мѣрилото за нѣщата. Младитѣ трѣбва да приложатъ тази мѣрка въ живота си, а старитѣ да върватъ слѣдъ тѣхъ. Отъ младитѣ се изисква смѣлостъ, а отъ старитѣ

— смирение. Въ какво седи това смирение?
 — Понеже младият обича повече да говори, старият трѣбва да се смири, внимателно да го изслушва. Изкуство е да можеш да изслушваш човѣка. За всичко е нужно прѣчистване на съзнанието, да дойдете до възкресѣнието, да възстановите вътрѣшната връзка съ Първичната Причина, за да разбирате, въ какво седи Нейната воля и да я изпълнявате. Много хора казватъ, че вършатъ волята Божия, но дълго врѣме ще мине, докато разбератъ Истината по този въпросъ. Казвалъ съмъ ви, че Божественото учение е учение на живия опитъ. Затова, не е достатъчно само говорене, но главно приложение се изисква. Когато човѣкъ се заеме съ приложението на това учение, ще дойдатъ редъ противорѣчия въ живота му, но тѣ сж въ реда на нѣщата. Не е лесно за юнака да подигне тежъкъ товаръ. И той трѣбва да направи усилие, но нѣма да отстѣпи на товара.

Казвамъ: не туряйте правилата, които ви давамъ, като спънка въ вашия животъ. Казвате: „Ние знаемъ тия работи“. — Не, човѣкъ знае само това, което е опиталъ и отъ което има плодъ. Напримѣръ, едва сега ние вкусуваме отъ плодетъ на всичко това, което Христосъ е проповѣдвалъ прѣди 2000 години. Колко малко е направило християнството отъ 2000 години насамъ! Какво

ще постигне съврѣменното християнство? Казвате, че християнството още не е идеалъ на цѣлото човѣчество. — Така е. Между хората още не е събудено силното желание за самопожертвуване. Ако рече нѣкой да се самопожертвува, веднага слѣдъ това ще се роди и човѣшкото, че далъ повече, отколкото трѣбва. Приложи ли се Божественото учение, всички хора трѣбва да работятъ заедно, доброволно, всѣки споредъ силитѣ си, и всичко, което се придобие отъ общата работа, да се разпрѣдѣли равномерно въ живота. Тогава, всѣки, който работи за Бога, ще има общото съдѣйствие. Каквото направи той, всички ще му сърадватъ. Ако си направи кжща, другитѣ ще се радватъ; ако напише нѣщо, всички ще го харесатъ; ако говори нѣщо, ще го изслушватъ съ внимание, безъ да го критикуватъ. Това трѣбва да бжде идеалъ за всички!

Ние говоримъ за вътрѣшнитѣ придобивки. Приятно е да срещнешъ душа чиста, откровена, която говори безъ прѣувеличение или намаление на фактитѣ! Приятно е да срещнешъ душа, постѣпкитѣ на която се диктуватъ отъ Любовта! Който дойде при такъвъ човѣкъ, той ще го приеме съ радостъ, като го покани въ специална за него удобна, чиста стайчка. Ще му даде ключа отъ тази стайчка и ще го покани да

влѣзе вътрѣ. Да имашъ за всѣки човѣкъ специално мѣсто въ своята душа — това трѣбва да бѣде идеалъ за всички, които учатъ и прилагатъ Христовото учение! Така постѣпва само онзи човѣкъ, на когото съзнанието е пробудено. Всѣки човѣкъ трѣбва да има силно желание да приготви въ себе си специална стаичка за своя Учителъ и специални стаички за приятелитѣ си. При това положение нѣма да изпжкватъ никакви противорѣчия.

Мнозина казватъ: „Ние се молимъ на Бога, горещи молитви отправяме за нѣкои работи, но молитвата ни не се приема“. По колко пѣти се молите за едно и сѣщо нѣщо? — По много пѣти. — Значи, не знаете да се молите. Когато отидете при нѣкой великъ хирургъ, има ли нужда да се молите по нѣколко пѣти, за да ви излѣкува? Кажете му само веднѣжъ: „Господинъ докторе, азъ ще ти платя, колкото искашъ, направи заради мене това, което ти считаешъ, че е най-добро!“ Кажете ли така, платите ли, колкото иска, молбата ви ще бѣде изпълнена. Това показва, че този боленъ има довѣрие въ лѣкаря и затова не го моли по нѣколко пѣти. Дойде ли нѣкой боленъ при лѣкаря и настойчиво го моли по нѣколко пѣти да му помогне, безъ да му заплати, той нѣма да получи никаква помощ. Това показва,

че този боленъ се съмнява въ лѣкаря. По сѣщия начинъ и Богъ не обича да Му се налагаме. Искайте, молете се, но не се налагайте. Ако вашитѣ желания не сѣ съгласни съ Божията воля, Богъ никога нѣма да ви отговори.

Да допуснемъ, че нѣкой баща има синъ, за когото е опрѣдѣлено на еди-каква си възраст да замине за другия свѣтъ. Този синъ причинява голѣми неприятности на своитѣ родители, но въпрѣки това, бащата плаче, моли се да остане синътъ му живъ. Молбата му се чува, и синътъ остава да живѣе на земята. Нѣкога става и обратното. Нѣкой баща има добъръ синъ, който тежко заболява и прѣдстои да замине за другия свѣтъ. Бащата не се моли за оздравяването на сина си, не вѣрва въ молитвата, и синътъ му заминава за другия свѣтъ. Слѣдъ заминаването на сина, голѣми нещастия сполетяватъ бащата. Значи, онзи, който трѣбва да замине, остава да живѣе; онзи пѣкъ, който трѣбва да остане живъ, заминава.

И сега, азъ желая на онѣзи отъ васъ, които трѣбва да останатъ — подразбирамъ вашата душа, вашето съзнание — да останатъ на земята като носители на новото учение. За да бѣдете носители на Божественото учение, въ пълния смисълъ на думата, вие трѣбва да бѣдете здраво въорѣжени съ новитѣ раз-

бирания, съ методитѣ на Любовта и съ законитѣ на Мъдростъта. Висока е мисията на ученицитѣ!

По какъвъ начинъ можемъ да изпълнимъ своята мисия, своето прѣдназначение на земята? — Въ новия пѣтъ, по който вървите, има много начини и методи за постигане на вашитѣ желания и за разрѣшение на задачитѣ въ живота ви. Всѣки ще разрѣшава задачитѣ си самъ за себе си. Никой нѣма право да се мѣси въ работата на другитѣ. Запримѣрь, нѣкой човѣкъ е учителъ, или чиновникъ нѣкаждѣ, обаче, иска да служи на Бога. Срѣща го единъ неговъ приятелъ и му казва: „Щомъ искашъ да служишъ на Бога, напусни службата си, напусни дома си и иди да проповѣдвашъ“. Казвамъ: всѣки да остане на своя постъ, и при това положение да служи на Бога. Разнитѣ служби, които заемате, сж условия, елементи, необходими за рѣшение на задачитѣ ви. Когато се говори за напушане на дома, това е идея, която може да се разгледа въ тѣсенъ и широкъ смисълъ на думата. Въ тѣсенъ смисълъ напушане на дома подразбира отдѣляне на бащата или майката отъ своитѣ близки. Въ такъвъ случай, бащата или майката иматъ право да сторятъ това, само слѣдъ като осигурятъ напълно близкитѣ си. Въ широкъ сми-

сълъ напушане на дома подразбира отиване отъ едно мѣсто на друго.

Мнозина питатъ: „Какъ може човѣкъ да придобие свободата си?“ — За да дадешъ свобода на човѣка, ти трѣбва да му върнешъ всичко, което си му взелъ. Ако този човѣкъ е вложилъ чувства въ тебе, своята любовъ, ти трѣбва да му я върнешъ. Ще кажешъ: „Приятелю, когато дойдѣ при мене, ти вложи въ моята банка еди-колко си капиталъ. Сега, понеже ние трѣбва да бъдемъ свободни, ще се раздѣлимъ, като братя, по любовъ, за което азъ ще върна вложения отъ тебе капиталъ, заедно съ лихвитѣ по 10 %. И послѣ, каквото азъ съмъ вложилъ въ тебе, по сжщия начинъ ще ми го върнешъ.“ Каквото правите, да бжде удобно отъ Господа, а не отъ хората.

Свърѣменнитѣ хора се стремятъ къмъ богатство, като казватъ: свободенъ може да бжде само богатиятъ човѣкъ. Кой е богатъ човѣкъ? Ако натоварятъ единъ оселъ съ скъпоцѣнни камъни, богатъ ли е той? — Богатъ е само онзи човѣкъ, който разумно използва Божиитѣ блага. Въ това отношение, истински богати сж великитѣ хора, светиитѣ, праведнитѣ хора, ангелитѣ, арахангелитѣ. Ако изпратите едно писмо до ангелитѣ или арахангелитѣ съ молба да ви изпратятъ нѣкаква парична помощъ, тѣ нѣма да ви отго-

ворятъ. Защо? — Понеже нѣматъ прѣми общения съ васъ. Ангелитѣ иматъ отношения съ хората чрѣзъ растенията, които сж тѣхни дѣца. Арахангелитѣ иматъ отношения съ хората чрѣзъ млѣкопитающитѣ, които сж тѣхни дѣца. Слѣдователно, каквито сж отношенията на хората къмъ растенията и животнитѣ, такива сж отношенията на ангелитѣ и арахангелитѣ къмъ тѣхъ.

Какво ще каже съврѣмения човѣкъ по този въпросъ? Той ще се очуди на това и ще отрече тази връзка между растенията и ангелитѣ, както и между животнитѣ и арахангелитѣ. Питамъ: на какво основание тогава човѣкъ се счита Синъ Божий? Ако човѣкътъ, облѣченъ въ тази плѣтъ, която умира, може да се нарече Синъ Божий, защо на сжщото основание и растенията да не сж синове на ангелитѣ? Значи, както въ човѣка има единъ вжтрѣшенъ образъ, въ който се включва Божествената проява, така и въ растенията и животнитѣ има такъвъ вжтрѣшенъ, по-високъ произходъ отъ този, който виждаме въ външната имъ форма. Тази чърта у растенията на самопожертвуване е Божественото начало въ тѣхъ. Тѣ се жертвуватъ за храна на по-високо стоещитѣ сжщества отъ тѣхъ — хора и животни. Когато растенията се жертвуватъ за по-високо стоещи отъ тѣхъ сжщества, тѣ сжщеврѣменно се ползватъ, понеже

висшитѣ сжщества трансформиратъ тѣхнитѣ енергии. Хората пъкъ, отъ своя страна, когато умираатъ, оставятъ тѣлата си, като пособия на други, по-низко стоещи сжщества отъ тѣхъ, за да напрѣдватъ въ своя пжтъ.

И тъй, идеалътъ на всички хора трѣбва да бжде любовъ къмъ Бога, не прѣсилена, но естествена, по добра воля и по вжтрѣшенъ потикъ. Вие търсите Бога, само когато сте въ нужда. Това всѣки е провѣрилъ. Докато сте здрави, силни, богати, учени, не Го търсите. Изгубите ли всичко това, вие започвате да Го търсите, и Той ви проговаря. Когато не чувате Божия гласъ, причината се ди въ това, че сте облѣчени въ много дрехи, които се явяватъ като прѣпятствия въ живота ви. Прѣмахнете ли тия дрехи, прѣпятствията, веднага ще се свържете съ Божественото съзнание.

Казвамъ: когато нѣкой страда, нека не се отчайва, но да знае, че това е благоприятенъ моментъ въ неговия животъ да се свърже съ Великото Начало въ свѣта, да чуе гласа Му. Богъ е въ сила да прѣвърне всѣко зло въ добро за онѣзи, които Го любятъ. Той е въ сила и мъртвия да възкрѣси. Докато човѣкъ се освободи отъ материалнитѣ връзки, отъ връзкитѣ си съ свѣта, той много пжти трѣбва да умира и да възкрѣсва, много пжти трѣбва да се ражда и прѣражда.

Онова, което може да освободи човѣка отъ неговата сѣдба, това е любовта му къмъ Бога, чрѣзъ която ще научи закона на служенето. Когато човѣкъ рѣши и започне да служи на Бога, тогава той се освобождава отъ своята тежка сѣдба, отъ тъмното робство, въ което е изпадналъ. Този день ще паднатъ и оковитѣ, които свързватъ нозѣтъ му.

Сега, приложете всички ваши хубави желания и свѣтли мисли! Бждете смѣли и рѣшителни, и Божието благословение ще дойде върху васъ! Помощта ще ви дойде първо чрѣзъ добритѣ хора на земята, които Павелъ нарича светиин. Свържете се съ всички добри хора, които работятъ съ любовъ за Божието дѣло, безъ разлика на тѣхната народностъ, или на тѣхното религиозно вѣрую. Само така ще разбере човѣкъ, защо е дошълъ на земята. Единъ е идеалътъ на всички хора — любовъ къмъ Бога и изпълнение на Неговата воля. Проникне ли се отъ този идеалъ, човѣкъ ще намѣри и своето мѣсто.

Желая на всички да бждете родени отъ Бога! Казвате: „Още не сме родени отъ Бога.“ — Ще се родите! — Не сме възкрѣснали. — Ще възкрѣснете! — Не сме силни. — Ще станете силни! — Нѣмаме знания. — И знания ще имате! Всичко старо въ васъ трѣбва да изчезне. Само една Божествена искра трѣб-

ва, за да изгори! Казано е въ Писанието: „Богъ ще създаде нова земя и ново небе, а старата ще изчезне, ще изгори.“ Това, което Богъ прави, и ние трѣбва да направимъ. Богъ ще изгори старата земя, и ние трѣбва да изгоримъ старата земя въ себе си. Богъ създава нова земя, и ние трѣбва да създадемъ нова земя.

Христосъ казва: „Както Отецъ ми работи, така и азъ работя“. Каквото синътъ вижда отъ баща си, това и той прави. И ние, като Синове Божии, ще правимъ точно това, което нашиятъ Баща прави. Само така можемъ да бждемъ силни, мощни, не само за единъ день, но прѣзъ всичкитѣ врѣмена и епохи.

Къмъ свобода!

„Истината ще ви направи свободни.“
Степенъта, до която е достигнало съзнанието на съврѣменното човѣчество, се отбѣлѣзва съ силенъ стремежъ къмъ свобода. Въ такъвъ случай, недоволството, което се ражда въ човѣшката душа, произтича отъ външнитѣ и вътрѣшнитѣ ограничения на човѣка. Всѣки човѣкъ трѣбва да се справи съ ограниченията, на които се натѣква. Въ това се заключава философията на живота. Една отъ задачитѣ на човѣка е да си обясни причинитѣ за външнитѣ и вътрѣшнитѣ ограничения въ живота.

Азъ нѣма да се спирамъ върху причинитѣ на ограниченията, но ги разглеждамъ като величини, които трѣбва да се разрѣшаватъ. Дали тия величини сж реални или нереални, това е второстепенъ въпросъ. Важното е, че и въ единия, и въ другия случай тѣ ограничаватъ човѣка. Запримѣръ, дохожда при тебе единъ човѣкъ и ти казва, че външнѣ слѣдятъ трима души, искатъ да те уби-

ятъ. Това може да е истина, може и да не е истина, обаче, веднъжъ влѣзла тази мисль въ твоя умъ, ти вече се безпокоишь, страхувашъ се, цѣла нощъ треперишь, не смѣешъ да излѣзешъ внѣ отъ кѣщи. Кое те е накарало да треперишь цѣла нощъ? — Лъжата.

Другото положение е слѣдното. Ти си бѣденъ човѣкъ, нѣмашъ петъ пари въ джоба си, но дохождатъ трима твои познати при тебе и казватъ: „Знаешъ ли, че единъ богаташъ, наскоро дошълъ отъ странство, иска да ти помогне, да ти даде една голѣма сума!“ Ти веднага се зарадвашъ, цѣла нощъ не можешъ да спишъ, все очаквашъ момента, когато този човѣкъ ще влѣзе въ стаята ти. И това нѣщо не е вѣрно. Значи, нереалността има двѣ страни: красива и некрасива. Ето защо, всички ще се стремятъ да се освободите и отъ красивитѣ, и отъ некрасивитѣ нѣща въ живота.

„Истината ще ви направи свободни“.

Да придобиешь Истината, това подразбира вътрѣшно знание, вътрѣшно разбиране на живота. Свободата е потрѣбна за проявяването на живота, но въ това проявяване има редъ противорѣчия. Прѣдставете си, на примѣръ, че вие срѣщате на улицата единъ човѣкъ красивъ, снаженъ, силенъ. Дѣто и да се яви всрѣдъ обществото, на всички обръ-

ща внимание. Той се радва, мисли си, че като него други нѣма. Докато неговата красота не е засѣнчена отъ другъ, той е щастливъ. Дойде ли, обаче, другъ, по-красивъ отъ него, щастieto го напуща, той вече остава на вторъ планъ. Красотата и силата на по-хубавия човѣкъ хвърлятъ тъмно петно, сѣнка върху съзнанието на първия, и той остава недоволенъ. Отъ философско гледище, която е причината за недоволството въ дадения случай?

Сега ще ви изнеса друго противорѣчие, което се срѣща въ живота. Вървите по улицата и виждате единъ грозенъ, слабъ човѣкъ. Дѣто мине, на всички обръща внимание; всички му се смѣятъ, подиграватъ го. Този човѣкъ разбира това и страда, скърби. По едно врѣме, отнѣждѣ се задава другъ човѣкъ, още по-грозенъ отъ първия, и всички спиратъ погледа си върху него. Тази голѣма грозота произвежда радостъ въ душата на по-малко грозния човѣкъ, и той си казва: „Азъ мислѣхъ, че съмъ най-грозниятъ човѣкъ въ свѣта, а то, имало и отъ мене по-грозни“. Питамъ: защо красотата и силата на човѣкъ, по-красивъ отъ васъ, ви произвежда скръбъ? И защо грозотата и безсилието на човѣкъ, по-грозенъ отъ васъ, ви произвежда радостъ, вмѣсто съжаление? Това сж въпроси, съ които вие трѣбва да се справите. То-

ва сж положения, които сжществуватъ въ свѣтъ, дѣто отсѣтствува свободата.

Казвамъ: когато намѣрите, че нѣкой човѣкъ е по-красивъ отъ васъ и страдате, или когато намѣрите, че нѣкой е по-грозенъ отъ васъ и се радвате, това показва, че разглеждате нѣщата разединено, безъ нѣкаква връзка между тѣхъ. Схващате ли прѣдметитѣ и явленията въ живата природа разединено, тѣ не водятъ къмъ една обща цѣль. Едно трѣбва да знаете: Истината става понятна само тогава, когато между всички нѣща сжществуватъ единство. Истината е само една!

Ще ви приведа единъ примѣръ за изяснение на тази мисль. Прѣдставете си, че хиляди хора, жадни, съ засъхнали гърла, вървятъ по единъ общъ пѣть и пристигатъ до голѣмъ изворъ съ чиста, кристална вода. Всички тия хора едновременно се зарадватъ на извора. Защо? — Понеже всички могатъ свободно да се настанятъ около извора и да уталожатъ жаждата си. Всички могатъ да участвуватъ едновременно въ тази обща радостъ. Та когато говоримъ за Истината, ние подразбираме, именно, цѣлокупността въ схващане на нѣщата и идеитѣ. Истината означава такова нѣщо, отъ което всички могатъ да се ползуватъ и прѣдъ която всички се чувствуватъ свободни. Отъ какво? — Отъ жаждата, която до този моментъ ги мъчеше.

Още отъ какво се освобождаватъ? — Отъ вътрѣшното безсилие, което жаждата имъ причиняваше.

Мнозина си правятъ заключения, като казватъ: „Не струва да се говори Истината!“ Питамъ: трѣбва ли жадниятъ да каже, че не струва да се ходи при извора? Не, жадниятъ човѣкъ, като намѣри извора, трѣбва да се напие отъ неговата чиста, нектарна вода и да благодари, че го е намѣрилъ. И затова, когато нѣкой казва, че не трѣбва да се говори Истината, той не разбира сжщността на Истината. Тѣй както жадниятъ, като отиде при извора и пие отъ неговата вода, се чувствува свободенъ отъ жаждата и безсилието, така и Истината прави човѣка свободенъ. Да разбираме Истината, това значи да разбираме своето положение като красиви и като грозни, като силни и безсилни. Ако не разбирате дълбокия смисль на красотата и на грозотата, какво благо ще допринесе нѣкому вашата красота, или какво нещастие ще допринесе нѣкому вашата грозота?

За изяснение на мисльта ще ви приведа слѣдното сравнение. Допуснете, че нѣкой човѣкъ има хубава копринена дреха, красиво ушита, но той я облича, когато температурата вънъ е 32° подъ нулата. Другъ човѣкъ има вълнена дреха, отъ простъ платъ, лошо ушита, и той я облича въ сжщия день, ко-

гато е 32° подъ нулата. Значи, първият човѣкъ въ дадения случай прѣдставлява красотата, а вторият — грозотата. Кой отъ тия двамата е за прѣдпочитане прѣдъ тази ниска температура: красивиятъ или грозниятъ? Сега ще поставя въпроса въ друга форма: ако единиятъ е красивъ, но нѣма добродѣтели въ себе си, а другиятъ е грозенъ, но добродѣтеленъ човѣкъ, кой отъ двамата е за прѣдпочитане? Та когато разглеждаме външната страна на красотата и на грозотата, ние си поставяме криви, лъжливи понятия за нѣщата. Красотата у насъ трѣбва да бжде като свѣтлината. Тя трѣбва да бжде образъ на вътрѣшния животъ въ човѣка, а не самокато външна форма.

Питамъ: какво заключение ще извадите отъ тѣзи двѣ положения, които ви се изтъкнаха? Нѣкои ще кажатъ: „Човѣкъ не трѣбва да бжде нито грозенъ, нито красивъ.“ Не, човѣкъ трѣбва да бжде красивъ! Човѣкъ трѣбва да бжде и грозенъ! Чудни сж хората! Човѣкъ трѣбва едновременно да бжде и красивъ, и грозенъ! Красотата и грозотата сж двѣ положения за човѣка. Тѣ сж толкова необходими смѣни въ живота, колкото сж необходими деньтъ и нощта.

Нѣкои учени казватъ, че растенията се развиватъ и растатъ главно при дневната свѣтлина. Не, при дневната свѣтлина расте-

нията само събиратъ енергия, безъ да растатъ, а вечеръ, при нощната тъмнина, тѣ обработватъ събраната енергия и тогава растатъ. Значи, дневната свѣтлина служи на растенията като условие за възприемане на енергия, а нощната тъмнина имъ служи за обработване на тази енергия.

Казвамъ: когато се намѣримъ въ тъмнина, при неблагоприятни условия на живота, ще има какво да обработваме. Тогава ще обработваме енергията, която сме възприели при свѣтлината, при благоприятнитѣ условия. Значи, всѣки човѣкъ, който попадне при процеса на неблагоприятнитѣ условия въ живота, ще има, какво да работи. Запримѣръ, богатитѣ хора сж при условия да работятъ, но не работятъ. Богатиятъ човѣкъ може да се уподоби на онзи турчинъ, който седи облѣченъ въ своята източна роба, съ чалма на глава, прѣдъ него наргилето — водата клоочи въ шишето, димътъ излиза отъ устата му, а той само клати глава и казва: „Всичко, което Богъ е направилъ, е добро!“ Защо? — Наргилето седи прѣдъ него. Сиромасътъ пъкъ може да се уподоби на онзи турчинъ, който нѣма наргиле и казва: „Господи, какво ще се прави безъ наргиле на този свѣтъ? Този, който има прѣдъ себе си наргиле да му дими, той разрѣшава добръ въпроситѣ, ами азъ, какво да правя?“

Чудни сж съврѣменнитѣ хора, като мислятъ, че безъ наргиле животътъ нѣма смисълъ. Ще ви приведа единъ примѣръ, да видите, кое е наргилето за майката. Нѣкоя мома се оженила, но нѣма дѣца. Тя седи тжжна, замислена, казва си: „Нѣмамъ наргиле да ми дими!“ Наргиле е дѣтето, за което тя мечтае. Друга мома, като се ожени, роди 4—5 дѣца, на които се радва, благодари на Бога за тѣхъ, смучи наргилето и казва: „Всичко, което Богъ е направилъ, е добро! Хубаво е, като имамъ това дѣтенце! Малко е днесъ, но то ще порастне, голѣмо ще стане, ще се изучи, ще ме гледа на старини.“ Мисли, разсждава тя, и наргилето прѣдъ нея дими. Това сж специфични схващания за живота. Ако мислите, че дѣтето, въ тази форма, ще ви освободи, вие се лъжете. Нѣма единство между вашитѣ разсждения и фактитѣ въ дѣйствителния животъ. Дѣтето расте и по-раства, изучва се и нито ви гледа, нито може да ви освободи отъ ограничителнитѣ условия на живота. Всѣки самъ може да се освободи отъ тия условия. Какъ? — Като възприеме и възлюби Истината. Истината ще ви направи свободни.

Богатиятъ турчинъ седи прѣдъ наргилето, водата клокочи въ шишето, той смучи, димъ излиза отъ устата му, и си размишлява. Слѣдъ това си пийне едно кафен-

це и казва: „Аллахъ!“ Вие се смѣте на този турчинъ, но казвамъ: понѣкога и съврѣменнитѣ хора сж така смѣшни въ схващанията си за идейния животъ. Тѣ мязатъ на тѣзи източни народи. И тия нѣща сж хубави, но не сж сжществени. Тѣ сж врѣменни, прѣходни положения въ живота на човѣка. Както бѣдниятъ може безъ наргиле, така и богатиятъ може безъ него. Истински идеенъ животъ е този, безъ който не могатъ нито богатиятъ, нито бѣдниятъ. Правилни разбирания за живота сж тѣзи, които сж еднакви и за бѣдния, и за богатия. И бѣдниятъ, и богатиятъ, при каквито условия на живота и да се намиратъ, едновременно трѣбва да кажатъ: „Животътъ има смисълъ!“ Всичко, което Богъ е направилъ, е добро.“

Сега ще ви приведа сжщото положение въ друга форма. Седи нѣкой желѣзаръ прѣдъ огнището съ своя мѣхъ и съ чука си; духа мѣха, желѣзото се нагорещява и вмѣсто да го хваща съ ржкз, хваща го съ клѣщи и го удря съ чука. Отъ това желѣзо излизатъ искри. Това е наргилето на турчина, което въ ржцѣтъ на ковача се е видоизмѣнило въ желѣзо. Бѣдниятъ човѣкъ, който по-рано съжаляваше, че нѣма наргиле да му дими, сега се радва, че има по-обия: огнище, мѣхъ, чукъ и желѣзо, което туря на наковалнята и чука. Отдалечъ се чува: трака-трука! Чукътъ

работи върху желѣзото. Значи, когато съединимъ противорѣчията въ едно цѣло, ние намираме, че всички нѣща иматъ свое опредѣлено прѣдназначение. Когато наргилето се прѣвърне въ фабрика, или въ работилница, или въ ковачница, или въ житница, тогава и противорѣчията сами по себе си ще се осмислятъ. Казвате: „Какво трѣбва да правимъ съ противорѣчията въ живота?“ — Да се осмислятъ. Ако нѣкой човѣкъ е грозень, той трѣбва да осмисли своята грозота. Въ какво отношение грозотата на човѣка може да бѣде полезна?

Въ простия народъ сжествува убѣждението, че красивитѣ хора сж приятни на всички, че говорятъ добръ, увлѣкателно. Тогава какви сж грознитѣ хора? — Тѣ сж работливи, способни. Грозотата е само външенъ процесъ, външна обстановка на нѣщата. Работата е направила хората грозни. Хора, които работятъ съ години, иматъ черни лица, корави, мазолести рѣцѣ. Тия хора пъкъ, които сж красиви, още не сж започнали своята работа. Като видя нѣкой красивъ човѣкъ, отъ мое гледище, азъ вадя заключение, че на този човѣкъ прѣдстои велика работа въ свѣта, която той още не е започналъ. Като видя нѣкой грозень човѣкъ, казвамъ: той работи вече, но има още много да работи. Грозотата у него е привидна, дължи се на външнитѣ

условия на живота, които сж хвърлили известна сѣнка върху него. Прѣмахнатъ ли се външнитѣ условия, и грозотата изчезва.

Понѣкога азъ изяснявамъ доброто и лошото, красотата и грозотата и по другъ начинъ. Казватъ за нѣкого: този човѣкъ е грѣшенъ, т. е. грозень. Не, той е отличень човѣкъ, но животътъ е хвърлил известна сѣнка върху него. За другъ нѣкой казватъ: този човѣкъ е праведень, т. е. красивъ. Споредъ мене, праведень човѣкъ е този, който още не е грѣшилъ, не е влѣзълъ въ живота да работи. Той е още при баща си, при майка си, при братята си, при сестритѣ си, но като влѣзе въ общия животъ, и върху неговиятъ животъ ще се хвърлятъ сѣнки. Казвамъ: това е едно схващане, което ще ви освободи отъ обезсърчения въ живота ви.

Азъ виждамъ сега и млади, и стари, които казватъ: едно врѣме бѣхме красиви, а сега погрознѣхме. Едно врѣме бѣхме добродѣтелни, а сега се огрѣшихме. Прѣдставете си домъ, въ който и бащата, и майката, и дѣцата, и слугитѣ сж красиви, но нѣматъ хлѣбъ да ядатъ. Питамъ: като се гледатъ всички помежду си и намиратъ, че сж красиви, какво ще излѣзе отъ тази красота? Бащата ще дойде при сина си и ще му каже: „Погледни лицето ми!“ Синътъ ще го погледне веднѣжъ, два, три и повече пѣти, но ще може ли да

се задоволи отъ красивото лице на баща си? Той ще иска хлѣбъ. Красотата нѣма да го задоволи. Една турска поговорка казва: „Добро е да гледашъ красивъ човѣкъ.“ Обаче, въ дадения случай, между тѣзи красиви хора най-послѣ ще се появи недоволство. Сжщиятъ законъ се отнася и до ученитѣ, до добритѣ хора. Въ това отношение и тѣ прѣдставляватъ красивитѣ хора въ свѣта, но ако никой не работи, между тѣхъ ще се роди недоволство. Защо? — Хлѣбецъ нѣма. Нѣкой казва: „Азъ съмъ добъръ човѣкъ.“ — Хлѣбецъ имашъ ли? — Нѣмамъ. Тогава и азъ ще му кажа, че съмъ добъръ човѣкъ. И той веднага пита: „Хлѣбецъ имашъ ли?“ — Нѣмамъ. Въ дадения случай насъ не ни интересува добротата, нито красотата на човѣка. Ние търсимъ въ него друго качество, което той е придобилъ. Добротата и красотата сж външната страна на живота. Ние го питаме: „Имашъ ли малко хлѣбецъ?“ — Нѣмамъ. — Ама азъ съмъ ученъ човѣкъ! — Значи, красивъ човѣкъ си. — Ама азъ съмъ боленъ! — Значи, грозенъ си. Питамъ: какво е това знание, това учение, което не може да ви помогне въ живота? Трѣбва да се пазите отъ тѣзи положения.

Нѣкои казватъ: „Ние сме добри хора, но не можемъ да живѣемъ добръ.“ Казвамъ: вие сте разрѣшили половината отъ живота.

— Какво трѣбва да правимъ? — Да станете грозни. — Какво означава това? — Да отидете на работа. Въ дадения случай грозотата разрѣшава важния въпросъ въ живота — въпросъ за хлѣба. Други казватъ: „Ние сме красиви хора“. — Имате ли какво да ядете? — Нѣмаме. Въ този случай най-малкиятъ синъ иде отвънъ одърпанъ, прашенъ, грозенъ на видъ, ходилъ нѣкъдѣ на работа, но той носи пълна торба на гърба си. Всички тичатъ при него, обикалятъ го, казватъ му: „Грозенъ, си, наистина, но пълна ли е торбата ти?“ — Пълна е. Въ дадения случай този грозенъ човѣкъ разрѣшава въпроса за всички ония сжществени нужди, които се явяватъ въ душата на човѣка. Този грозенъ човѣкъ разрѣшава всички противорѣчия, отъ които се ражда свободата.

Казвамъ: грознитѣ хора трѣбва да носятъ пълни торби на гърба си! Защо? — Нѣма по-лошо нѣщо отъ това, да носи човѣкъ празна торба на гърба си! Нѣма по-лошо нѣщо за грозния човѣкъ отъ това, да носи празна торба! Значи, красивиятъ трѣбва да работи, да стане грозенъ, ако иска торбата му винаги да е пълна. И грозниятъ трѣбва да работи, ако иска торбата му да не се изпразва. Азъ взимамъ тия противорѣчия като типични образи въ живота на човѣка. Красивиятъ човѣкъ трѣбва да включва въ себе си

и контрастното положение, т. е. той трѣбва да стане и грозенъ. Това не подразбира, че той трѣбва да се роди грозенъ, но той трѣбва да работи въ свѣта! Когато човѣкъ работи на физическия свѣтъ, той погрознѣва. Изобщо, физическата работа не дава спокойствие на човѣка. Напротивъ, тя му създава известно безпокойство. Питамъ: какво придобива онази шивачка, която цѣль день шие, изкарва съ иглата бодъ слѣдъ бодъ и се разправя съ разни хора? Или, какво придобива онзи писарь, който по нѣколко години наредъ пише по осемъ часа на день? Слѣдъ като е прѣписалъ хиляди рѣшения на разни съвѣти, какво е придобилъ въ края на краищата? Какво ще придобие онзи хлѣбарь, който мѣси хлѣба съ ржцѣтъ си или съ нѣкакви парни машини? Въ края на краищата еднообразната работа убива хората.

Обаче, едно трѣбва да се знае: човѣкъ ще дойде до сжщественото въ живота само по пжтя на тѣзи външни механически положения. Онова, което облагородява човѣка, това сж малкитѣ додродѣтели, които Богъ е вложилъ въ него. Той трѣбва да се стреми да реализира малкитѣ желаня въ себе си. Едновременно въ всички хора трѣбва да има желание за работа! Това е красивото въ живота. Когато ние знаемъ, че сме удове единъ на другъ, въ всѣки случай доброто

ще бжде обща цѣль въ живота на всички. Желанието къмъ доброто трѣбва да живѣе спонтанно въ всички и да се проявява навънъ въ всѣки даденъ случай. На основание на сжщия законъ и Любовта, и Мждростята, и Истината трѣбва да живѣятъ спонтанно въ душата на всѣки едного, и при всѣки подходящъ случай да се извяятъ навънъ, като обща цѣль въ живота на всички разумни сжщества. Ако любовта на другитѣ хора ни радва, и нашата любовъ ще ни радва; ако красотата на другитѣ хора ни радва, и нашата красота ще ни радва; ако добротата на другитѣ хора ни радва, и нашето добро ще ни радва. Само по този начинъ ние можемъ да бждемъ любещи, красиви, добри хора. Другояче ние ще имаме частични схващания за нѣщата, които ще внесатъ въ насъ вжтрѣшното разединение, което ще обезсмисли живота.

Често въ умоветѣ на съврѣменнитѣ хора седятъ извѣстни противорѣчия, които се дължатъ на неразбиране живота, както и прѣд-назначението на всѣко нѣщо въ живота. За да се избавятъ хората отъ тия противорѣчия, трѣбва да се изяснатъ нѣкои положения. Напримѣръ, хората не знаятъ, за какво сж създадени очитѣ имъ. Тѣ не знаятъ тѣхното специално прѣдназначение, за което сж били създадени първоначално. Ще кажете: очитѣ

сж създадени да гледаме съ тях. Какво да се гледа? — Първоначално очитъ сж били създадени да се гледа съ тях славата Божия. Значи, обектъ на човѣшкото зрѣние е Богъ. Обаче, този обектъ днесъ е измѣненъ. И откакъ хората изгубиха този обектъ, тѣ обезсмислиха своето зрѣние. Ти гледашъ единъ, втори, трети прѣдметъ, търсишъ нѣщо. Какво търсишъ? — Своята слава търсишъ. Искашъ да намѣришъ онзи, когото обичашъ. Ако го намѣришъ, ти се радвашъ, казвашъ: „Колко се радвамъ!“ Твоето зрѣние вече се осмисля. Ако не го намѣришъ, недоволенъ си и казвашъ: „Изгубихъ си врѣмето!“ Слѣдователно, зрѣнието ви е необходимо, като ставате сутринъ, да потърсите Истината, да я намѣрите, да я пригърнете вжтрѣшно и съ нея да ходите, съ нея да се разговаряте, да бждете съ нея въ всичкитѣ си мисли и желания. И когато се запитате, какъ да свършите еди-каква си работа, Истината ще ви отговори на този въпросъ. Нали сте виждали, какъ работи даровитиятъ ученикъ-художникъ? Учителътъ му седи при него и наблюдава, като му казва само: „Това е така, онова не е така.“ И ученикътъ рисува, мжи се, корегира. Понѣкога и този ученикъ се намѣри въ противорѣчие — рисува, но работата му не излиза добръ.

Казвамъ: като намѣримъ Истината, тя ще

ни направи свободни въ живота. Затова, именно, сж създадени очитъ — да намѣримъ Истината. По сжщия начинъ, запитайте се, защо е създаденъ умътъ на човѣка? Защо е създадено сърцето на човѣка? Ние трѣбва да знаемъ, кой е обектътъ на човѣшкия умъ, както и този на човѣшкото сърце. Тѣ трѣбва да иматъ обектъ! Азъ говоря за идеенъ обектъ на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърце. Ние не подразбираме такъвъ обектъ, който днесъ имашъ, а утрѣ изчезналъ. Подъ идеенъ обектъ разбирамъ онѣзи първични основни идеи и чувства, които никога не изчезватъ отъ живота.

Сега ще разгледаме нѣкои важни положения въ живота. Понѣкога хората сж недоволни. Защо? — Недоволството не се дължи на това, че хората сж лоши. Редъ причини има, поради които хората сж лоши. Казвамъ, обаче: човѣкъ трѣбва да се роди! Раждането е необходима и важна фаза въ живота на човѣка. Нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ.“ Питамъ: какъ си роденъ, като заекъ ли? Какъ се ражда заекътъ? Той цѣлъ день тича изъ гората, вслушва се. Шумне нѣщо изъ шубръцитѣ, и сърцето му веднага трепва. Какво струва това, че си се родилъ като заекъ? Цѣлъ день тичашъ изъ гората, тупка ти сърцето, бѣгашъ отъ хрътката. Като се освободишъ отъ нея, казвашъ: „Слава Богу,

че се освободих!“ Но утрѣ ловджията пакъ излиза съ хрътката си на ловъ, и ти пакъ си на шрекъ, тупка ти сърцето.

Другъ нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ.“ Като какъвъ си роденъ? — Роденъ си като нѣкой волъ. Утрѣ ще дойде господарѣтъ ти, ще те впрегне, ще ти тури юларъ и ще каже: „Дий, синко!“ Цѣлъ день ще работишъ и вечерята ще се приберешъ въ дама си, ще въздъхнешъ и ще си кажешъ: „Слава Богу, освободихъ се!“ Питамъ: такова раждане има ли смисълъ? Хиляди такива съществувания има, но тѣ не носятъ свободата. Ще се раждашъ и прѣраждашъ, докато най-послѣ дойдешъ до сѣщинското раждане—да се родишъ като царски синъ. Истинското раждане подразбира такова раждане, при което човѣкъ придобива свободата си. Значи, тогава човѣкъ ще прѣстане да се ражда при условия на страданията, които ограничаватъ свободата. Човѣкъ трѣбва да стане умненъ! Разбирайте процеса на раждането въ широкъ смисълъ.

„Истината ще ви направи свободни.“

Сега ще ви прѣдстави въ образъ Истината, за която ви говоря. Прѣдставете си, че вие сте ангелъ, който живѣе на небето, облѣченъ въ своитѣ красиви ангелски дрехи, украсенъ съ своитѣ леки, ефирни крилца и обиколенъ съ слава и величие. Въ това по-

ложение ви поставятъ на изпитъ и слѣдятъ, какъ ще го издържите. Прѣдъ васъ нареждатъ около стотина души, все красиви, хубаво облѣчени и ви казватъ: „Изберете си отъ тия хора двама, които искате да ви бждатъ майка и баща.“ Питамъ: кого ще изберете за вашъ баща и за ваша майка? Кой ще бжде истинскиятъ ви баща? Или коя ще бжде истинската ви майка? Между тѣзи 100 души ще срещнете майката и бащата на вола, на заека, на вълка, на лъва, на птицитѣ, на брѣмбаритѣ, на всички растения, и вие трѣбва да избирате, да познаете вашитѣ истински баща и майка. Обаче, като не можете да ги познаете, затваряте очитѣ си, посочвате къмъ кого и да е отъ тѣхъ, и казвате: „Този е моятъ баща, и тази е моята майка.“ Като слѣзете на земята, виждате, че вашиятъ баща, когото избрахте, не е толкова великъ, не е толкова красивъ, какъвто си го прѣдставяхте. Той е единъ обикновенъ глогъ, облѣченъ само въ бодили. Като неговъ синъ, и вие сте подобенъ на него. Мине нѣкой човѣкъ край васъ, закачите го съ бодлитѣ си и му скжсате дрехата. Щомъ постѣпвате така, и съ васъ ще постѣпятъ по сѣщия начинъ. Намѣри се нѣкой човѣкъ недоволенъ отъ васъ и си казва: „До кога този трънъ ще прави тия пакости? Я да взема една брадва да го отсѣка!“ Взима брадвата и ви отсича.

Вие се чудите, защо ви прѣслѣдватъ толкова много и казвате: „Азъ съмъ толкова добъръ човѣкъ. Никому пакости не правя. Какво искатъ хората отъ мене?“ Казвамъ: бащата, когото вие сами избрахте, той ви създаде всички тия нещастия. Вие направихте кривъ изборъ.

Оттукъ ние правимъ слѣдното заключение: кривитѣ избори, които ние сами си правимъ въ живота, ни създаватъ хиляди нещастия. Въ Писанието се казва: „Роденъ отъ вода и Духъ.“ Когато на родения отъ вода и Духъ кажатъ да си избере баща и майка отъ тия 100 души, той не прави никакъвъ изборъ. Така е. Прѣдставятъ ли ви 100 души да направите отъ тѣхъ изборъ, казвамъ: не правете никакъвъ изборъ! Христосъ изнася слѣдното положение: „Роденъ отъ вода и Духъ“. Родениятъ отъ вода и Духъ познава своя Баща и затова не прави изборъ. Въ трѣта отношение, водата прѣдставлява Божествения животъ. Всѣки човѣкъ, който има въ себе си началото на Божествения животъ, на Божествения Духъ, т. е. разумното начало, той намира, че между всички нѣща въ свѣта сѣществуватъ велико единство. И ако отсѣкатъ този човѣкъ съ брадва, той ще каже: „Азъ избрахъ глога за мой баща въ този животъ, защото имахъ нужда отъ тази опитностъ. Когато нѣкой

човѣкъ мине покрай мене, азъ нарочно ще го закача съ бодлитѣ си“. Той ще ме попита: „Защо ме закачашъ?“ — Искамъ да те опитамъ, какъвъ човѣкъ си. И като го видя, че иде съ брадва да ме отсѣче, казвамъ: признавамъ, че ти си силенъ човѣкъ, защото можешъ да отсѣчешъ трѣна. Такъвъ човѣкъ е въ състояние да изправи и своитѣ погрѣшки.

Отъ този примѣръ ние вадимъ заключение за себе си и казваме: въ всѣки човѣкъ, който може да отсѣче единъ трѣнъ или единъ глогъ, има една добродѣтелна чѣрта, че той може да изправи своитѣ погрѣшки. Когато ме отсича като трѣнъ, или като глогъ, съ това той ми прави голѣмо добро, защото ме учи, какъ да изправямъ погрѣшкитѣ, които правя. И азъ трѣбва да имамъ брадва, че както този човѣкъ постѣпва спрѣмо мене, трѣна, който закачамъ дрехитѣ на хората и ги кжсамъ, така и азъ трѣбва да постѣпвамъ спрѣмо своитѣ вжтрѣшни погрѣшки. Само така могатъ да се разрѣшатъ въпроситѣ. Мислимъ ли по другъ начинъ, никакво разрѣшение на въпроситѣ не може да се постигне.

„Истината ще ви направи свободни.“

Вие, и като млади, и като стари, трѣбва да разрѣшавате въпроситѣ на вашия животъ отъ новото гледище, но нѣма да ги разрѣ-

шавате изведнѣжъ. Има редъ физически, материални въпроси, които трѣбва да разрѣшите; има редъ духовни въпроси, които сѣщо трѣбва да разрѣшите; и най-послѣ, има и редъ Божествени проблеми, които трѣбва да разрѣшите. Сега се срѣщатъ много хора обезсърдени, отчаяни, които казватъ: „Боленъ съмъ, не ще мога да постигна своитѣ желанія, не мога да уча, не мога да се подвизавамъ духовно.“ Нужно е тия хора да направятъ прѣзъ лѣтото най-малко 60 — 70 водни бани, да се изпотятъ, да се прѣчисти тѣлото имъ, за да добиятъ необходимото за тѣхъ здраве и сила. Нѣкой казва: „Азъ съмъ бѣденъ човѣкъ, нѣмамъ дрехи за прѣобличане, нѣмамъ достатъчно врѣме за тия упражнения.“ Казвамъ: ако вие не използвате топлото врѣме и не употребите малко усилие за тия бани, за да изхвърлите изъ организма си всички утайки, които сѣ наслоени въ него, природата сама ще ви застави да направите тѣзи упражнения. По какъвъ начинъ ще ви застави природата? — Тя ще ви тури на легло, да лежите най-малко 5 — 6 мѣсеца, и тогава ще се принудите и отпускъ да си вземете, ако сте чиновникъ, и срѣдства да си доставите, ако сте бѣденъ.

Казвамъ: прѣди да сте се разболѣли, погрижете се за вашето здраве! Вие чакате края ви да се опне, да изгнѣе, да се

скжса и тогава търсите начинъ, какъ да го свързвате. Имайте прѣдъ видъ слѣдното правило: не кжсайте най-тънкия конецъ! Не кжсайте и не вързвайте! Всички трѣбва да бждете умни, правилно да разрѣшавате вжтрѣшнитѣ противорѣчия, които изпжкватъ въ васъ. Ставате сутринъ, но сте недоволни нѣщо. Защо? — Не можемъ да се молимъ на Бога. — Радвайте се, че сега, именно, като сте недоволни, имате най-добри условия да се молите на Бога. Жената е недоволна отъ живота си; мжжътъ е недоволенъ отъ живота; дѣцата сѣ недоволни отъ живота. Нека всички се обърнатъ къмъ Бога и кажатъ: „Господи, ние сме недоволни отъ живота, но затова идваме при Тебе, да ни научишъ, какъ да се освободимъ отъ недоволството. Прости ни, че сме недоволни. Направихме кривъ изборъ въ живота си, но втори пжтъ нѣма да правимъ никакъвъ изборъ. Тогава ще бждемъ родени отъ вода и Духъ“. Слѣдъ това отивате при Бога и Му казвате: „Господи, прости ни! Никому добро не направихме, но и на себе си добро не направихме, ние сме голѣми безвѣрници“. Питамъ: какъ познавате, че сте безвѣрници? Значи, вие имате двѣ мѣрки, двѣ идеи, двѣ съзнания въ себе си. Едното съзнание ти казва: ти не вървашъ, както трѣбва. Другото съзнание ти казва: ти вървашъ, както трѣбва. Направишъ нѣ-

какво добро. Едното съзнание ти казва: „Добро е това, което направи.“ Другото съзнание казва: „Не трѣбваше да правишъ това нѣщо!“ Ти седишъ, размишлявашъ и си казвашъ: „Цѣли 20 години вече, какъ вода духовенъ животъ, но светия не мога да станa“. Да станешъ светия, това значи да станешъ красивъ човѣкъ. Не можешъ ли да станешъ красивъ, ти не си разрѣшилъ въпроса.

„Истината ще ви направи свободни.“ Разумниятъ човѣкъ, който е намѣрилъ Истината, при каквото положение и да изпадне, каквито условия и да му се дадатъ, той ще може да разрѣши всички мжнотии въ своя животъ. Това значи човѣкъ съ характеръ. Нѣкой се разгнѣвилъ, казалъ нѣколко думи повече, отколкото трѣбва — нищо отъ това. Нека този човѣкъ вземе поука отъ себе си и да започне да работи. Такъвъ човѣкъ ще има по-голѣмо уважение и почитание въ невидимия свѣтъ отъ онзи, който никога не е работилъ, а е красивъ. Грѣшникътъ, който е падаль и ставаль, има по-голѣма цѣна въ невидимия свѣтъ отъ онзи, който никога не е падаль, не е грѣшилъ. И ангелътъ, който е падаль и ставаль и послѣ се връща при Баща си, е за прѣдпочитане прѣдъ онзи, който никога не е грѣшилъ. Азъ говоря за земния животъ, за ония, които сж обезсърдени и казватъ: „Ние не сме постигнали нищо въ

този свѣтъ.“ — Не, много нѣщо сж постигнали. Казвате: „Какво ни струва горчивата опитностъ?“ Казвамъ: трѣбва да се учите отъ вашата горчива опитностъ, отъ вашата жлъчка! Какво прѣдставлява жлъчката? Ако жлъчката не бѣше горчива, сърцето не би туптѣло. Жлъчката взима всички противорѣчия, които се зараждатъ въ сърцето и ги прѣработва въ себе си, вслѣдствие на което става горчива. Тя прѣдпазва сърцето отъ всички горчивини, които се набиратъ въ него.

Ако попитате стомаха и червата, защо трѣбва постоянно да работятъ, тѣ ще ви кажатъ: „Ние трѣбва да работимъ, за да освободимъ жлъчката отъ отровитѣ, които ѝ причиняватъ страдания.“ Ако сте жлъчка, стомахътъ, червата ще ви кажатъ: „Прати ни малко отъ твоята отрова, та като смиламе храната, ще те освободимъ отъ страданията ти.“ Всички хора иматъ нужда отъ сърце, но иматъ нужда и отъ жлъчка. Сърцето безъ жлъчката не би могло да тупти. Ако нѣкой моментъ въ живота ви се роди едно противорѣчие, то е тѣй необходимо, както жлъчката е необходима за сърцето. Черниятъ дробъ е тѣй необходимъ за бѣлия дробъ, както симпатическата нервна система е необходима за мозъка.

Казвамъ: съврѣменнитѣ хора трѣбва да знаятъ, че между всички нѣща има извѣст-

ни съотношения, известна корелация. Обаче, който не разбира тия нѣща, иска изведнѣжъ да стане ангелъ, безъ изпитания, безъ мжчноти, безъ страдания. Ако човѣкъ не мине прѣзъ изпитания и страдания, най-малкиятъ противорѣчия въ живота му ще го спънатъ. Напримѣръ, нѣкой твой приятелъ ти далъ грѣбъ, не те поздравилъ, ти веднага се наскърбявашъ и усъмнявашъ въ него. Слѣдъ малко този твой приятелъ ти даде лицето си, поздравя те любезно, и ти веднага се зарадвашъ. Питамъ ви: ако срещнете едного, който има да взима пари отъ васъ, нѣма ли да се зарадвате, като видите гърба му? — Ще се зарадвате. Радвайте се, когато нѣкой вашъ приятелъ ви даде гърба си. Това е философия! Кога се радватъ хората? — Когато онзи, който има да имъ дава, обърне лицето си къмъ тѣхъ и каже: „Азъ нося пълна кесия. Отъ кога ви търся!“ Значи, хората се радватъ, когато иматъ да взиматъ.

Питамъ: кога се радва дѣтето? — Когато отиде при крушата. То погледне нагорѣ къмъ плодоветъ ѝ и казва: „Колко се радвамъ, че те намѣрихъ!“ Крушата казва: „Отъ колко врѣме те чакамъ, пълна кесия нося!“ Дѣтето хване крушата, поразтърси я малко, взима си нѣколко плодове отъ нея, изяжда ги и казва: „Много хубава е тази круша!“ Отива това дѣте зимно врѣме при крушата и

какво вижда? — Тя му обърнала грѣбъ, кесията ѝ е празна. Това сж положения, на които се натъкваме въ живота. Азъ ви давамъ тия примѣри, за да гледате разумно на живота. Ако гледате така, всичкитѣ ви работи ще вървятъ добръ, отъ нищо нѣма да се спъвате. Ако разбирате нѣщата въ тѣхния дълбокъ смисълъ, макаръ и да имате противорѣчия при условията, въ които сега живѣте, Божествениятъ Духъ, Истината, която е въ васъ, ще ви направи свободни. Само по този начинъ вие ще можете да растете. Ако не можете да гледате така на нѣщата, никакво растене не може да има. Само така може да се разбере и новото учение.

Всички съврѣмenni хора трѣбва да държатъ въ ума си слѣдната мисль: въ Бога нѣма противорѣчия. Всичко, което Той върши, е добро. Това не значи, че зло не съществува въ свѣта. И доброто, и злото съществуватъ въ свѣта, дѣто иматъ свое дълбоко прѣдназначение. Обаче, Богъ използва и злото за добро. Въ Писанието е казано: „Ако нѣкой човѣкъ каже, че не е грѣшилъ, той не говори Истината; и ако нѣкой каже, че не е правилъ добро, пакъ не говори Истината. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е правилъ добро или зло. Защо? — Понеже въ свѣта, въ който живѣте, доб-

рого и злото, като двѣ противоположни сили, сж въ постоянно състезание. Ето защо, злото понѣкога идва у васъ, вънъ отъ вашитѣ желанія, вънъ отъ вашата воля. И доброто понѣкога се налага, безъ да го желаете.

И тъй, като говоря за млади и за стари ученици, азъ имамъ по-особено разбиране отъ това, което съществува въ обикновения животъ. Като раздѣлямъ ученицитѣ на млади и стари, азъ ги разглеждамъ по отношение степенъта на тѣхното развитие. Младъ ученикъ е този, който се намира още въ началото на своето развитие. Старъ ученикъ е този, който е завършилъ своето развитие, своята еволюция на земята. Между васъ нѣма нито единъ, който да е завършилъ своето развитие. Младиятъ ученикъ всѣкога има възможностъ да се срещне съ единъ отъ ученицитѣ, които сж завършили своето развитие. Както дѣтето, което ще се роди, ще срещне своята майка на земята, така и младиятъ ученикъ, който има да се развива и учи, ще срещне по-опитенъ отъ себе си, който да го ръководи. Значи, младитѣ ученици ще се срещнатъ съ старитѣ ученици, които сж завършили своето развитие и помежду имъ ще се образува вътрѣшна връзка. Както между майката и дѣтето съществува

вътрѣшна връзка, така съществува връзка и между младитѣ и старитѣ ученици.

Въ Писанието е казано: „Ще изпратя Духа си върху васъ“. Духътъ прѣдставлява, именно, тия стари ученици, които сж завършили своето развитие на земята. Тѣ познаватъ пжтя, по който вървятъ сега младитѣ ученици, и като дойде нѣкой отъ тѣхъ при единъ младъ ученикъ, той ще му каже: „Азъ виждамъ, че ти си скърбенъ, обезсърденъ; едно врѣме и азъ бѣхъ като тебе, но ето, сега зная вече, кой е цѣрътъ на това състояние“. Единъ го утѣшава, другъ го утѣшава, докато му помогнатъ въ това затруднено положение, въ което е изпадналъ. Тия стари братя отварятъ книгата на живота, четатъ отъ нея и помагатъ на по-малкитѣ си братя. На какъвто въпросъ и да се натъкне младиятъ ученикъ, по-стариятъ ученикъ знае, какъ да го разрѣши. Той ще му каже: „Прѣди толкова и толкова години, ето, какъ азъ разрѣшихъ този въпросъ. Като го изслуша младиятъ, ще му олекне на душата.

Като ви говоря за старитѣ ученици, не мислете, че старостъта имъ се изразява въ бѣла брада и мустаци, както и въ бѣли коси. Не, старъ ученикъ наричамъ този, който се отличава съ голѣма разумностъ, съ голѣма опитностъ и е проникнатъ отъ дълбокото желание да помага на своитѣ по-

малки братя. Тия по-голъми братя се радват на своите по-малки братя и безъ да се спиратъ прѣдъ въпроса, дали сж праведни или грѣшни хора, тѣ веднага сж готови на услуга, щомъ се обърнатъ къмъ тѣхъ. Въ каквото положение да видятъ малките си братя, тѣ не имъ се сърдятъ, но казватъ: „Ето, какъ може да се направи тази работа“. Ако се обърне къмъ тѣхъ нѣкой праведенъ човѣкъ, тѣ ще му кажатъ: „За да запазишъ и занапрѣдъ чистотата на своите дрешки ето, какво трѣбва да направишъ: ще си купишъ единъ хубавъ гардеробъ, и щомъ си свършишъ работата, ще ги приберешъ“. Ако пъкъ се обърне къмъ тѣхъ нѣкой грѣшенъ човѣкъ, на когото дрехите сж окжсани, изцапани, тѣ ще му покажатъ начинъ, какъ да се изчисти и обнови.

Сега вече е ясенъ стихътъ: „Ще изпрати Богъ Духа си да ви ръководи“. Този Духъ ще влѣзе въ сърцата на всички хора и ще ги ръководи. Всѣки, който може да ръководи другите хора, той е миналъ вече по пѣтя, по който тѣ сега минаватъ. И Христосъ, Който сега ръководи цѣлото човѣчество, е миналъ по пѣтя на всички страдания, затова, именно, може да помага на ония, които страдатъ.

Често младите ученици питатъ: „Какво трѣбва да направимъ, за да постигнемъ идеа-

литъ на своята душа? — Тѣ трѣбва да примиятъ своята красота съ своята грозота, своето добро съ своето зло, споредъ тѣхните схващания. Следъ това, тѣ трѣбва да се проникнатъ отъ мисълта, че Истината ще ги направи свободни. Тази Истина, взета въ широкъ смисълъ, може да се приложи въ живота на всички хора. Не допускайте въ себе си мисълта, че това учение, че тази Истина не е за васъ и може да се приложи само при благоприятни условия на живота ви. Не мислете така. Знайте, че когато и да е, вие ще се натъкнете на този въпросъ. Мнозина казватъ: за насъ още не е дошло врѣмето. Казвамъ: дошло е врѣмето за всички млади ученици. Не чакайте да ви изкаратъ насила навънъ и тогава да видите, че слънцето е изгрѣло вече. Когато човѣкъ не излѣзе доброволно вънъ на свѣтлината, условията ще го заставятъ насила да излѣзе. Волътъ е впрегнатъ насила да оре на нивата, понеже не е разрѣшилъ правилно въпроситъ на своя животъ. Хрътката на ловджията гони заека въ гората, и той бѣга, понеже не е разрѣшилъ правилно въпроситъ на своя животъ. Ако човѣкъ слуша своя вътрѣшенъ гласъ и се подчинява на великия законъ, който работи въ него, страданията му ще се прѣвърнатъ на радостъ. Ако той не слуша своя вътрѣшенъ гласъ и не се подчинява

на този великъ законъ, страданията му нѣма да се прѣмахнатъ.

Днесъ има благоприятни условия за развитието на всички хора. Кой сж тия условия? — Страданията и мжнотиитѣ. Тѣ сж необходимо условие за вашето развитие. Казвате: „Какво ще стане съ насъ, ако свѣтътъ се развали?“ Да се прѣдполага, че свѣтътъ ще се развали, това сж човѣшки схващания. Ако свѣтътъ се развали въ едно отношение, Богъ ще го прѣсъздаде отново въ друго отношение, и то по-хубаво отъ първия, който се развалилъ.

Сега, за да не се обезсърдчавате въ живота, трѣбва да разбирате, че Истината ще ви направи свободни. Помнете, че при великия изворъ на живота има мѣсто за всички, и може да отидете при него, да уталожите жаждата си. Нѣкой запитва: „Защо трѣбва да вѣрвамъ въ Бога?“ — Ако нѣмашъ вѣра въ Бога, твоятъ животъ не може да се изрази напълно и не ще можешъ да постигнешъ нищо. Какво може да се ползува болниятъ отъ най-хубавата храна, ако тя не се смिला добръ въ стомаха му? Това ядене повече ще развали стомаха му и ще му причини голѣми страдания. Да имашъ страдания, безъ да разбирашъ, защо страдашъ, това значи да се обезсмили животътъ ти; да имашъ страда-

ния и да разбирашъ, защо страдашъ, това е осмисляне на живота ти.

Сега всички трѣбва да знаете, защо сте родени, защо сте дошли на земята, какво трѣбва да постигнете и какво сте постигнали. Ако знаете, защо сте дошли и ако сте постигнали, каквото трѣбва, това е добро за васъ; и ако не знаете, защо сте дошли и нищо не сте постигнали, и това е добро. Ако страдате е добро, и ако се радвате, пакъ е добро; ако имате знания е добро; и ако нѣмате знания, пакъ е добро — ще дадете възможностъ на други да работятъ за васъ. Въ каквото положение и да се намирате, не съжалявайте, благодарете на Онзи, Който ви е пратилъ на земята, че ви е създалъ тъкмо такива, каквито сте. Казвате: „Защо не съмъ се родилъ царъ, да ми служатъ другитѣ хора?“ Питамъ: въ дадения случай, колко царе може да има на земята? — Ама защо не съмъ богатъ? — Въ дадения случай, колко богати хора може да има на земята? Какво може да желаете при условията, въ които сега се намирате? — Да бждете добри и разумни. За това нѣщо има възможностъ и условия за всички. Всѣки може да люби; всѣки може да обича Истината; всѣки може да бжде правдивъ; всѣки може да бжде разуменъ; всѣки може да бжде добродѣтеленъ. Това е изворътъ, при който има по-

малко мъстице за всички, да седнатъ и да уталожатъ жаждата си. Тия нѣща желайте, а оставете другитѣ, които сж достъпни само за малцина. Непостижимитѣ желаня сж само за ония, които сж достигнали високитѣ върхове.

Казвамъ: засега гледайте да постигнете въ живота си само достъпнитѣ нѣща за всички, а именно: да бъдете добри и разумни. Въ тази доброта и разумностъ ще се осмисли вашиятъ бъдещъ животъ, върху тѣхъ Богъ ще гради живота. Тѣ ще бждатъ условия за постигане на чистия животъ, къмъ който всички се стремятъ. Значи, всички хора, безъ изключение, могатъ да бждатъ добри и разумни, и трѣбва да бждатъ добри и разумни — това отъ тѣхъ зависи. При великия изворъ на живота има мѣсто за всички. Достатъчно е вие да направите малко усилие само, за да отидете до извора. Съ какво канче ще черпите вода отъ извора, това не е важно; нѣкои могатъ да си послужатъ съ ржката направо, други — съ дървено канче, трети — съ стъклено, четвърти — съ сребърно, пети — съ златно — безразлично е това. Важно е тази вода да влѣзе въ вашето тѣло и да придобие свой изразъ. Не казвайте, че нѣма смисълъ да отивате при извора, щомъ нѣмате сребърно или златно канче. Смисълътъ на нѣщата не се заключава

въ външната форма. По едно врѣме въ варненската гимназия, между ученицитѣ, се бѣше явила манията да носятъ очила съ златна верижка, да минаватъ за учени хора. Тѣ имали единъ ученъ учителъ, който носилъ очила съ златна верижка, и повечето отъ ученицитѣ рѣшили да му подражаватъ. Като туряли очила, тѣ се мислѣли за професори, за учени хора. Казвамъ: учението не се постига съ носене на очила. Напуснете модата. По-добрѣ е безъ очила.

Сега, вие, младитѣ ученици, ще подемете тази задача и ще я приложите въ живота си. Всѣки ще работи тѣй, както разбира. Нѣма ученикъ, който да не знае своята програма. Ученикътъ, който е влѣзълъ въ първи класъ на гимназията, не знае ли програмата си? — Знае я. Ученикътъ отъ втори класъ, не знае ли програмата си? — Знае я. Ученикътъ знае програмата си за всѣки день и часъ.

Днесъ ще ви поздравя съ влизането ви въ училището и съ започване ученето, споредъ опрѣдѣлената за всѣки класъ програма. И професоритѣ ще започнатъ работата си единъ слѣдъ другъ, нѣкои съ очила, други безъ очила. На ученицитѣ казвамъ да не подражаватъ на професоритѣ си съ очила, а да учатъ това, което тѣ имъ прѣподаватъ.

„Истината ще ви направи свободни“.

Кой ще ви доведе до тази Истина? — Професоритѣ на това велико училище. Тѣ ще ви доведатъ до вътрѣшното разбиране на Божествената красота, на Божествената доброта и разумностъ, които ще ви направятъ свободни. Тогава вие ще кажете: сега нашиятъ животъ добива смисълъ.

И сега, азъ желая Божието благословение, Божията благодѣтелностъ, Божията милостъ, които сж ви слѣдвали досега, да ви слѣдватъ и за въ бждеще въ пжтя на това велико учение. Никой отъ васъ да не се обезсърдчава! За всинца има мѣсто въ училището. Всички нѣма да бждете еднакво облѣчени, но бждете доволни отъ своитѣ дрешки.

Нѣкои казватъ: „Този е послѣдниятъ день на нашата срѣща въ училището“. Казвамъ: послѣдниятъ день подразбира приложение на учението. Послѣдниятъ день въ училището е послѣдниятъ срокъ, когато ученицитѣ могатъ да приложатъ това, което сж учили прѣзъ годината. Сега, именно, ще започнете работата. Този день ще задигнете рала и мотики, ще впрегнете воловетѣ, и всички на работа! Като започнете работа, и музика ще ви свири. Съ музика ще трѣгнете, както военнитѣ трѣгватъ на бойното поле: музиката върви напредъ, а войницитѣ слѣдъ нея.

И тъй, азъ ви поздравявамъ съ работата ви, съ музиката, съ пѣснитѣ, съ всичкитѣ

ви пособия: книги, раници, рала, мотики и т. н. Вложете Истината дълбоко въ душитѣ си! Тя ще ви направи свободни за далечни врѣмена. Съ нея ще постигнете далечни мечти и копнежи на вашия умъ и на вашето сърце.